

Spet potres ob Gorjancih

Zaznali so ga tudi v Karlovcu in Zagrebu — Tektonski premiki ob prelomnicah

V torek, 10. avgusta, ob 3. uri 19 minut in 31 sekund so naprave astronomsko-geofizikalnega observatorija na Golovcu zabeležile potres pete stopnje po Mercallijevi lestvici. Vodja observatorija inž. Vlado Ribarič nam je izjavil, da je bil epicenter potresa 70 kilometrov od Ljubljane v smeri Gorjancev. Potres so občutili v Črnomlju, Metliki, Novem mestu, Sentjerneju, Karlovcu, Zagrebu in Samoboru. Vlado Ribarič je rekel, da gre za tektonske premike na geoloških prelomnicah ob robu Gorjancev, ki jih beležijo, odkar se pri nas ukvarjajo z znanostjo o potresih.

Strokovnjaki menijo, da je torkov potresni sunek v zvezi s potresi, ki so jih pred nekaj tedni zabeležili na območju širše Dolenjske. Po prvih sporočilih potres ni povzročil omembe vredne gnotne škode, strahu in bežanja na plano pa je bilo nekaj.

Ocenjujejo, da se bo lažja potresna aktivnost ob dolenskih geoloških prelomnicah še nadaljevala.

KRŠKO: KRČANI NAJBOLJŠI

S finalnimi boji v malem nogometu so se v Krškem končale mladinske športne igre. Sodelovalo je 14 mladinskih aktivov, pomerili pa so se v sedmih panogah. Rezultati — šah: Krško I, Celuloza; veliki nogomet: Velika vas, Brestanica; streljanje: Senovo, Krško I; namizni tenis: Senovo, Prekopa; rokomet: Krško I, Leskovec; košarka: Podbočje, Krško I; mali nogomet: Krško I, Brestanica.

Končni vrstni red: Krško 33, Senovo 22, Celuloza 20, Brestanica 17, Velika vas 16, Leskovec 14, Podbočje 13, Prekopa 9 itd.

L. SRIBAR

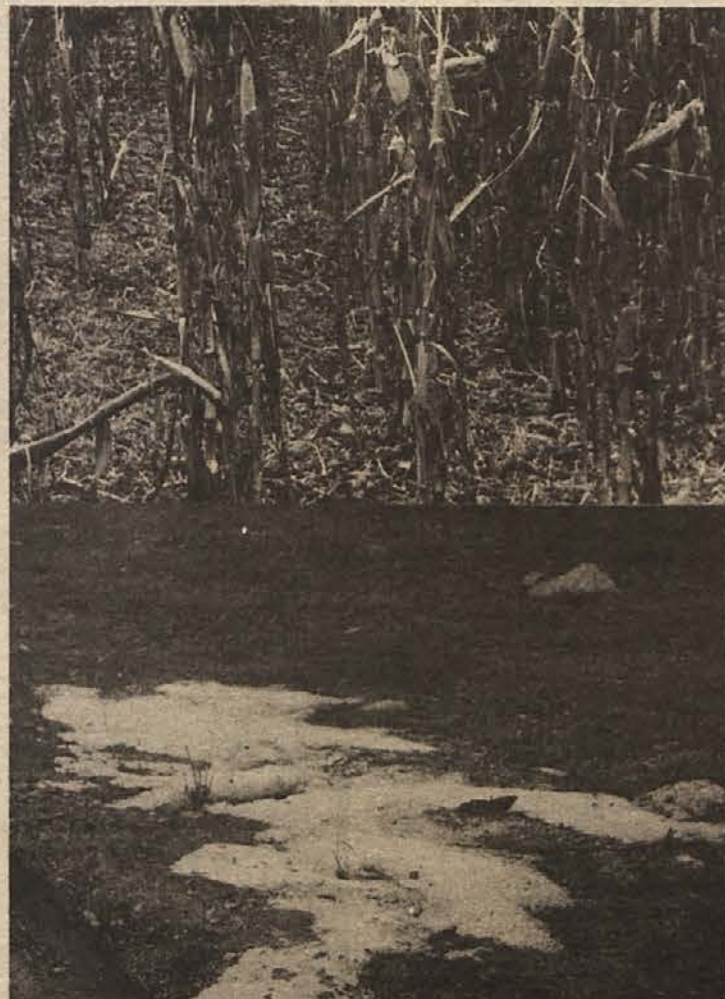
Tudi „tretja“ uspešna!

Minulo soboto se je od Suhe krajine poslovilo 136 brigadirjev in brigadirjk

V soboto popoldan se je 136 brigadirjk in brigadirjev tretje

PLINOVODI TUDI ZA POSAVJE

Brez plina bomo spet na repu razvoja, ugotavljajo v Posavju, zato se zavzemajo, da bi v omrežje slovenskih plinovodov v predvidenem roku vključili tudi to regijo. V Brežicah menijo, da je pred združenjem sredstev za te namene nujno poprejšnje zagotovilo poslovne interesne skupnosti za plin in nafto. Razumljivo je, da gojijo take težnje v obeh sosednjih občinah, pa tudi novomeška se zavzema za to, da plinovodi ne bi vodili mimo.

Tudi kot oreh debela toča je klestila po njivah. Od koruze so ostala le okleščena stebela. Še naslednji dan so ležale na travnikih zaplate ledenih zrn. (Foto: A. Bartelj)

V eni uri uničen ves pridelek

Prejšnji četrtek je neurje s točo v Beli krajini pokopalo zadnje upe kmetov

Takega neurja s točo, kakršno je zajelo del črnomaljske občine prejšnji četrtek popoldne, v teh krajih ne pomnijo. Neurje se je začelo ob 16. uri in skoraj neprekinjeno je toča eno uro klestila na območju od Svibnika prek Kočevja, zajela del Butoraja, Tribučev, Bedenj, Dolenjce, Velika Sela, Adlešičev in Gorenjce, kjer se je črta obrnila nazaj ob Kolpi do Dragošev; toča ni prizanesla tudi Črnomlju, Dolenji vasi, Vojni vasi in Čudnemu selu.

Najhujše je bilo v Dolenjih, Purgi, na Preločniku, v Tribučah in v Čudnem selu, kjer je toča popolnoma stokla vse posevke na njivah, vrtnine, na drevsih ni ostal niti en sadež, v vinogradih na Preločniku pa so ostali samo koli.

Ko je po eni uri neurje ponehalo, je bila pokrajina taka kot sredi zime — kamor je seglo oko, sama belina. Drage, v katerih ljudje sadijo krompir, so bile polne vode. Še nekaj časa po koncu neurja je bila cesta od Črnomlja do Adlešičev zaradi plasti ledenih zrn neprevozna. V Purgi in Dolenjih so ljudje z lopatami odmetavali točo, da so lahko prišli iz hiš. Tako je te kraje najprej prizadela suša, kar je ostalo, pa je stokla toča, ki se je na

senčnih straneh travnikov obdržala še naslednji dan.

Strokovna komisija si je ogledala prizadete kraje in ugotovila, da je

HUDA NESREČA PRI TREBNJEM — Včeraj zjutraj se je na nevarnem ovinku pri mostu čez Temenico pri Trebnjem pripetila huda prometna nesreča, v kateri sta po prvih podatkih izgubila življenje dva človeka, večje število ranjenih pa so odpeljali v novomeško bolnišnico. Trčila sta avtobus, ki vozi na progi Ljubljana — Zagreb, in tovornjak. Več o nesreči prihodnjič. (Foto: R. Bačer)

Ni tako kritično, kot je slišati

Pogovor s Titom Dobrškom iz Novega mesta o suši in dežju ter obetih za letošnjo kmetijsko letino

Kmetovalci širšega dolenskega območja dobro poznajo Tita Dobrška ne le kot kmetijskega inšpektorja, ampak tudi kot kmetijskega praktika in teoretika. Ker je slišati med ljudmi precej črnoglednih izjav glede bere v letošnji jeseni, so izjave tovariša Dobrška spodbudne.

— Je morda škoda, ki jo je naredila vročina z dolgotrajno sušo že uradno ocenjena. Kolikšna je?

„Ni tako kritično, kot govore črnogledi. Dež je marsikaj popravil. Uradno še ni nobenih podatkov o morebitni škodi, kolikor pa sem obiskal področje tja od Krškega polja do Bele krajine in Trebnjega,

Brazde padale — točke rasle

Franc Zalokar je bil najboljši na dolenskem območnem tekmovanju traktoristov

V soboto, 7. avgusta popoldne, je bilo prostrano ravno polje okrog Draškovec prizorišče velike traktoristične tekme. Kar 31 traktoristov z ožjega dolenskega območja (novomeško, trebanjsko) se je pomerilo v treh skupinah: mladi, člani in dekleta.

Pod pokroviteljstvom Kmetijske zadruge Novo mesto in Zveze organizacij za kmetijsko tehnično kulturo se je odvijala prireditve, ki ji je sledila veselica. Pokale za zmagovalce je prispevala občinska konferenca ZSMS Novo mesto.

Organizatorji so ugotavljali, da je bilo z družbenega sektorja kmetijstva malo zastopstva med tekmovalci, zato so posamezna kmetijska območja oziroma zadruge zastopali zasebniki. Izjema je bila le kmetijska šola iz Novega mesta.

Občinstva ni bilo posebno veliko. Izkazalo se je, da so bili med mladimi najboljši: Franc Zalokar iz KZ Novo mesto z 237,1 točke; Avgust Znidaršič z območja KZ Trebnje z 236,3 točke in Mitja Berce, prav tako iz KZ Trebnje, z 233 točkami.

Pri članih je prvo mesto zasedel Janez Janc iz KZ Novo mesto z 232,17 točke, za njim pa sta bila Jože Jerič iz KZ Trebnje s 185,5 in Janez Poklač iz KSS Grm s 179,3 točke. Tekmovali sta tudi dve dekleti — Marjeta Glavič in Slavka

toča uničila od 60 do 100 odstotkov pridelkov. Strokovnjaki bodo oškodovanim kmetom nudili pomoč: svetujejo jim, kaj naj sedaj sadijo in sejejo, da bodo pridelali vsaj zadosti krme, da se število glav živine v hlevih ne bo zmanjšalo; semena so že zagotovljena. Davčne olajšave bodo priznali vsem, ki jim je toča uničila več kot 20 odstotkov pridelka.

Struna iz kmetijske šole Grm, vendar je bila prva boljša z doseženimi 166 točkami. Med obema pionirjema je bil boljši Darko Škedelj iz Razdrtega s 109,6 točke.

Poučna za vse je bila demonstracija kmetijskih strojev, ki jo je pripravila Agrotehnika iz Ljubljane. Pokazali so silosni kombajn, peresni kultivator z drobilnim bobnom in univerzalni traktorski trosilnik pa centrifugo.

Trebnje: devet dni praznovanja

Ob občinskem prazniku nova tovarna v Račjem selu in šola v Mokronogu

Trebanjska občina bo slavila občinski praznik kar devet dni: od 28. avgusta do 5. septembra. V tem času bodo predali namenu vrsto važnih in dolgo pričakovanih objektov.

Prvega septembra bodo praznovali v občinskem središču. Pri šoli bodo odprli otroški vrtec in športno igrišče, dva dni kasneje si bodo domačini lahko ogledali razstavo slikarja Borisa Kobeta „Po poteh Gubčeve brigade“, v posvetnem domu na slavnostni akademiji pa bodo poslušali med drugimi izvajalci tudi Slovenski ojekt.

Dan kasneje bodo praznovali v Mokronogu. Največja pridobitev je seveda nova šola. Pripravili bodo slavnostno sejo vseh treh zborov trebanjske občinske skupščine in vodstev družbenopolitičnih organizacij, na njej pa bodo podelili plakete občine in domicil pokroščju OF Mokronog in Trebnje ter podpisali listino o pobratenju med občinama Trebnje in Velika Gorica. Isti dan bodo praznovali tudi v Račjem selu pri Trebnjem. Vsekakor so se nove tovarne keramičnih ploščic še najbolj razveselili domačini, ki bodo sedaj do kruha prišli precej lažje, kot pred leti.

Deveti dan bo slavila Mirna, kjer se bodo srečali kurirji in vezisti NOV Slovenije.

A. B.

TUDI DVE DEKLETI STA TEKMOVALI — Med 31 traktoristov Dolenjske, ki so se v soboto na Draškovec pomerili v oranju, so bili tudi dve dekleti in dva pionirja. Na sliki traktoristka Slavka iz Kmetijske šole Grm. (Foto: R. Bačer)

PODRAŽITEV NEKATERIH VRST KRUHA

V ponedeljek, 9. avgusta, so v novomeški občini za nekatere vrste kruha in druga tovrstna živila začela veljati nove cene. Tako stane zdaj na primer dvokilogramski kmečki beli kruh 15 dinarjev namesto prejšnjih 12. Dvokilogramski kmečki črni kruh je dražji za 3,20 dinarjev in velja zdaj 12 dinarjev. Žemlje stanejo po novem 80 par, prav toliko pa tudi makovke in roglički. Maslene pletene štruce (1.50 kg) stanejo 36 dinarjev. Cene osnovnim vrstam kruha so ostale nespremenjene.

V Iskri s polno paro

Do konca leta nadoknadi izpad v prvem polletju

Od 30. junija je semiška Iskra delovna organizacija s tremi tozdi in delovno skupnostjo skupnih služb. Julija so v vseh tozdih izvolili delavske svete in organizirali družbenopolitične organizacije. V začetku prihodnjega leta bodo končani vsi samoupravni akti.

V prvem letošnjem polletju Semičanom posel ni šel tako, kot bi želeli; zaradi težke gospodarske situacije tako doma kot v inozemstvu je bilo naročil precej manj, prizadela pa jih je tudi prepoved uvoza kondenzatorskega papirja in folije. V Iskri zagotavljajo, da bodo do konca leta nadomestili izpad proizvodnje v prvi polovici, saj je uvoz spet dovoljen pa tudi naročil je vedno več.

V zadnjem mesecu in pol so na delo sprejeli 50 novih nekvalificiranih delavk, ki delajo v navijalnicah kondenzatorjev, na novo pa bodo zaposlili še 20 žensk. Pri zaposlitvi novih delavcev je največ težav, ker jih v okolici ni več dobiti.

Tit Dobršek: trta letos odlično kaže.

VREME

V drugi polovici tedna se bo vreme pri nas postopoma izboljševalo. Od petka dalje bo deloma sončno, v popoldanskem času bodo krajevne plohe ali nevihte.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Veliko bi se še dalo doseči z dogovorjenim pridelovanjem in prodajo — Novi letošnji primeri

Kmetovalci pogosto opozarjajo, češ da so njihovi pridelki in živina prepoceni. To dokazujejo z različnimi podatki. Pogosto tudi zelo preprosto, češ da s sedanji dohodki ne morejo shajati in da ni denarja za urejanje in izboljševanje posestev. Zdruzeno je s predlogi, naj bi jim družba dovolila ali zajamčila višje odkupne cene. Menijo, da so pri tem zapostavljeni za delovnimi kolektivi raznih delovnih organizacij.

Oblikovanje cen kmetijskih pridelkov pa je veliko bolj zapleteno kot pri nekaterih tovarniških izdelkih. Tovarn je v posameznih panogah le po nekaj ali največ nekaj deset in v vseh je približno enaka storilnost. Vse se potegujejo za približno enake cene enakih izdelkov. Kmetovalcev pa je v vseh državi več kot milijon. Kakih 1000 je kmetijskih delovnih organizacij, drugi so kmetje. Uspehi njihovega dela in njihovi dohodki pa se močno razlikujejo. Odkupnih cen ni moč prilagoditi vsem.

Ob letošnji zetvi so nekateri kmetje v Vojvodini menili, da je odkupna cena pšenice še vedno za polovico prenizka. Tako menijo skoraj vsi slovenski kmetje. Delavci družbenih posestev v Vojvodini pa so s ceno pšenice bolj zadovoljni kot s ceno katerekoli druge poljščine, da o živini ne govorimo. Sejejo je toliko, da jim ostaja premalo zemlje za sladkorno peso, sončnice in celo koruzo.

Drugače je pri živini. Kadar so cene manj ugodne, družbena posestva veliko bolj omejujejo pitanje in rejo molznic kot kmetje, ker so njihovi stroški višji.

Pri krompirju je spet drugače. Pri njem družba ne zadržuje odkupne cene kot npr. pri živini s ceno mesa ali pri pšenici s ceno kruha. Vzlic temu mnogi pridelovalci niso zadovoljni. Odkupna cena se jim zdi prenizka. Če bi bila vsa leta višja, podobna npr. lanske, pa bi pridelali toliko krompirja, da zanj ne bi bilo dovolj kupcev. Zlasti pri neorganiziranem pridelovanju. Mnogim kmetom namreč prinaša več dohodka kot druge poljščine, četudi je cena včasih zelo nizka.

Kmetovalci pa so upravičeno nezadovoljni z odkupnimi cenami svojih pridelkov, kadar so v trgovini veliko dražji. Če porabniki sprejmejo take cene, za-

kaj ne bi dobili več pridelovalci, ki komaj krijejo pridelovalne stroške, včasih pa še to ne?

To bo moč doseči le z dogovorjenim pridelovanjem in prodajo. Ko brezglavo išče vsak le svoj dobiček, pogosto zaidejo vsi v težave, nekateri prej, drugi pozneje. Pri takem dogovornanju pa bo treba upoštevati gospodarsko zakonitost, da kmetovalci pridelujejo take stvari, ki jim prinašajo več dohodka. To je pomembna spodbuda, ki temelji na razmerju cen. Upoštevati bo tudi treba različne naravne razmere na raznih območjih. Ob vsakršni ceni pa bodo vedno na boljšem tisti kmetovalci, ki bodo znali bolje gospodariti.

JOŽE PETEK

IZ ZADNJEGA PAVLIHE

— Letos bo kar dobra vinska letina, če bo avgusta dovolj moče, če bo septembra dovolj sonca in če vmes ne bo kakšne toče!

— No, potem ga bomo pa letos pili, če bomo pri zdravju, če se ne bo spet podražilo in če žena ne bo preveč godrnjala.

CELOVEC — „Brutalno ravnanje avstrijske policije in aretacija naših ljudi brez vsakega poviada in pravnega razloga naj bi prestrašila koroške Slovence, zlomile njihovo hrbtnico in jih tako prisilile, da se bodo sprijaznili s štetjem.“ S temi besedami je komentiral nasilje avstrijske policije, ki je aretirala 26 koroških Slovencev v Škocjanu in Sinči vesi po šovinistični manifestaciji koroškega Heimatdiensta, dr. Franz Zwitter, predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem. Na sliki: fotografski zapis teh dni na Koroškem: avstrijska policija in koroški Slovenci. (Foto: Nace Bizilj)

tedenski zunanjepolitični pregled

Colombo, simpatično glavno mesto Šri Lanke, je ta teden prestolnica tretjega sveta, natančneje in bolj rečeno — neuvršenih dežel.

Po sestanku koordinacijskega biroja, veleposlanikov in zunanjih ministrov bodo udeleženci ta teden uskladili zadnje podrobnosti in dokončno pripravili vse potrebno za sestanek predsednikov držav in vlad neuvršenih — vrh Colomba.

Grobo rečeno bodo v Colombo razpravljali o dveh področjih: političnem in ekonomskem, pri čemer je kajpak oboje v tesni medsebojni odvisnosti, se prepleta in dopolnjuje.

Dnevni red obsega najpomembnejše teme današnjega sveta, predvsem pa krizna področja, probleme, ki jih porajajo neokolonialistični in imperialistični ter hegemonistični pritiski pa kajpak tudi pisana paleta ekonomskih težav, ki pritiska dežele v razvoj.

Tisto, kar je predsednik Tito dejal ob koncu svojega govora na četrti konferenci neuvršenih v Alžiru pred štirim leti, je še vedno aktualno, še vedno sveže:

„Globoko sem prepričan, da so neuvrščene dežele poklicane, da odigrajo veliko vlogo v izgradnji boljšega in pravičnejšega sveta. Imamo ogromno moralno in politično odgovornost, da si z vsemi močmi prizadevamo za korenite spremembe mednarodnih političnih in ekonomskih odnosov. Te so v našem času bistven pogoj za sleherni napredek.

Naše pobude niso zgolj odraz subjektivnih želja. So predvsem rezultat objektivnega razvoja in realnih potreb. Neuvršenost ni samo vest naše dobe, kot je bilo že večkrat rečeno, marveč je tudi realno upanje človeštva, močan pozitiven dejavnik v mednarodnih odnosih. Vse to terjaja od nas nenehno, odločno in organizirano akcijo.“

Najbrž najpomembnejši del govora predsednika Tita, ki je vodil jugoslovansko delegacijo na četrti konferenci v Alžiru, pa je bil tale:

„Neuvrščeni ne terjajo od nikogar, da jim prizna pravico do enakopravnega sodelovanja pri razreševanju svetovnih problemov. Oni so si to pravico že priborili, oni to pravico že imajo in so trdno odločeni, da jo izkoristijo s svojo enotnostjo, organiziranostjo in akcijo. To pomeni, da prevzemajo na sebe svoj del odgovornosti in obvez kot eden najpovplivnejših mednarodnih dejavnikov za nadaljni razvoj mednarodnih odnosov, udržitve miru, varnosti, neodvisnosti in enakopravnosti, za ekonomski in družbeni napredek v svetu.“

Čeprav so te besede stare štiri leta, ni nobenega dvoma, da veljajo v polni meri še danes in da bodo tudi v Colombu temeljno izhodišče za platformo neuvršenosti.

LIBANON: MEDSEBOJNE OBTOŽBE

Petdeseto premirje, sklenjeno na papirju minuli teden med levicariji in desničarji, ni obveljalo niti za las dlje kot vsa prednjimi. Boji se še vedno nadaljujejo z nezmanjšano srditostjo, nasprotniki pa se tudi z nezmanjšano srditostjo obtožujejo in krivijo drug drugega za sedanje stanje.

Iz obleganega palestinskega taberišča v vzhodnem delu Bejruta so sicer uspeli prepeljati nekaj sto ranjencev, toda to je za zdaj edini uspeh arabskih mirovnih sil, ki naj bi v Bejrutu skupaj s sirsksimi enotami zagotavljale mir in tako ponudile možnost za sklenitev zares trajnega miru.

To je žalostna bilanca zadnjega tedna, bilanca, ki se skoraj v ničemer ne razlikuje od bilanc tednov poprej, medtem ko je libanonska državljanska vojna zakoračila že v svoj petnajsti mesec.

Prav zaradi te iz meseca v mesec se nadaljujoče morije tudi ni nikogar, ki bi lahko v tem trenutku dal kakršnokoli vsaj zmerno optimistično napoved o prenehanju spopadov, ki so nekoč cvetočo sredozemsko deželno spremenili v puščavo in množično morišče.

TELEGRAMI

NEW YORK — Odbor za boj proti apartheidu je priporočil varnostnemu svetu OZN, naj uvede sankcije proti Južni Afriki. Člani odbora so sklenili, da je treba uvesti embargo na dobavo nafte in vojnega materiala rasističnemu režimu in da bi vse članice OZN morale pretrgati diplomatske, gospodarske in vse druge odnose z Južno Afriko.

TEL AVIV — V središču Hebrona, drugega največjega mesta na zasedenem ozemlju ob Jordanu, sta eksplodirali dve bombi. Eksploziji sta povzročili le manjšo materialno škodo. Policija je zaprla nekaj Arabcev, ki so jih osumili, da so organizirali to akcijo.

SALISBURY — Minulo soboto in nedeljo so pripadniki osvobodilnega gibanja ubili pet vojakov rodezjskega rasističnega režima v bližini mesta Umtale na vzhodu države. Takoj nato so oblasti poslale iz Salisburija vojaške okrepitve v Umtalo, četrto največje mesto v državi.

NAIROBI — Kenijski predsednik Jomo Kenyata je podpisal memorandum o pobotanju Ugande in Kenije. Kot poročja France Presse, so to vest, ki je še niso potrdili uradni krogi, objavili dnevniki v Nairobiju.

BELFAST — Po izbruhu novih neredov v tem mestu so britanske čete dobile za okrepitev dva bataljona in še nekaj manjših enot.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Kljub počitniškemu času družbenopolitična dejavnost ni zamrla. Na pobudo izvršnega komiteja predsedstva centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije je bil prejšnji teden (v sredo) pogovor predstavnikov republiških družbenopolitičnih organizacij, republiške skupščine in izvršnega sveta, gospodarske zbornice Slovenije, Ljubljanske banke, službe družbenega knjigovodstva in republiškega sekretariata za finance. Predmet pogovora je bila bilanca slovenskega gospodarstva v prvi polovici letošnjega leta.

Na pogovoru so poudarili, da je preučitev polletnih bilanc ne le družbenoekonomska, ampak tudi pomembna družbenopolitična naloga, ki terja sodelovanje vseh delavcev, kot to zahteva osnutek zakona o združenem delu. Organi in organizacije, katerih predstavniki so sodelovali na pogovoru, se bodo zavzeli, da bodo v septembru v vseh TOZD ob najširšem sodelovanju delavcev temeljito analizirali polletne obračune in ocenili predvidevanja do konca leta.

Še posebej pomembno je diferencirati vzroke za slabši finančni rezultat oziroma za izgubo na tiste, ki so posledica slabega gospodarjenja, in na tiste, ki izhajajo iz prehoda na novi sistem določevanja skupnega dohodka na osnovi plačane realizacije. Treba je vztrajati pri plačani realizaciji, saj bo samo ta omogočila, da bomo v skladu z duhom osnutka zakona o združenem delu razpotali s stvarnim dohodkom.

Udeleženci pogovora so tudi poudarili, da je treba v primeru, ko je ugotovljeno, da je izguba OZD posledica slabega gospodarjenja in drugih težav, nujno sprejeti učinkovite sanacijske programe oziroma izboljšati obstoječe programe. Pri tem je pomembno zagotoviti sodelovanje poslovnih bank ter finančnih asociacij združenega dela. Odločno je treba prepričati, da bi rezultate slabega

gospodarjenja prikrivali z enostavnimi izgovori, češ da je za izgube vzrok novi sistem obračunavanja dohodka in zagotavljanja plačil, prav tako pa zavrniti neumestne kritike in nasprotovanje temu sistemu.

Težave, ki se pojavljajo v zvezi s polletnimi obračuni v gospodarstvu, vplivajo tudi na predvidena sredstva za financiranje družbenih dejavnosti in splošne porabe. Zato se bodo republiški organi in organizacije zavzemali, da bi preprečili večje zastoj pri financiranju samoupravnih interesnih skupnosti.

Polletni obračun gospodarjenja

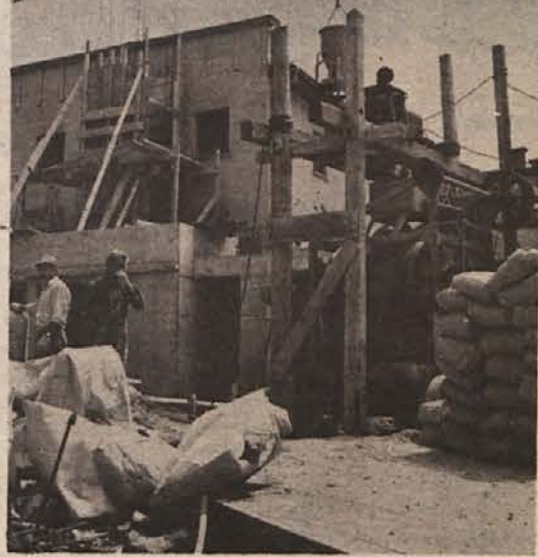
Mladinsko učno enoto, v kateri na Blokah pridobiva osnovno vojaško znanje in spretnost več kot tisoč študentov prvih letnikov slovenskih fakultet, so v sredo, 4. avgusta, obiskali poveljnik glavnega štaba Slovenije za splošni ljudski odpor generalpolkovnik Rudolf Hribernik, namestnik poveljnika ljubljanskega armadnega območja generalpodpolkovnik Avgustin Jukič, sekretar RK ZSMS Zdenek Mali in drugi. Gostje so se z ogleđom praktičnih vaj na terenu in v pogovoru z mladinci prepričali, da je program 14-dnevnega vojaškega taborjenja dobro pripravljen, tako da bodo mladi lahko še pred odsluženjem vojaškega roka dobili dovolj znanja za aktivno sodelovanje v pripravah na splošni ljudski odpor.

Mladi so aktivni tudi na drugih področjih. Minulo nedeljo je v Posočju končala z delom že druga izmena brigadirjev, ki sodelujejo v

specializirani delovni akciji za pomoč prizadetim od potresa. V prvi izmeni, kjer je bilo 168 brigadirjev, so opravili 17.000 delovnih ur in presegli delovne norme za 185 odstotkov. Popravili so 85 hiš, uredili 400 metrov vodovoda ter zgradili skoraj štiri kilometre ceste. Vrednost opravljenih del prve izmene znaša 1,7 milijona din, s tem pa je že povrnjen denar, ki bo porabljen za delovno akcijo, ki bo trajala — kot predvidevajo — do 19. septembra.

Vpisovanje javnega posojila za ceste je v minulih dneh potekalo še vedno izredno intenzivno, čeprav smo določeno vsoto — 900 milijonov din — presegli že pred časom. Vzrok za tako velik odziv občanov in delovnih ljudi ni samo v veliki solidarnosti zavesti, ki smo jo izkazali, da bi s skupnimi močmi čimprej posodobili zastarele ceste, ampak tudi v tem, da ostanejo zneski, zbrani nad predvideno vsoto, v občinah, tako da jih bo moč porabiti za „lokalne“ ceste. Sicer pa je bilo do začetka tega meseca zbranih že milijarda in 27 milijonov din ali 114,2 odstotka predvidene vsote. Do ponedeljka se je v 12 slovenskih občinah akcije niso 100-odstotno udeležili. Te so Hrastnik, Dravograd, Izola, Koper, Laško, Nova Gorica, Radlje, Radovljica, Ravne na Koroškem, Sezana, Tržič in Zagorje.

Iz Vojvodine poročajo o rekordnem pridelku pšenice. Doslej so v tej socialistični avtonomni pokrajini odkupili 145.000 vagonov trznega presečka pšenice, kar je več kot katerokoli leto doslej. Leta 1974, ko je bil pridelek obilnejši, vendar so bile tudi površine s pšenico precej večje, so odkupili 140.000 vagonov, lani pa 135.000 vagonov. Ocenjujejo, da so letos na vojvodinskih poljih našli za skoraj 200.000 vagonov pšenice, vendar o čem še ni dokončna. Posebno pozornost vzbujata podatek, da so v letošnjem letu, ki po vremenskih razmerah ni bilo najboljši ugodno, pridelali v Vojvodini poprečno po 49 stotov pšenice na hektar, kar je skoraj za tri stote več kot v rekordnem letu 1974. Uspeh je še toliko večji, ker so v jugoslovanski žitnici na manjših površinah pridelali občutno več žita.

HOTEL PUGLED OBNAVLJAJO – SGP Zidar iz Kočevja je začel obnavljati hotel Pugled. Delo bo veljalo nad 11 milijonov dinarjev, končano pa bo predvidoma do dneva republike. Hotel bo dobil novo restavracijo, centralno kurjavo in obnovljeno kuhinjo. (Foto: F. Brus)

LETOS JE SLABA KRMA – Ludvik Vrtar z družino je te dni blizu domače vasi Podturen pospravljajl krmno. Vsi so bili bolj žalostni, kajti na tem travniku je bilo prejšnja leta najmanj enkrat več sena. Tudi deževni dnevi po suši travi niso pomagali. (Foto: Ria Bačer)

TEMELJI ZA ŠPORT – Za metliško osnovno šolo so se delavci te dni spopadli z dokaj težkim terenom, navzlic temu pa so temelji za novo metliško športno dvorano skorajda pripravljeni. Na sliki: delavci pri kopanju temeljev. (Foto: Janez Pezelj)

PRIJETNE POČITNICE – 36 medvedkov, pum, čebelic in krokodilov iz Grosupljega, članov taborniškega odreda Louis Adamič, je preživelo dvanajst deževnih, a ne dolgočasnih dni v Beli krajini. Posnetek je iz njihovega tabora „Izvir“ pri Geršičih. (Foto: Janez Pezelj)

TRENTNO: 1 PROTI 2,9

Na mednarodnem seminarju o problemih družbenega razvoja lokalnih in regionalnih skupnosti, ki je bil te dni v Ljubljani, je podpredsednik republiškega izvršnega sveta dr. Avgušt Lah poročal o zmanjševanju razvojnih razlik med regijami v Sloveniji. Navedel je, da manj razvita območja zdaj hitreje napredujejo in da se razlike v razvitosti vztrajno manjšajo, kar je zelo spodbudna ugotovitev. Trenutno znaša razmerje med najbolj in najmanj razvito regijo 2,9 proti 1, če upoštevamo njun narodni dohodek.

Sejmišča

NOVO MESTO: ponedeljkov sejem je bil običajno živahen. Napredaj je bilo 266 prašičev, od tega 21 starih od 3 do sedem mesecev. Prodajalci so prodali 213 živali; pujski v starosti od šest do 12 tednov so veljali po 650 do 800 din, nad tri mesece stari prašiči pa po 810 do 1200 din.

BREŽICE: na sobotni sejem so rejci pripeljali 386 prašičev, med njimi le 12 starejših od treh mesecev. Prodali so jih 315; pujski so bili po 25 do 37 din, starejši prašiči pa po 21 do 22 din za kilogram žive teže.

Čakalo jih bo dovolj delovnih mest.

hanikov vseh izobrazbenih stopenj. Velike potrebe so tudi po ekonomistih (1.093), kemikih (902), gradbenikih (789), zdravstvenih in socialnih delavcih (739). Električarjev bi predvidoma lahko zaposlili 651, pedagogov 571, administratorjev 576, tekstilcev 433, lesarjev 375 in pravnikov 179.

Samo iz visokih šol naj bi do leta 1985 prišlo: 373 inženirjev, 37

arhitektov, 192 diplomiranih ekonomistov, 145 profesorjev, 108 pravnikov in 90 zdravnikov. Iz višjih šol naj bi v tem obdobju dobili: 272 ekonomistov, 254 učiteljev, 186 strojnikov, 95 višjih medicinskih sester, 70 pravnikov, 50 inženirjev organizacije dela, 24 socialnih delavcev itd.

Veliko delovnih mest bo čakalo delavce z dokončano srednjo izobrazbo. V naslednjih desetih letih naj bi na Dolenjskem zaposlili: 2.477 tehnikov (najrazličnejših poklicev in usmeritev), 235 medicinskih sester, 172 vzgojiteljic, 177 strojnih delavcev, 95 trgovskih poslovođij, 66 gradbenih delovodij, 35 tajnic itd.

Veliko prostih delovnih mest bo za delavce, ki bodo končali poklicne šole. Zaposlili naj bi med drugim: 595 ključavničarjev, 424 prodajalcev, 350 avtomehaničarjev, 281 šoferjev, 255 konfekcionarjev (šivilj), 239 administratorjev, 234 zidarjev, 204 kuharjev, 185 natakarjev, 168 strugarjev, 164 mizarjev, 138 kleparjev, 132 orodjarjev, 116 čevljarjev, 114 strojnih ključavničarjev itd.

Največ delovnih mest bo potrebno zasesti v novoemški občini, kjer nameravajo zaposliti tudi največ delavcev s poklicno izobrazbo vseh šolskih stopenj. Izobrazbeno strukturo bodo bistveno izboljšali tudi v črnomaljski, metliški in trebanjski občini.

I. Z.

Kombajn za spravo krompirja: modernizacija v kmetijstvu je prava pot.

Kmetu boljši časi

Vsak dan večje povpraševanje po hrani zahteva organizirano pridelovanje s sodobnimi pripomočki. Le tako bo dajalo kmetijstvo večji dohodek in zagotovilo vabljuješo in

trdnejšo perspektivo mlademu rodu.

„Nezadovoljstvo s kmetijstvom zahteva akcijo za oživitve in presnovno, zahteva proizvodnjo hrane na sodoben način,“ je pred kratkim poudaril inž. Marko Bulc v svojem govoru na Bizejskem. Zato je nujna krepitev kmetijskih zadrug in večja vloga kooperantov v njih, še posebej pri samoupravnem združevanju sredstev in dela pri obnovi vinogradov, melioracijah, nabavi sodobne opreme in podobnem, pri čemer je treba seveda upoštevati individualno lastnino.

To je torej pot do večje produktivnosti, pot do višje življenjske ravni in socialne varnosti kmetov. Srednjeročni plan razvoja Slovenije in Jugoslavije pa posebej predvideni družbeni dogovor o kmetijstvu tako usmeritev podpirajo in omogočajo.

Tudi nerazvitem območjem se s srednjeročnim načrtom razvoja Slovenije obetajo boljši časi. To velja predvsem za tiste predele, ki jim zakon priznava nerazvitost, program do leta 1980 pa daje dodatne spodbude in monost, da bi čimprej nadoknadili zamujeno. Po tem kmetijstva na teh območjih ne bomo več enačili z revščino.

Za krajevne skupnosti, ki segajo na Kozjansko, se torej položaj vendarle spreminja, žal pa to še ne velja za nerazvito območje vzdolž Gorjanke, ki se razteza od breziške do krške, novoemške in metliške občine.

J. TEPPEY

Slediti tej poti

Morda bo komu zvenelo neverjetno, toda tako je: kmetijstvo je v minuli „petletki“ bolj povečalo produktivnost kot druge gospodarske panoge. Kmetijska proizvodnja se je povečevala za en odstotek na leto, število ljudi, ki delajo v kmetijstvu, pa se je zmanjševalo za 3 do 4 odstotke. Potemtakem se je povečevala produktivnost za več kot 4 odstotke na leto, kar ravno ni najbolj skromen dosežek.

Seveda je bilo v kmetijstvu tudi največ rezerv, do teh pa je mogoče predvsem z večjimi naložbami. Kmetijstvo terja ustrežnejši delež v investiranju: to mnenje se je uveljavilo tudi v pravkar pripravljem srednjeročnem načrtu razvoja Slovenije. V prihodnjih petih letih (prvo leto „petletke“ že teče) bo znašal delež naložb v kmetijstvo 8,8 odstotka namesto 6 do sedanjih.

Toda ne le v družbeno kmetijstvo, bistveno več bo treba investirati tudi v zasebne, kooperantske

kmetije. Za zelo uspešno se je že izkazalo preusmerjanje kmetij. V prvem petletnem obdobju jih je bilo preusmerjenih 8.208, za naslednje pa je predvidenih 11.000. Želeti je, da bi Dolenjska hitreje sledila Savinjski dolini in Mozirju, kjer so na tem področju doslej dosegli največ.

Mar še velja, da je kmet konservativen?

Preusmeritev prinese napredek v miselnosti kmeta, v tržni usmerjenosti, v intenzivnosti pridelovanja. Nanovo zgrajeni hlevi na preusmerjenih kmetijah imajo povprečno 22 stolišč, to pa je že osnova za uspešno rejo. Poveča se tudi poraba umetnih gnojil, ki je kaj zanesljiv kazalec naprednosti kmetijstva. Na preusmerjenih kmetijah ožje Dolenjske so pred preusmeritvijo porabili 215 kg gnojila na hektar, po njej pa 318, v Posavju prej 377 – po preusmeritvi pa kar 550 kg (kar je drugo mesto v Sloveniji!), na Kočevskem prej 88, po preusmeritvi pa 484 kg itd. Kmetije so tam imele pred preusmeritvijo 6,4 glav govedu na hektar, po njej pa 12,4 glav.

Vse to samo po sebi najbolj zgovorno narekuje: tako nadaljevati!

M. LEGAN

TV zasenčila kinematografe

V Sloveniji upada zanimanje za kinematografske predstave od začetka šestdesetih let dalje. Vsako leto beležimo tudi rahlo zmanjšanje števila kinematografov, predstav in obiskovalcev. Vzrok bo brzokone televizija. Ta si namreč s svojim pestrim (pa tudi večkrat kritiziranim) sporedom in enostavnim načinom posredovanja, to je s prodorom med ljudi, pridobiva čedalje širše množice. Tudi filmske predstave zavzemajo v programu naše televizije pomembno mesto, saj je bilo v letu 1974 predvajanih 465 ur celovečernih filmov, leto kasneje pa 487 ur.

Ce primerjamo podatke po občinah, le-te prinaša zadnji bilten republiškega zavoda za statistiko, vidimo, da imajo vse slovenske občine kinematografe. Statistično gledano imajo najbolj zasedene kino predstave občine: Sežana, Ljubljana-Center, Ljubljana-Vič-Rudnik, Slovenj Gradec in Koper. Novoemška občina sodi v republiško povprečje, medtem, ko je ostala Dolenjska med tistimi slovenskimi območji, ki imajo najmanj obiskovalcev kinematografskih predstav.

Kako si bo Dolenjska kadrovsko opomogla

V naslednjih desetih letih naj bi na Dolenjskem dobilo kruh novih 22.685 delavcev. Več kot polovica teh ali 12.624 naj bi imelo poklicno izobrazbo: 1.302 visoko, 1.207 višjo, 3.599 srednjo in 6.516 poklicno šolo.

Glede na razvoj gospodarstva in še posebno industrije bi v naslednji desetletki potrebovali 3.690 delavcev s poklicem kovinarjev, monterjev, inštalaterjev, strojnikov in me-

credno je zapisati...

Za kraje v Posočju, ki jih je maja prizadel potres, smo v Sloveniji do teh dni zbrali nekaj nad 52 milijonov dinarjev, od tega 31,5 milijona z enodnevnim zasluzkom zaposlenih, 10,5 milijona se je nateklo pri RK Slovenije, preden so odprli republiški zbirni račun, 10 milijonov pa so delovne organizacije in posamezniki nakazali neposredno občinama Tolmin in Nova Gorica. S tem smo v naši republiki šele polovično dali solidarnostno pomoč prizadetemu delu Primorske. In kako smo to solidarnostno pomoč dajali Dolenjci? Po podatkih republiškega zbirnega računa ne najbolje, saj smo od

Je Posočje že pozabljeno?

obveznosti (enodnevni zasluzki) plačali manj kot četrtino. Ali natančneje: po republiškem razrezu bi moralo vseh devet občin na našem območju iz enodnevnih zasluzkov prispevati 8.595.836 dinarjev, so pa do 23. julija vplačale le 1.828.659 dinarjev. (Kajpak ta številka ne vsebuje prispevkov, ki so jih Dolenjci poslali od potresa prizadetim neposredno in mimo republiške akcije.)

Kot kažejo podatki, objavljeni 31. julija, so med Dolenjci najbolj odprti src in rok Trebanji, ki so od enodnevnih zasluzkov vplačali že več kot 41,5 odstotka. Druge občine bi lahko glede na izpolnjevanje te solidarnostne obveznosti razvrstili: Brežice (34,7), Krško (32,3), Sevnica (31,3), Kočevje (24,5), Črnomelj (20,8), Novo mesto (11,9), Metlika (0,6) in Ribnica (0,37). Preseneča predvsem dvoje: da so v Črnomlju, čeprav imajo svojo solidarnostno akcijo zaradi kanizarskega rudnika, dali Posočju že skoraj četrtino solidarnostne pomoči in da sta metliška in ribniška občina pri tem malone odpovedali.

Vsekakor pa se lahko ob teh ugotovitvah poučimo o naslednjem: solidarnostni čut Dolenjcev za Posočje bi ne smel zatajiti, čeprav dajejo poleg posojila za ceste pomoč tudi za Kanizarico.

I. ZORAN

Kmetijski nasveti

Bobovec ne zasluži gnojišča

Sodeč po spomladanskem cvetju, ki je za las ušlo hudi pozni slani, bo letos na Dolenjskem dobra letina jabolčk. Zlasti stara, še zelo razširjena, toda na sortnih listah že odpisana sorta – bobovec dobro kaže. Ker zaradi svojih slabših lastnosti, tako kot že vrsto let doslej, ne bo našla poti na tržišče, storimo vse, da pridelek ne bo končal na gnojišču ali, v najboljšem primeru, v kotlu za žganjekuhno.

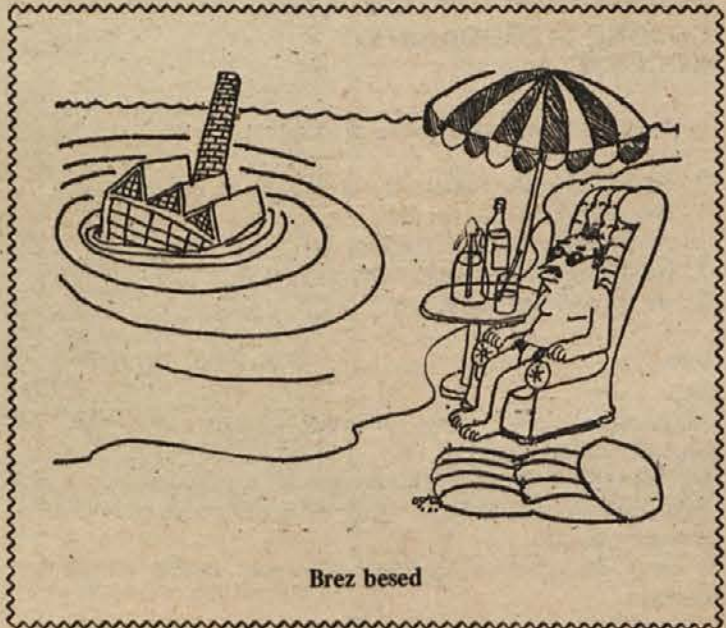
Slabše vrste jabolčk je koristneje predelati v jabolčnik, ki pa je pri nas, žal, na glasu kot ena slabših vrst pijač. Toda ne zato, ker ne bi bilo mogoče narediti dobrega jabolčnika, temveč zato, ker mnogi kmetje tega ne znajo. V zahodnoevropskih deželah, zlasti v Nemčiji, to umejo, in nič presenetljivega ni, če je tam jabolčnik, ki ga včasih komajda ločiš od vina, najvažnejša polletna pijača na kmetih.

Jabolčnik ali hruskovec je mogoče napraviti na dva osnovna načina: s povretim ali nepovretim sladkorjem. Slednje je primerno predvsem za otroke. Sladki jabolčnik ali hruskovec naredimo tako, da takoj po stiskanju mošt malo zažveplamo ter dodamo posebno snov pekticin, ki jabolčnik zbistri. Po preteku pol dneva jabolčnik ogrejemo na 80 stopinj, torej ga pasteuriziramo, in potem nalijemo v steklenice ter tesno zamašimo.

Običajni (ne sladki) jabolčnik pa je treba pripraviti po naslednjem postopku. Tudi tokrat uporabimo le zrele, zdrave in oprane plodove, jih zmeljemo in sprešamo, pravkar potocenemu moštu pa dodamo vinobran, ki ga je mogoče kupiti v sleherni lekarni. Vinobran zavre razvoj neželenih drobnosti. Priporočajo 10 g vinobrana na 100 litrov mošta. Če želimo imeti bister jabolčnik ali hruskovec, dodamo še pekticin (100 g na 100 litrov mošta).

Šele tako pripravljen mošt je primeren za v sod, ki mora biti seveda čist, brez vonja po plesni. V sodu naj mošt povsem prevre, vretje pospešimo z dodajanjem kvasovk in hranjenjem mošta v primerno toplem prostoru (20 stopinj). Ko jabolčnik prevre, ga pretočimo v zažveplan sod – brez strahu, da se bo pokvaril.

Inž. M. L.

Brez besed

Ni tako...

(Nadaljevanje s 1. strani)
 imeli tu in tam drobnejše zrnje kot navadno. Posevki pšenice se pri nas zadnje čase zmanjšujejo v korist koruze, za katero se odloča čedalje več kmetovalcev. Moram reči, da se je v splošnem korusa lepo popravila po dežju. Le na Krškem polju bodo ljudje prizadeti zlasti v Bregelnju, Vihrah in še nekaterih krajih blizu Leskovca. Tam se je korusa posušila in ji tudi dež ni mogel pomagati. Prav tako so prizadete nekatere njive okrog Šentjerneja, vendar gre za posameznike.“

– Kakšen je vaš „horoskop“ glede vinske letine? Bomo imeli kislico ali medicu?

„Trta odlično kaže povsod tam, kjer je v noči na 30. april ni vzela pozeba. Nikjer ni letos bolezi, ni bilo večje škode zaradi toče, tako da si vinogradniki lahko obetajo odlično kvaliteto in tudi obilen pridelok. Če bo pri tem ostalo, bo posebno uspešna modra frankinja na novomeškem in belokranjskem območju.“

– Pravijo, da bo živina mukala, ker krme ne bo dovolj. Kaj svetujete prizadetim?

„Ota ves ne bo dosti, lahko pa bodo živinorejci to nadoknili z jesensko pašo. Mislim, da glede krme ne bo kritično. Recepta za kmetijsko krmo ni, pač pa svetujem kmetovalcem, ki jih je prizadela suša, da se znajdejo na podoben način, kot so se štirje kmetje iz Velikega Gabra. Z vozovi in traktorji so se odpeljali na Kočevsko okrog Starega Loga in za malenkostno odškodnino pokosili odlično travo ter jo pripeljali domov.“

RIA BAČER

šport

LESKOVEC – Pred dnevi so domači rokometaši odigrali prvo prijateljsko tekmo z Dobovo, in poznalo se jim je, da še nimajo dovolj moči, saj so jih gostje nadigrali predvsem v zadnjih minutah. Rezultat – Leskovec – Dobova 22:29. Pri domačih je dobro igral R. Štrbar (7 zadetkov), pri gostih pa Dobrček (13). (L. Š.)

SEVNICA – Domači šahovski klub „Milan Majcen“ je pripravil hitropotezni turnir, na katerem je brez težav zmagal Tavčar. Premagal je vseh trinajst nasprotnikov. Vrstni red: 1. Tavčar (13 točk), 2. R. Blas (10), 3. do 4. Hočevar in Robek (9), 5. Zupan (8,5), 6. Derstvenšek (7,5) itd. Nastopili so šahisti iz Ljubljane, Radeč, Krmelja, Krškega in Sevnice. (B. D.)

KRMELJ – Šahovsko društvo je pripravilo dvokrožni šahovski hitropotezni turnir, na katerem so nastopili najboljši domači igralci. Med desetimi udeleženci je zmagal Markovič (15,5 točk), sledijo pa Štrbar (15), Prosenik (11), Zupan (10,5), Delbalk (9,5), Kos (7,5), Zvar (7) itd. (B. D.)

KOČEVJE – Odbojkarice bodo prihodnjo sezono nastopile v najkvalitetnejši republiški ligi in zato se na zahtevne boje že sedaj pripravljajo. Prav gotovo se obeta ljubiteljem odbojke kvalitetna odbojkarica sezona. (Z. F.)

VELIKI NKA KMALU DOGRAJENA – Na gradbišču nove tovarne celuloze v Krškem ni časa za oddih. Vsepovsod hitijo, da bi dokončali delo v predvidenih rokih. Objekt dokončujejo postopno. Lesni prostor, ki sodi v prvo fazo, že obratuje od 1. julija. Četrto fazo bodo dokončali septembra. Po dograditvi bo krška tovarna druga največja v Evropi. (Foto: J. Teppy)

Prodaja usmerjena čez mejo

V prvem polletju je izvoz v novomeški občini skokovito narasel, pri čemer imajo največ zaslug IMV ter tovarni Novoles in Novoteks

Po prvih podatkih sodeč je industrija v letošnjem prvem polletju zelo uspešno poslovala na tujih tržiščih, medtem pa doma draginja ubira hitrejšo pot kot zaslužki.

Trenutno so na razpolago podatki za celotno panogo industrije, izvemši IMV in Industrio obutve, ki nista do roka dostavili statističnih obrazcev. Kaže, da je v letošnjih prvih šestih mesecih vrednost industrijske proizvodnje zaostala za lansko, v nasprotju s tem pa je izvoz narasel kar za 86 odstotkov. Pri

izvozu je IMV všteta, saj ima levi delež. Medtem ko so naša podjetja lani v prvem polletju prodala na tuje za dobrih 24 milijonov dolarjev blaga, so letos v tem času iztržila blizu 45 milijonov dolarjev.

Samo IMV je v prvi polovici leta prodala čez mejo za več kot 14 milijonov dolarjev izdelkov, kar je

za 31 odstotkov nad lanskoletnimi pokazatelji. Izvoz so močno povečali še v Novolesu in Novoteksu, v nekaterih drugih podjetjih pa je celo manjši.

Z osebnimi dohodki se vedno zaostajamo za slovenskim poprečjem, saj smo imeli v novomeški občini ob koncu junija 3.492 din poprečnega zaslužka. To je le za 11,4 več kot v enakem primerjalnem obdobju lani.

Poprečje pri zasluhkih običajno malo pove, kajti ponekod so šli z osebnimi dohodki za 23,4 odstotka navzgor (primer bank, zaposlenih v zavarovalništvu), zaposleni v industriji in zdravstvu pa so dobili komaj za 7,8 odstotka debelejšo kverto kot lani. Med gospodarskimi dejavnostmi so z dohodki najbolj napredovali zaposleni v komunalnih dejavnostih, kjer so zabeležili 22,5 odstoten porast zaslužkov, zaposleni v negospodarstvu pa so v poprečju dobili 12,9 odstotka več.

Znati je treba, pa gre!

V tovarni zdravil KRKA bo zakon o združenem delu še ta mesec med delavci – Joža Miklič: „Okrog 250 ljudi že štiri mesece razmišlja“

Zakon o združenem delu je za marsikateri kolektiv še napol „španska vas“, medtem pa v novomeški „Krki“ aprila zastavljena akcija teče po predvidevanjih. Okrog 250 ljudi predvsem iz strokovnih služb in samoupravnih ter družbenopolitičnih organov je že sredi ustvarjalne razprave.

Najbrž ni slučajno, da so z obravnavo zakona v tovarni zdravil prišli najdlje v novomeški občini. Tu niso čakali, marveč se že od aprila dalje intenzivno ukvarjajo s tem gradivom. Kako so delo zastavili, je povedala ekonomistka Joža Miklič, direktorica centra za organizacijo dela v Krki:

„Aprila smo se lotili analize stanja. Skušali smo dobiti odgovore, do kod smo prišli glede uresničevanja ustave in pokazati na šibke točke. Do srede junija je nato potekal študij zakona. Poslovodni in samoupravni organi ter vodstva družbenopolitičnih organizacij so bili v tem prvem krogu zajeti. Gradivo je bral vsak zase, potem smo se posvetovali. Prvi splošen vtis je bil: kar smo dolgo želeli, je zakon prinesel črno na belo. Obenem smo naleteli na precej nejasnosti, zato so naši ljudje obiskovali razne seminarje in zbirali gradiva. Prva stališča posameznikov so prišla na dan na problemski konferenci o minulem in živem delu, ki jo je organiziral sindikat, pred tem pa nas je obiskal Ludvik Golob, član IK predsedstva CK ZKS in nam dal nekaj napotkov, kako se dela lotiti. Imenovali smo štab, ki ga vodi inž. Tone Recelj.“

Naslednje obdobje je veljalo poglobitvi v samoupravni sporazum o združitvi v „Krko“ in očni odnosov, ki jih novi zakon menja. Takoj

zatem je služba za organizacijo dela dobila delovno nalogo štaba in kolegija, naj od področja do področja zbere gradivo o nakazanih problematik in predloge za dopolnitev členov zakona.

Omenila bi, da smo se usmerili v prvi fazi obravnave zakona na poslovodno strukturo zaposlenih, kar se je izkazalo za uspešno. Vsi direktorji TOZD in skupnih služb so dobili navodilo, kako naj urede svoje delo, da bo ustrezalo osnutku zakona. Primer: direktor TOZD Zdravila je poskrbel, da so vodilni delavci strokovno pregledali poslovanje in ugotovljali, v čem je potrebno menjati način dosedanjega dela. Naša služba je nato oblikovala teze, ki jih je že obravnaval štab, razen tega smo imeli dva posveta in izobraževalno akcijo. Na poljuden način smo tolmačili novi zakon in pokazalo se je, da ljudi to zelo zanima. Zdaj smo tako daleč, da bodo teze v posameznih TOZD iz strokovnih krogov prišle v javno razpravo med delovne ljudi. Do konca avgusta bi radi na zdajšnja stališča dobili prva mnenja. Javna razprava bo potekala na 70 zborih delovnih ljudi in sicer v dveh smereh: o osnovnih spremembah, ki jih prinaša zakon o združenem delu in principih „Krke“ v zvezi s tem. Pred oblikovanjem predloga zakona pa se ne nameravamo prenačgiti z ustanavljanjem TOZD in podobnimi spremembami.“

S tovariščo Mikličevo bi lahko o tem govorili še ure in ure. Pozna se, da ima tako rekoč v malem prstu vse, kar ponekod štejejo za „teško gradivo“. Pozna se, da je Joža Miklič ne le strokovna moč, temveč tudi „duša“ političnega dela in akcij v kolektivu. Njej se ne zdi nič preteško: „Izpeljali smo že mnogo akcij in nekaj reform, pa bomo tudi zakon o združenem delu.“

RIA BAČER

IZ MOČVIRJA RODOVITNA ZEMLJA

Kmetijski gospodarstvo Slovenska vas pri Mirni je pričelo z melioracijskimi deli 101 ha zmocvirjene zemlje. Predračunska vrednost melioracijskega območja stane 3.190.000 din; sami bodo prispevali deset odstotkov, 30 odstotkov pa bo kot dotacijo dal vodni sklad SRS. Pomagali si bodo z bančnimi posojili (45 odstotkov), s kreditom bo pomagala tudi kmetijska razvojna skupnost SRS. Posojila bodo morali vrniti v 20 letih, odplačevati pa jih bodo začeli dve leti po zaključku melioracijskih del. Z deli bodo predvidoma končali novembra 1976.

J. P.

MOTOKROS: ČRNOMALJCI VADIJO

Črnomaljski vozniki motokrosa se že dalj časa redno pripravljajo na septembrsko državno dirko, ki bo v Dragovanji vasi. V konkurenci do 50 ccm bodo nastopili Božo Štukelj, Aljoša Satošek, Anton Weiss, do 125 ccm pa Ceko Satošek in Franc Stefanič. Domači ljubitelji motokrosa pričakujejo, da bodo imeli Črnomaljci v septembru več uspeha, kot do sedaj.

M. F.

Načrtno nad kadrovski primanjkljaj

Krška delavska univerza je pripravila srednjeročni razvojni načrt

O dejavnosti krške „Delavske univerze“ v minuli izobraževalni sezoni smo pred kratkim že poročali. Odtlej je ustanova izdelala tudi srednjeročni razvojni program, ki ga bodo pričeli uresničevati že to leto in ga zaključili v sezoni 1980–81.

Zastavljen je dokaj smelo, vendar stvarno, saj so v krški občini povsem upravičena pričakovanja, da bodo potrebe po izobraževanju odraslih občanov iz leta v leto večje. To zahteva tudi sedanji „deficit“ kadrov.

Ob vsem tem bo ostal osnovni program ustanove nespremenjen in

bo zajemal tri osnovne oblike dejavnosti: šolsko, družbeno in splošno izobraževalno. V vseh treh načrtujejo precejšen porast števila oddelkov in seveda slušateljev. Tako naj bi izredno šolanje v zadnji sezoni srednjeročnega obdobja posredovali v 24 oddelkih s skoraj 600 slušatelji, družbeno izobraževanje v 58 oddelkih z 2430 slušatelji, v splošno izobraževanje pa naj bi zajeli okoli 13.700 občanov, v 58 oddelkih.

Uresničitev takega načrta zahteva seveda precej kadrovskih, materialnih in finančnih sprememb. Nujno bo zaposliti še najmanj dva organizatorja izobraževanja, ustanova bi rabila tri učilnice s po 40 sedeži in dve s po 25 sedeži, hkrati pa tudi nekaj nove opreme in pripomočkov. Proračun ustanove bo 1980. leta zahteval okoli 180 starih milijonov dinarjev. Ob tem računajo na izdatno pomoč občinske izobraževalne skupnosti, v nasprotnem primeru pa bi morali povečati cene svojim storitvam. Prav bi bilo, če bi program izdatneje podprlo tudi združeno delo.

Z. ŠEBEK

ŠTIPENDIJE

ZDRUŽENO KMETIJSKO GOZDARSKO PODJETJE GOZDNO GOSPODARSTVO KOČEVJE

r a z p i s u j e naslednje kadrovske štipendije:

- 2 na biotehniški fakulteti – oddelek za gozdarstvo,
- 4 na srednji gozdarski šoli,
- 1 na dveletni administrativni šoli,
- 1 na srednji ekonomski šoli,
- 1 na srednji gradbeni šoli.

Višino štipendij določa samoupravni sporazum o štipendiranju. Prednost pri delitvi štipendije imajo kandidati z boljšimi pogoji in višjimi letniki. Prijavi priložite tudi potrdilo o šolanju oz. o vpisu v šolo.

Prijave na obrazcu DZS št. 1,65 dostavite v 30 dneh po objavi na naslov: Gozdno gospodarstvo Kočevje, kadrovska služba, 61330 Kočevje.

Dr. Anton Vratuša:

Ne vsiljujemo našega sistema

Neuvrščene države izhajajo iz načela, da mora vsaka država svobodno razvijati svoj družbeni sistem in zato ne sprejemajo modelov tako imenovane industrijske parlamentarne demokracije, ki jim jih nekateri paternalistično priporočajo, saj jim ti modeli – nastali v povsem drugačnih družbeno zgodovinskih okoliščinah – preprosto ne ustrezajo. Iščejo lastne poti razvoja in graditve sistema, ki ustrezajo njihovim družbenoekonomskim in političnim pogojem. Dejstvo je, da so v vrsti teh držav določene socialne rešitve in gibanja v tej smeri. Zato njihovi narodi upravičeno zavračajo kvalifikacije o svojem dozdavnem „nekapitalističnem razvoju“.

Jugoslavije se bojuje za spoštovanje načela, da ima vsaka država suvereno pravico, da svobodno razvija svoj družbeni sistem. Torej se sploh ne ukvarjamo z idejami, kako bi koga „pripeljali na našo linijo“. Podpiramo svobodno razvoj vsake države in si prizadevamo v okviru svojih možnosti prispevati k združevanju progresivnih sil okoli programa krepitve boja za mir, neodvisnost in progres, kar je v interesu vseh. Če kdo sodi, da je taka politika naplerjena proti njemu, tedaj ni to naša krivda, marveč mora razloge iskati v lastni politiki, ki je v spopadu s smotri politike neuvrščanja, to je z interesi najširšega kroga neodvisnih držav. Gibanje neuvrščanja je objektivno dan družbeno zgodovinski dejavek v sodobnem svetu, njegovo bistvo je boj za osvoboditev narodov izpod gospodstva in izkoriščanja, oblike in metode tega boja pa so različne.

(Podpredsednik ZIS v prispevku za zadnjo številko „Komunist“))

Marjan Rožič:

Avstrija vztrajno ruši mostove

Slehenemu Slovcu in vsem naših narodom in narodnostim je nerazumljivo in nesprijemljivo obnašanje uradnih avstrijskih organov in vodilnih političnih partij do Koroških Slovcenc in Gradiščanskih Hrvatov. Za vse nas je nepojmljivo in nesprijemljivo, da so naši slovenski in hrvaški bratje v podrejenem položaju, da se razširja in z zakonom legalizira nacionalna neenakopravnost in odvzemajo osnovne ljudske pravice. Avstrijski parlament je sprejel spremenjeni zakon o popisu prebivalstva in zakon o narodnih grupah, in to kljub nasprotovanju obeh nacionalnih manjšin in tako prekršil državno pogodbo o vzpostavljanju neodvisne in demokratične Avstrije. 30 let po zmagi nad fašizmom Avstrija pristaja na nevarno avanturo in kompromis z ideologijo nasilja, nacionalne in rasne diskriminacije in s tistimi fašistično obarvanimi silami, ki so tudi Avstrijcem prizadejale mnogo zla in trpljenja. Tudi Avstrija je v Helsinkih podpisala Skleпно listino, v kateri poleg mnogih principov piše tudi sledeče: „Države udeleženske, na katerih ozemlju živijo narodnostne manjšine, bodo upoštevale pravico vseh, ki pripadajo takšnim manjšinam da enakosti pred zakonom, nudile jim bodo vse možnosti za dejansko uživanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin in bodo na ta način varovale njihove zakonite interese na tem področju. Prav tako bodo izpolnjevale svoje obveznosti, zapisane v mednarodnih deklaracijah in sporazumih s tega področja, včevši med drugim mednarodna pakta o človekovih pravicah, če jih zavezujejo.“ Torej problem ni v podatkih, niti statistiki in popisih, temveč v doslednem uresničevanju osnovnih pravic Slovcenc in Hrvatov, ki z ničimer ne morejo biti omejene.

Vsi smo v Jugoslaviji zainteresirani, da sosednjo Avstrijo razvijamo dobre odnose na vseh področjih, izhajajoč pri tem iz obojestranskih interesov in zlasti iz izhodišč, ki smo jih skupaj sprejeli v Helsinkih. No, Avstrija sistematično ruši mostove za tako sodelovanje, naseda ostankom velikonemške hegemonistične ideologije in prakse ter postaja nosilec razdora in konfliktov, kar očitno ni v interesu progresivne avstrijske javnosti.

(Sekretar zvezne konference SZDL v svojem govoru v Radovljici)

Andrej Verbič:

Osrednje: kako ustvariti več

Preveč enostransko razpravljamo le o reproduktivni sposobnosti gospodarstva in razmišljamo o upadanju reproduktivne sposobnosti. Poudariti moram, da mi ta povsem enostranski pristop ni najbolj všeč. Nisem prepričan, da zadeva bistvo problema. Osrednje vprašanje je, kako izdelati več, kako ustvariti več. Iz tega sledi vse drugo. Reči moram, da je še vse preveč delitvene miselnosti, pa najsi gre za delitev osebnih dohodkov, delitev za sklade in podobno. Manj se ukvarjamo s tem, kaj storiti, da bomo dosegli večje gospodarske rezultate. Kar naprej razmišljamo le o tem, ne da bi imeli pred očmi, kaj moramo storiti na primer za večjo produktivnost, za uveljavitev inovacij in podobno. Neradi iščemo notranje rezerve, da bi z izboljšanjem poslovanja in s prihranjenim dohodkom krenili v nove investicije.

(Predsednik republiške gospodarske zbornice v razgovoru za „Delo“)

020
JUGOSLAVIJA

SE TRI SERIJE ZNAMK

Letos bodo izšle še naslednje priložnostne znamke: Znamka ob otvoritvi letošnje konferencie nevrščenih držav 16. 8. v Colombu in v počastitev 15-letnice prve konferencie v Beogradu. Znamko bodo tiskali v Zavodu za izdelavo bankovcev v Beogradu in bo veljala 3,20 dinarjev.

Za dan „Radosti Evrope“ 2. 10. bo izšla serija dveh znamk v skupni vrednosti 11,20 dinarjev.

29. 11. bo izšla zadnja serija priložnostnih znamk v letu 1976 in sicer umetnost v Jugoslaviji skozi stoletja. Serija bo imela 6 primerkov v skupni vrednosti 25,50 dinarjev.

S tem bi bil letošnji načrt sklenjen, če ne bo med tem še kakih sprememb.

Tudi letos, kot vsa leta doslej, je bil načrt kljub zagotovitvi prekoračen.

SLABA PROPAGANDA

V mednarodnem PTT prometu so zvišali poštnino za pisemsko pošiljke. V zvezi s tem je dala skupnost jugoslovanskih PTT v promet frankovno znamko za 4,90 din v seriji „Turistični motivi“ za frankiranje navadnih pošilk. Kakor vse znamke iz te serije ima tudi ta določene pomanjkljivosti. Filatelisti trdijo, da so te znamke premajhne, motivi pa nejasni. Poučeni menijo, da izvedba sama kot tudi velikost in oblika omenjenih znamk ne bo dosegla svojega pomena: propagirati naš turizem v svetu in doma. Na znamki je upodobljeno mestce Perost iz zaliva Boke Kotorske, ki ima mnogo zgodovinskih znamenitosti.

A. A.

TREBNJE: MNOŽIČNO KOLESARJENJE

Mirenski Partizan in trebanjska telesnokulturna skupnost bosta pripravila 28. avgusta ob 15. uri množično občinsko trim kolesarjenje. Start in cilj bosta pred stavbo trebanjske občinske skupščine. Odrasli bodo morali prevoziti 20 kilometrov, mladina do petnajstih let pa 5 kilometrov manj. Vsak udeleženec bo dobil priznanje in značko telesnokulturne skupnosti.

J. PLATIŠE

O CESTI KOČEVJE — BROD NA KOLPI

Naša bralka Marija Volf je pretekli teden v uredništvo poslala dopis, v katerem se jezi zaradi napadnega pisanja o cesti Kočevje-Brod na Kolpi. Resda je prišlo do pomote, saj je cesta, ki jo pisec navaja kot „načrtovano“, že dograjena od 27. XI. lani. Za neljubo napako se opravičujemo.

UREDNIŠTVO

Dijaki iz leta 1919

Ko so se po razpadu Avstrije razmere nekoliko uredile, je bilo v Ribnici ustanovljeno prvo ribniško društvo naprednih dijakov in študentov. Občutek narodnostnega osvobođenja Slovencev izpod avstrijske jarma je dal dijakom in študentom novih moči pri ustanavljanju novih društev in pomoč za obnavljanje tistih, ki jih je prizadela vojna.

Za avgusta 1919 so se zbrali vsi napredni ribniški dijaki in študentje

Pastir, ki „pase“ divjad

Novost v zavarovanju kmetijskih pridelkov

Vsako leto smo pričeli z žolčnim razpravam o povračilu škode, ki jo napravi na kmetijskih pridelkih divjad. Kmetje si zavarujejo pridelke tako, da kurijo ogenj, s privezovanjem psov, ograjevanjem, čuvanjem prek noči in podobno, vendar se je teh načinov divjad tako navadila, da niso več dovolj uspešni. Zgodilo se je že celo, da je komaj 10 metrov od privezanega psa jelenjad obzrla peso ali druge posevke.

Kmetom zato priporočam, da si kupijo električnega — baterijskega pastirja, ki je novost v načinu

zavarovanja posevkov. Ta aparat ima baterijo, ki zadošča za eno leto sezono. Z njim je mogoče zavarovati približno 1000 metrov dolžine. Zoper srne in prašiče mora biti žica napeljana 50 do 60 cm, zoper jelene pa od 70 do 80 cm od tal.

Ker je moč pastirja velika, si lahko kmetje ene vasi kupijo takega električnega pastirja za skupno uporabo. Pri investiciji lahko — kar je zlasti priporočeno — pomagajo lovske organizacije, saj je tudi v njihovem interesu, da vlada premirje med lovci in kmeti.

Vsa nadaljnja navodila lahko dobite pri izdelovalcu te naprave Romanu Horjupu, Šmarca 85 pri Kamniku, ali pa pri meni osebnostno.

CIRIL JASENC
Gorenje 11
pošta Stara cerkev

TRGATEV OB LUČI

Pred nedavnim so lastniki zidanic in vikendov na vinogradniškem območju Unik in Kavc nedaleč od Gabrja skupaj z delavci Elektro podjetja Novo mesto — delovna enota Šentjerneje postavili še zadnji električni drog. S tem so uresničili dolgoletno željo in potrebo. Okoli trideset lastnikov je brez vsakršnih dotacij samo zmoglo to precejšnjo naložbo, zato jim gre vsa pohvala. Sami so skopali jame, prispevali drogove, jih nato pomagali postaviti in razpeljati žico. Vinogradniki so prispevali tudi po 3.000 in več dinarjev. Zdaj jih čaka še napeljava po samih zidanicah, nakar bo na priložnostni slovesnosti pred trgovino zasvetila prva luč.

I. K.

PLANINCI IZ VOJVODINE NA TRIDNOVI POTI

Trdinova pot postaja vse bolj zanimiva. Skoraj ni tedna, da bi ne „prišla“ na naslov PD Novo mesto vsaj ena izkaznica z žigi.

Konec julija so se podali na Trdinovo pot celo Vojvodinci. 13 mladih planincev iz Kule v Vojvodini je šest dni vztrajalo, četudi jih je skoraj vso pot spremljal dež. Težave so imeli tudi s prehrano. Tožili so, da so težko kupili kruh. Kljub vsemu so bili veseli, ko so za prehojeno pot prejeli lepe značke.

J. PERŠE

ZAHVALA POSTENEMU MESARJU

Zahvaljujem se Stanku Jerali, mesarju iz Sevnice, za poštenost, ki mi jo je izkazal 2. avgusta. Tega dne sem pri njem kupil kilogram mesa in mu, misleč, da je 50-dinarski bankovec, dal 500 dinarjev. Prišel je za menoj oziroma me poklical nazaj in mi vrnil ves preostali denar. Sem stodontni invalid s skromno pokojnino, zato mi vsak dinar pride prav. Mislim, da je to posnemanje vredno zgled poštenosti.

SILVAN JURKOVIČ
Žigriški vrh
Sevnica

Dolenjci v Alpah

Mladi planinci na tridnevem izletu v Kamniških Alpah

V četrtek, 5. avgusta, se je vrnilo z zanimivega izleta v Kamniške Alpe 37 novomeških planincev. Tridnevni izlet v avgustu so se letos udeležili predstavniki vseh novomeških osnovnih šol, osnovne šole iz Škofjana, gimnazije in ekonomske srednje šole.

Planinci so se odpeljali iz Novega mesta v Kamniško Bistrico v avtobusom, od tam pa jih je vodila pot skozi bukovje vse više med skale. Čeprav je bila pot dolga in naporna, so bili mladi dobre volje, saj jih je po večdnevem deževju spet spremljalo lepo vreme. Pozno torkovo popoldne so prispeli do doma na Koropi, kjer so tudi prenočili. Drugi dan so se povzpeli na Ojstrico (2349), od koder so imeli čudovit razgled — posebej na Logarsko dolino. Zatem so krenili čez Škarje in Planjavo (2399) na Kamniško sedlo. Tretji dan so zarana pohlitali še na Brano (2253), nato pa spet v dolino Bistrice.

Novomeški planinci so se s tem izletom vključili v sproževanje 35-letnice vstaje slovenskega naroda.

J. PERŠE

VODNJAK — Prizor iz afriškega življenja na sliki Momodouja Cessaya.

Brez njih bi Dnevi ne uspeli

Javna zahvala in priznanje Občinske konferencie SZDL Trebnje — Obveza za nadaljevanje kulturne akcije

Predsedstvo OK SZDL Trebnje je na svoji zadnji seji ocenilo, da so bili Dnevi kulture in umetnosti v Trebnjem letos uspešno izvedeni, saj so ponovno potrdili povezanost med umetniki, ustvarjalci in delovnimi ljudmi.

Ves čas Dnevov je bilo Trebnje z okolico središče kulturnega dogajanja, središče sveta v malem in ko se je IX. tabor likovnih samorastnikov iztekel, so bili občani trebanjske občine ter udeleženci kulturniškega srečanja bogatejši za mnoga nova spoznanja in nove kulturne vrednote.

Vendar bi Dnevi kulture in umetnosti v Trebnjem ne uspeli v taki meri, ko bi se ne združila zavzetost in delovna vnema mnogih. Zato OK SZDL Trebnje izrekla javno zahvalo in priznanje vsem organizatorjem kulturnih prireditev v občini Trebnje, vsem izvajalcem kulturnih programov in udeležencem IX. tabora likovnih samorastnikov Jugoslavije. Posebno zahvalo izrekla upravnemu odboru in umetniškemu svetu Tabora likovnih samorastnikov ter

njegovemu letošnjemu pokrovitelju CZP Dolenjskemu listu.

Zahvalo izrekla tudi: podpredsedniku zveznega zbora skupščine SFRJ Bogdanu Osolniku za spodbudne besede na svečanem zaključku, občinski samoupravni intenzni skupnosti, godbi na pihala Trebnje in njenemu pokrovitelju KZ Trebnje, vsem gostom iz Afrike, Italije, Čehoslovaške, bratskih republik in pokrajini, predstavnikom republiške družbenopolitične skupnosti, vsem devetim godbam na pihala za izvedene koncerte, vsem govornikom, posameznim delovnim kolektivom, krajevnim skupnostim, šolam, društvom in organizacijam za sodelovanje in pomoč.

Uspešno izpeljana kulturna akcija hkrati obvezuje, da še naprej uveljavljamo takšno zasnovano kulturo, v kateri bo poudarjen človek in njegova vsestranska angažiranost.

„LEPA ANKA“ V BELTINCIH

Folklorna skupina „Lepa Anka“ iz Preloke v Beli krajini se je udeležila tradicionalnega 6. mednarodnega folklornega festivala v Beltincih v Prekmurju, ki je bil v nedeljo, 8. avgusta. Prireditev se je udeležilo več domačih folklornih skupin ter dve folklorni skupini naših rojakov iz Avstrije in Madžarske, plesalci iz Šel na Koroškem ter skupina iz porabske vasi Sakalovci. Številnim obiskovalcem so se predstavili tudi plesni pari skupine „Saska“ iz Negykanize in ansambel bratov Plesničar iz Avstralije.

FORMA VIVA V KATALOGU

S precejšnjo zakasnitvijo je izšel katalog Forma viva 71/72, ki ga je izdal upravni odbor mednarodnega simpozija kiparjev „Forma viva“, uredil pa uredniški odbor, katerega predsednik je Lado Smrekar. Katalog v oblikovno dognani obliki prinaša uvodni zapis Borisa Kuharja, predsednika izvršnega odbora Kulturne skupnosti Slovenije ter fotografije kamnitih in lesenih plastik, ki so jih umetniki ustvarili na obeh kiparskih simpozijih: v letu 1971 v Seči pri Portorožu, leta 1972 pa v Kostanjevici. Kiparji so predstavljali s kratkimi biografskim zapisom in portretom. Fotografije je posnel Janez Kališnik.

Mali kulturni barometer

PTUJSKA MESECA KULTURE — V soboto, 6. avgusta, so se začela 4. ptujška kulturna srečanja, ki bodo trajala ves avgust in september. Ta kulturna prireditev bo zajela več kot dvajset likovnih, glasbenih, gledaliških, folklornih in razstavnih prireditev. Značilnost ptujških srečanj je, da se v programu prepletata ljubiteljska in poklicna kulturna dejavnost.

BEROVIČ RAZSTAVLJA — V Jelovškovi galeriji na Kodeljevem (Ljubljana) razstavlja z drugimi amaterskimi slikarji svoja dela tudi Marin Berovič, v Ljubljani živeči Novomeščan.

PRVA NAGRADA JUGOSLOVANU — Jugoslovnan Karol Seleš je dobil prvo nagrado mednarodnega festivala humorja v italijanskem mestu Bordigheri.

PRIPRAVE — Okoli 100 udeležencev je teden dni spremljalo seminarje strokovnega srečanja amaterskih režiserjev in mentorjev v Ankarani. Srečanje je organiziralo Združenje gledaliških skupin.

KARIKATURE NA OGLEDE — Karikature rednih in zunanjih sode-

kultura in izobraževanje

Navdušen prišel, navdušen odšel

Trebnje — prva evropska postaja M. Cessaya

Gambijski slikar Momodou Cessay je „poskrbel“, da je imel nedavno deveti tabor likovnih samorastnikov v Trebnjem mednarodno udeležbo, če izvzamemo, da so letos v tem središču jugoslovanske naive ustvarjali tudi pripadniki najrazličnejših v naši državi živčih narodnosti. Dva dni po otvoritvi tabora so mu v trebanjski galeriji odprli tudi razstavo, ki je imela velik odmev v slovenski in jugoslovanski kulturni javnosti. Nič čudnega: Cessayeva trebanjska razstava je bila hkrati prva v Evropi, pred tem je sodeloval največ na razstavah v Ameriki in severu doma v Afriki.

V Trebnjem je Cessay na taborških dneh pretežno jemal „snov“ iz afriškega okolja, v skicirko pa je narisal tudi nekaj motivov, ki jih je poiskal v Trebnjem ali pa jih je videl med obiski po občini, ki so jih priredili za udeležence. Že prvega dne mi je dejal, da hoče vzeti domov tudi nekaj našega. (V beležko si je zapisal tudi nekaj najnunejših slovenskih izrazov in stavkov, ki so mu rabili za sporazumevanje.)

In kako je prišel v Trebnje?

Momodou Cessay

„Za Trebnje sem prvič slišal na neki ambasadi pri nas. Tam sem se mudil slučajno, da bi uredil neke druge stvari. Pozanimal sem se, kje je ta kraj in ko sem dobil vabilo za sodelovanje, sem se takoj odločil. Ni mi žal: lepo je tu, zanimivi kraji, dobri in gostoljubni ljudje. Upam, da to ni moj zadnji obisk v Sloveniji. Poskušal bom še koga navdušiti za Trebnje.“

Momodou Cessay torej ni samo odlični slikar, je tudi kulturni ambasador.

I. Z.

LITERARNI LIST

Nedolgo tega je izšla 2. številka Literarnega lista, ki izhaja kot priloga revij Obala, Srečanja in Idrjski razgledi. Literarni list s svojim rednim pojavljanjem zgovorno dokazuje, da je mogoče v regijah s prvinimi organizacijskimi prijemmi in združenjem sredstev razvijati besedno ustvarjalnost in osnovno založništvo. Vsaka taka številka, ki izide zunaj republiških kulturnih središč bi morala prebrujati zaspianost v nekaterih drugih slovenskih regijah. Dolenjska ni izvezeta.

lavec Pavlihe so razstavili v Komposovi galeriji na Titovi cesti v Ljubljani.

UNIVERZITETNA BOLEZEN — Kot kažejo pravkar izdani statistični podatki, študij na jugoslovanskih univerzah boleha še vedno za isto boleznijo — dolgotrajnostjo in velikim osipom. Redno je diplomiralo 60 odstotkov študentov. Sicer pa s številom 43914 lanskih diplomirancev beležimo 5 odstotni porast diplom. Največ diplomantov imajo tehnične fakultete, sledi jim medicinske in naravoslovno — matematične.

ZUNAJ KONKURENCE

Desetim umetnikom Dolenjske slikarske kolonije, ki so nastanjeni v novomeški restavraciji Pri vodnjaku, so se pretekli teden pridružili še „udeleženci zunaj konkurence“ — pleskarji, ki so „premalali“ stavbo restavracije.

LJUBLJANSKI TABORNIKI V DOLU — Taborniki odreda Tone Tomšič iz Ljubljane preživljajo te dni svoj letni tabor v Dolu pri Starem trgu ob Kolpi. Pod 40 šotori tabori 60 članov odreda, ki so nad lokacijo sila navdušeni in se dogovarjajo, da bi Dol postal njihov stalni taborni prostor. (Foto: Metka Zajc)

Miličniki so iskali krivolovca, našli pa so orožje in škatle ukradene kozmetike

Hišna preiskava pri 69-letnem Alojzu Hočevarju v Dobruški vasi 32 pri škocjanu je pokazala, da se v tej hiši godijo

čudne stvari. Imajo orožje, v zmrzovalni skrinji srnjakovo rogovje, na podstrešju pa v škatlah za 30.000 din kozmetičnih izdelkov.

NAJBRŽ SE JE KONJ SPLAŠIL

5. avgusta malo pred 19. uro je Alojz Smajgl iz Brežic pripeljal s tovornjakom po Cesti IV. julija v Krškem, pri hiši števil 176 pa je nasproti pripeljal vprego domačin Anton Šoba. Ob srečanju s kamionom se je verjetno konj splašil, ker je zavil v levo in se zaletel v avto. Konj je takoj poginil, Marija Šoba pa je padla z voza in se poškodovala. Pripeljali so jo v bolnišnico. Računajo, da je nastalo za 28.000 dinarjev škode.

Dežurni poročajo

ALKOHOL GA JE RAZGREL

3. avgusta je bil v Novem mestu pridržan do iztreznitve Branko Grahak iz Črnomlja. Dokaj vinjen je v restavraciji Metropol nadlegoval goste in tudi natakarici ni dal miru.

VSAKEGA JE USTAVIL

4. avgusta so v Črnomlju „odstranili“ s ceste in odpeljali za 12 ur na hladno 37-letna Ivana Jakovljeviča s Planine. Bil je „nadelan“ in je v mestu ustavljal vozila ter oviral promet.

ŠE MILIČNIKOV SE NI BAL

4. avgusta je 42-letni Robert Ivanec s Senovega delal „cirkus“ v bifeju pri Črpalki na Otočcu. Tudi na parkirišču je vinjen tako vzemiral ljudi in motil promet, da so poklicali miličnika na pomoč. Ker tudi opozorilo ni zaleglo, so ga odpeljali na iztreznitve.

DVA UKRADENA, DVA NAJ- DENA

5. avgusta popoldne je Ignac Hrovatič iz Stranske vasi samo za 5 minut pustil kolo z motorjem pri smihelskem pokopališču, pa je že dobilo noge. Ko je hotel sestri nanj, ga ni bilo več. Nekaj minut zatem pa so ravno tam našli drugo enako vozilo, ki je bilo ukradeno Ivanu Medvedu s Krke, delavcu Industrije obutve. Istega dne zvečer pa je bilo na kolovozni poti pri Gotni vasi najdeno še eno kolo z motorjem, ki je zdaj na postaji milice. Zmešnjava s kolesi bo te dni razvozлана.

BES JE STRESAL NA ČUVAJA

5. avgusta je 34-letni Konrad Podlogar iz Dol. Jesenic pri Sentrupertu prišel k čuvajnici IMV, tam razmetel papirje, metal v stavbo kamenje in se celo fizično lotil varnostnega uslužbenca. Šele miličniki so vinjenega nasilneža ukrotili, ko so ga odpeljali na iztreznitve.

JE MISLIL, DA JE SAM?

4. avgusta je med 19. in 20. uro Tihomir Maros iz Sinja vozil osebni avto po cesti Bizeljsko-Brežice, v Dobravi pa je s stranske ceste zapeljal predenj Ivan Bregar iz Globokega 67. Ta je tako grobo izsiljeval prednost, da se trčenju ni dalo izogniti. Ranjena je bila Anica Bregar, sopotnica v Bregarjevem avtu in so jo prepeljali v bolnišnico, medtem ko je gmočne škode za več kot 10.000 dinarjev.

TOVORNJAK V KORUZI

Nemalokrat vozniki težkih tovornjakov menijo, da so za volanom športnih avtomobilov. Čeprav vedo, da se v avgustovskih dneh za njimi nabirajo avtomobilske kolone, vozijo nespametno: prehitvajo „sotrpine“, vozijo prehitro itd. Minuli četrtek pa se je spolzka cesta enemu izmed tovornjakarjev maščevala. Tovornjak je nedaleč od Trebnjega pristal v koruzi. (Foto: J. Pezelj)

Non stop zasede na cestah

Poprečno 12 voznških knjižic na dan odvzamejo miličniki voznikom, ki na dolenjskem delu magistralne ceste prehitvajo v škarje

Dolenjski del magistralne je posebno v času turistične sezone trenutno najnevarnejši del cestnega omrežja v Sloveniji, zato je ravno tu toliko miličniških kontrol. Sodobna tehnična pomoč prihaja tudi iz Ljubljane.

Odkar je bilo spomladi na našem območju „avtoceste“ več smrtnih žrtev zaradi nepravilnega prehit-

vanja, je milica uvedla vsakodnevne akcije, v katerih lovi voznike, ki nepravilno prehitvajo. Zdaj milični-

ki ne stoji več javno ob cesti, ampak so skriti na nevarnih točkah in se med seboj obveščajo.

Hitrost voženj velikokrat kontrolirajo z radarsko napravo, ki obenem fotografira avto, prav tako pride skoro vsak dan na pomoč helikopter. Navzlic vsemu temu, pa se kar naprej dogaja, da šoferji prehitvajo na polni črti, v ovinku, pod klancem ali na drugih krajih, kjer ne bi smeli. Tudi voženj v škarje je na našem delu magistralne toliko, da dobi sodnik za prekrške v Novem mestu poprečno 12 tako odvzetih knjižic na dan.

Težave so s tujci, ki tudi radi zapeljejo v škarje, potem jih miličniki peljejo k sodniku za prekrške, kjer je takojšen postopek. Tujcem pri nas ne smemo odvzemati knjižic, pač pa jim izdamo prepoved uporabe voznškega dovoljenja na območju SFRJ. Za enako dobo kot naš državljani, ki „izgubi“ voznško dovoljenje, tujec ne sme voziti avta v naši državi. Poleg odvzema knjižice je seveda še kazni, ki znaša od 200 do 1.000 dinarjev.

Koliko hudih kršitev cestno-pravilnega predpisov zaradi nepravilne prehitvanja (predvsem škarje!) je pri nas, pove podatek, da so miličniki 3. avgusta v akciji med 6. in 10. uro privedli 12 tujcev k sodniku za prekrške, več kot 20 domačinom pa so takoj odvzeli voznško dovoljenje. Samo v letošnjih prvih štirih mesecih je bilo pri sodniku za prekrške 883 zadev v obravnavi.

SEMIČ: PREHITRO JE ODPE- LJAL

3. avgusta dopoldne je Jože Kapš iz Gabra na postajališču ustavljal avto, med zadnjimi pa je izstopala 62-letna Alojzija Bergant iz Sel, ki je imela v roki dolgo mrežo. Še preden je ženska varno prišla iz avtobusa, je voznik zaprl avtomatska vrata in ji priprl cekar. Avtobus jo je potegnil za seboj. Bergantova je padla in se poškodovala.

KAMNJE: PREHITRA VOZ- NJA

Drago Strnad je 5. avgusta po 13. uri vozil kombi proti Sentrupertu, ker pa je prehitro pripeljal v ovinek, je zapeljal v odtočni jasek, izkopan čez cesto, nakar je vozilo dvignilo in zaneslo na drugo stran voznišča v smreko. Pri trčenju sta bila poškodovana voznik in njegov sopotnik Jože Lovše iz Martinje vasi. Oba so odpeljali v bolnišnico. Škodo cenijo na 7.000 dinarjev.

DELA - SRNJAK NA CESTI:

4. avgusta okrog 14.30 je Emil Gril iz Poljan vozil osebni avto proti Podturbanu, v levanem nepreglednem ovinku pa je nenadoma pred avto skočil srnjak. Avtomobilist se mu ni mogel ogniti in ga je zadel. Žival je poginila, lastnik avta pa ima za 3.000 dinarjev škode.

GOTNA VAS: PREBLIZU JE VOZIL

6. avgusta popoldne je 17-letni Tomo Kozoglav iz Šentjošta na kolesu z motorjem vozil po gorjanski cesti, pri kamnolomu pa se je zaletel v avto, ki je zaradi dela na cesti pred njim nenadoma obstal. Kolesar se je poškodoval, gmočna škoda pa znaša 800 dinarjev.

DVOR: PRI ČRPALKI STA TRČILA

5. avgusta popoldne je Stefan Hren iz Sred. Lipovca vozil kombi proti črpalki in zavil v levo, takrat pa ga je hotel prehiteti z osebnim avtomobilom Peter Gimpelj iz Žabje vasi. Prišlo je do trčenja in gmočne škode, ki jo cenijo na 12.000 dinarjev.

LUTRSKO SELO: NEPR- AVILNO PREHITVANJE

7. avgusta okrog 13. ure je Feliks Vogel iz Mrtvice vozil z avtom proti Ljubljani. Prehitel je tovornjak, naproti pa je prihajala kolona vozil. Ko se je skušal umakniti nazaj, ga je zaneslo, zapeljal je v vsek, se prevrnil in obstal na boku pri drevesu. Ranjen ni bil nihče, gmočne škode pa je za 10.000 dinarjev.

V BETONSKO OGRAJO

7. avgusta malo po 20. uri je Milan Iskra iz Črncar vozil tovornjak iz Dobove proti Brežicam, na zoženem delu ceste v vasi Trnje pa je pripeljal prehitro. Tam ga je namreč zaneslo, da je zadel v betonsko ograjo. Voznik si je pri trčenju poškodoval glavo, gmočne škode pa je za 20.000 dinarjev.

NOVO MESTO: IZSILJEVAL JE PREDNOST

7. avgusta ob 13. uri je Mirko Jandrič iz Kočevja z osebnim avtom pripeljal po Novem trgu, pri Metropolu pa je naproti pripeljal avtomobilist Janez Lekš iz Močvirji, ki je izsiljeval prednost. Pred Jandričem je zavil v levo, trčila sta, nastalo je za 13.000 dinarjev škode.

NOVA ŽRTEV CESTE

8. avgusta ob 12.45 je Martin Oštir iz Krške vasi vozil po cesti III. reda proti Malencam, pri mostu blizu hiše števil 18 pa je nasproti pripeljal kolesar 55-letni Franc Srpič iz Dol. Skopice 48. Ker je kolesar vozil po sredi cestišča, ga je avtomobilist kljub zaviranju zadel. Srpič je odletel čez pokrov avtomobila na cesto, kjer je obležal na mestu mrtev.

ZA EVROPSKO PRVENSTVO

Minuli teden se je v novomeški športni dvorani pripravljala za evropsko prvenstvo kadetska reprezentanca jugoslovanskih košarkaric, ki je na zadnjem balkanskem prvenstvu osvojila zlato medaljo. Tokrat čaka nadarjeno vrsto v Szczeczinu težka naloga, saj igra od 14. do 22. avgusta – v isti skupini kot Sovjetska zveza. Na sliki: kadetinje s svojim trenerjem. (Foto: J. Pezelj)

Večer za tisoč „nogometašev“

NK Bela krajina je pripravila nogometni večer, s katerim so počastili visok jubilej in praznik KS

V počastitev 45-letnice nogometnega kluba in praznika krajevne skupnosti Črnomelj je NK Bela krajina pripravila nogometni večer, ki si ga je ogledalo več kot 1000 občanov.

Za bele so nastopili: Oblak, Satovšek, Plut, Malerič in Fabjan, za modre pa: Glazar, Vrščaj, Zupančič, Malič in Lakner.

V športnokulturnem programu so sodelovali cicibani, predvojni igralci NK Bele krajine, vsake ekipe in ekipe delovnih organizacij. Mikavna so bila prav vsa srečanja, pred tekmo predvojnih igralcev pa so pripravili slovesnost, na kateri so nogometnemu klubu Bela krajina zaradi velikih zaslug (širi bratstvo in enotnost, nogometiški sodelovali v NOV, udeležili so se obnove razrušene domovine, širi šport med mladino itd.) podelili priznanje OF in plaketo mesta Črnomelj.

V zadnji tekmi nogometnega večera sta se srečali najboljši sindikalni ekipi. Boljši so bili Semečani, saj so črnomaljski Belt premagali s 7:2.

J. PEZDIRC

Po slovesnosti so se pomerili najstarejši belokranjski nogometiški igralci, ki so se kot mladeniči pred 45 leti dogovorili, da bodo v Črnomlju ustanovili nogometni klub. Beli in modri so navdušili več kot 1000 ljubiteljev nogometne igre. Kljub letom so dobro igrali, zasluženo pa so zmagali modri s 3:2. Zadetke sta dosegla: Malič tri in Malerič dva.

MOKRC - KRKA

Minulo nedeljo so novomeški rokometiški igralci kvalifikacijsko tekmo za prvo slovensko ligo in z neodločenim rezultatom dosegli velik uspeh, kajti z neugodnim Mokrcem se bodo v odločilni tekmi pomerili še enkrat, in sicer pred domačimi navijači. V pomembni tekmi so Krkini igralci vodili skozi vsa tekmo, navzlic temu pa je dobri nasprotnikom uspelo izenačiti.

Krka: Cottič, Pungerčič 9, Osmokrovič, Jaklič 3, Popadič, Cvelbar, Petančič 4, Drobnyakovič, Stojšin 1, Grabrijan 5, Seničar in Bojanič. B. J.

Svetovno prvenstvo v Dragovanji vasi?

Prav gotovo je motokros v Beli krajini med najmlajšimi športi, kljub temu pa ima že malo izkušnji. Ko smo dobili nekaj dobrih tekmovalcev, smo postali bolj samozavestni. Pomislili smo celo na organizacijo republiškega oziroma državnega prvenstva. Po dveh letih dela smo v Zlebu pri Črnomlju prvič pripravili srečanje najboljših jugoslovanskih tekmovalcev. Ker je bilo dirkališče slabo, smo se oddčili, da se preselimo v Dragovanjo vas. Na precej težkem terenu smo naredili, po mnenju najboljših jugoslovanskih voznikov motokrosa, odlično stezo. Menimo, da bi se na njej lahko pomerili tudi „težaki“ – vozniki do 250 cm. Naj omenim, da smo steze pripravili v glavnem s prostovoljnimi delom, gonila moč pa je bil tiste dni Čeko Satošek, tedanjí predsednik športne komisije.

DOKLOVI

V SOVJETSKO ZVEZO

Pred kratkim so na tritedensko pripravo najboljših sovjetskih televadk v črnomorsko letovišče Soči odpotoval tri najboljše Slovenke in trije trenerji. V Soči so odpotovali trenerji Vida Mihelčič, Jože Mavrič in Iva Plešnar ter tekmovalke Maja in Jasna Dokl in Alenka Zupančič. P. P.

ŠTUKELJ DRUGI

Na drugi dirki za državno prvenstvo v motokrosu v Radovljici je nastopil tudi Božo Štukelj iz Črnomlja. V konkurenci do 50 cm je Belokranjec štartal dobro, na cilj pa je prišel drugi. Ker je do konca prvenstva še pet dirk, ima nadarjeni Črnomalčan lepe možnosti, da se uvrsti med najboljše jugoslovanske voznike motokrosa. J. P.

CELJE: DVE ODLIČJI ZA AK NOVO MESTO

V soboto in nedeljo je bilo v Celju atletsko posamično prvenstvo Slovenije, na katerem je nastopilo tudi dvanajst novomeških atletov. Tekmovanje je potekalo v ugodnih pogojih, rezultati pa so bili povprečni. Odličji sta osvojila le Špilar (met kopja) in Šuštar v skoku v višino.

Rezultati Novomeščanov: 110 m ovire: 18,0, 100 m: Dragaš 11,4, 200 m: Dragaš 24,1, 400 m ovire: Krizman 58,8, 800 m: 4. Bučar 1:55,8, 1500 m: 4. Bučar 4:00,4, kopje: 2. Špilar 66,58, 8. Cujnik 52,62, višina: 3. Šuštar 195, 6. Bartol 190, daljava: Kranjčič 5,49, klavir: 6. Rifej 37,32, disk: 5. Okleščen 41,00 m, 4x400 m: 4. AK Novo mesto (Bučar, Dragaš, Kraševac, Krizman) 3:32,0. L. B.

ATLETIKA: NOVOMEŠČANI NA GORJANCIH

Novomeška tovarna IMV, pokroviteljica domačega atletskega kluba, je že drugič zapored omogočila atletom enotedensko pripravo na Gorjancih. Prizadavni športniki so tudi tokrat vadili pod vodstvom Marjana Špillarja in Janeza Pence. L. B.

SUŠTAR TRENERJA V SKOPJU

Dolenjski rekorder v skoku v višino Miloš Šuštar je pred kratkim odšel na desetednevno pripravo najboljših jugoslovanskih atletov mladincev v Skopje. Po pripravi se bo udeležil izbirnega tekmovanja za mladinsko reprezentanco SFRJ, ki bo 21. in 22. avgusta sodelovala na mladinskih balkanskih igrah v Grčiji.

PELI OSVOJILA TRETJE MESTO

Tudi na 49. jugoslovanskem kasaškem derbiju za štiri letnike je Šentjernejecan Antončić s svojo Peli dokazal, da sta ta čas med najboljšimi v državi. Pred več kot 3000 Beograščani je na kasaškem derbiju za štiri letnike na 3.300 metrov dolgi progi zmagala Misteria, „Dolenjca“ pa sta bila v močni konkurenci s časom 1:03,2 odlična tretja. Kot kaže, bi se lahko Antončić uvrstil bolje, pa se je, vsaj tako je zatrdil po tekmi, uštel pri štetju krogov.

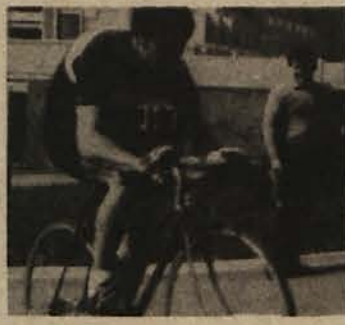
Hrastniška dirka Novoteksu

V kolesarski dirki od Novega mesta do Hrastnika so bili Novomeščani med najboljšimi – Dober Podbrščak

Tradicionalno kolesarsko dirko od Novega mesta do Hrastnika so letos organizirali člani kolesarskih društev iz Novega mesta, Hrastnika in Krškega. Tekmovalci so po zahtevnem nastopu zatrdili, da je bila to ena najbolj pripravljenih dirk.

Starejši mladinci so se pomerili na 93 kilometrov dolgi progi, povprečna hitrost zmagovalca pa je bila 33 kilometrov na uro. Med 29 tekmovalci je bil tudi tokrat najboljši Novoteksovec Božo Mijajlovič, ki je tako še enkrat prehitel vse svoje konkurente.

Vrstni red: 1. Božo Mijajlovič 2:19,23, 2. Zdenko Antončič (oba Novoteks) 2:19,33, 4. Jože Podbrščak (Krško) 2:19,37, 7. Ivan Turk, 12. Franci Zrimšek, 14. Stane Mijajlovič (vsi Novoteks) idr. Na gorskem cilju sta bila najboljša oba Novomeščana, tretji pa je bil nadarjeni Podbrščak. Za ekipo so vozili po trije tekmovalci. Če bi imeli Novomeščani pri sestavljanju najboljšega moštva nekoliko bolj srečno roko, bi brez težav osvojili prvo mesto, tako pa so jih prehiteli tekmovalci iz kranjske Save.

Stiriindvajset mlajših mladincev se je potegovalo v eni dirki za najboljša mesta in točke za prvenstvo SRS od Krškega do Hrastnika. 52 kilometrov je najhitreje prevozil Matej Havlec (Rog), Novomeščani pa so tokrat nekoliko zatajili.

Slikovitost Dolenjske ne zbledi

Lani je bilo po končani 5. Dolenjski slikarski koloniji slišati, da je zadnja, ker da menda mecen tovarna Novoteks ne zmore več stroškov, ki jih taka kolonija prinaša. Ta bojazen ni bila iz trte zvita, saj si je lani tekstilna industrija po vsem svetu iskala poti iz zagate; Novoteks v tem ni bil izjema. Vendar pa je 31. julija letos spet prišlo v Novo mesto deset slikarjev in z njimi profesor Andrej Pavlovec, da bi ponovno preziveli nekaj delovnih dni na Dolenjskem ter ustvarili nova dela za zakladnico likovnih upodobitev ožjega dela Dolenjske - Novega mesta z okolico.

6. Dolenjske slikarske kolonije so se udeležili: iz Ljubljane so prišli Jože Centa, Evgen Sajovic, Coro Škodlar in kot novinca France Peršin ter Veljko Toman, iz Železnikov je prišel Pavle Florjančič, iz Portoroža Jure Cihlar, iz Maribora Oton Polak (oba letos prvič v tej koloniji), Novomeščane pa sta zastopala domača slikarja Branko Suhij in Marin Berovič.

V nasprotju z dosedanja tradicija, ko je bila tema udeležencem kolonije predpisana, so imeli letos slikarji na prosto izbiri, kaj bodo slikali ali risali. Željeno je bilo le, da bi na svojih platnih zajeli Novo mesto z njegovimi značilnostmi in neposredno okolico.

mesta in Dolenjske slikarske kolonije. Mnogim slikarjem je dolenjska pokrajina že tako prirasla k srcu, da se kolonije udeležujejo že več kot dvakrat, kakor sicer pravi načelo o udeležbi. Največ pogovorov s slikarji sva opravila v restavraciji Pri vodnjaku, kjer so udeleženci kolonije tudi letos nastanjeni. Tako s prenočiščiči kot s hrano so vsi udeleženci zadovoljni. Če bi morali izbrati med slikarji starost, bi ne mogli prezreti Cora Škodlarja, živahnega priletnika že pobeljenih las, ki se lani ni ustrašil vrtoglavih višin kapiteljskega „turna“ in je pogumno zlezel po strmih stopnicah do velikih zvonov, od koder se je napajal z barvami dolenjske pokrajine. Letos je tako „vrtoglavca početja“ opustil, prav tako se je odrekal širokim panoramskim pogledom na dolenjsko idiliko; zamikale so ga intimne, drobne, poetične stvari.

„Globlje, velike stvari so vedno v detaljih,“ je pojasnil svojo odločitev. „Kar poglejmo dela, denimo Rubensa. Njegova ogromna platna

nam danes ne pomenijo toliko kot njegove drobne stvaritve, v katerih je resnično pravi mojster. Do tega spoznanja nisem prišel naključno in tudi ne sam.“

Coro Škodlar je povedal, da predvsem veliko opazuje, da hodi okoli in da išče jedro, bistveno značilnost motiva.

„V pokrajini je bistveno odkriti prevladujoči ton svetlobe, v katerem pokrajina živi. Pokrajina se namreč s svetlobo vred spreminja, ni vedno enaka. Zato delam hkrati več motivov celo v enem dnevu.“ Škodlarju se zdi dolenjska pokrajina ob Krki na las podobna francoski in ima tisto pomembno značilnost, ki krajinarju toliko pomeni. Pokrajina ima meglice, ozračje vsebuje dovolj vlage, v kateri zažare tako barve kot perspektive. V takih krajih se morajo roditi dobri krajinarji.

„Dolenjska pokrajina je slikarsko tako privlačna, da ji gre nedvomno prednost v svetu.“ Coro Škodlar je prav zaradi tega delovno najbolj nemiren in mu je deset dni slikarske kolonije premalo.

„PONOČNJAKA“ ZANIMAJO GRADOVI

Drugi slikar, ki je lani iskal nenavadne motive in je prav tako kot Škodlar spremenil svoje navade, je v Ljubljani živeči Novomeščan Marin Berovič. Letos ne hodi naokoli ponoči in se ne boji potepilnih psov, niti ne vznemirja občanov v mirnem spancu. Svoje delo si je letos zamislil obširneje, ker je tudi sama tema širša.

„Moj priljubljeni motiv je neki objekt v krajini. Letos imam načrt naslikati nekaj dolenjskih gradov: Sotesko, Žužemberk in Turjak. Te motive imam že dodelane, saj se nikoli ne lotim slikanja slučajno. Vem, kaj bom delal.“

Beroviču je dolenjska pokrajina še toliko bolj pri srcu, ker je po rodu Novomeščan. Pravi, da je pokrajina Dolenjske mehka, lirčna, barvita in da take zlepa ne vidi drugje. Lani je precej popotoval po vzhodu in zahodu Evrope, a pravi, da take pokrajine ni videl nikjer.

„Kolonija je za vsakega slikarja preizkus znanja,“ je pristavil France Peršin.

MESTO — PRESENEČENJE

Iz Maribora je prišel slikar Dolenjsko Oton Polak, udeleženec slikarskih kolonij v Škofji Loki, Prilepu, Ravnah na Koroškem in kolonije v Avstriji. Ima veliko izkušenj in zato zna oceniti vrednost takih slikarskih srečan. Slikarske kolonije se mu zde dobra priložnost za medsebojno spoznavanje, utrjevanje prijateljstva in za medsebojno izmenjavanje izkušenj. V Dolenjski slikarski koloniji mu je največje prijetno presenečenje pripravilo samo mesto.

„Vsaka pokrajina ima svojo mentaliteto. Ožja okolica mesta jo ima prav gotovo v arhitekturi Novega mesta, ki je res lepo. Pri slikanju iščem domačnost, pristnost motiva. Žal je kolonija zame prekratko trajna, da bi to lahko polnovredno našel. Prav zato mi je zamisel, da ima vsak udeleženec možnost dvakratne udeležbe v koloniji, še posebej pri srcu. To je dobra in potrebna stvar, zlasti pri takih slikarjih, kot sem jaz; pri takih, ki dolgo iščejo dušo pokrajine.“

Tem besedam je pritril Polakov delovni tovariš Evgen Sajovic, ki je le meter ali dva vstran slikal odsev mesta v gladini Krke. Sajovic je letos že v tretje prišel ustvarjat v Dolenjsko slikarsko kolonijo. Čeravno sva ga dobila pri slikanju pokrajine, je nama izdal svojo majhno skrivnost.

„Večkrat zaidem v staro Perovo gostilno, ker v njej slikam zanimivo sliko. Lahko povem, da bo imela naslov „Perovo tihotičje“. Imam občutek, da bo res dobra in da bo dobila svoj prostor med slikami na razstavi.“

NA KRIZPOTJU?

Hudomušni Jože Centa je bil tudi letos poln domislje, čeravno mu je nagajala bolečina v nogi. Naredil si je „atleje“ kar v enem od prostorov restavracije Pri vodnjaku. Kot vsi ostali se je tudi on dobro počutil v koloniji.

Pavle Florjančič iz Železnikov je splošno zadovoljstvo delil z drugimi,

vendar pa je ves čas kolonije premišljal tudi o tem, kako bi delo v takih slikarskih delovnih srečanjih izboljšati.

„Imam občutek, da se kolonije v sedanji obliki počasi izrojevajo. S tem nikakor nočem reči, da tudi take, kakršne so, niso dobre in koristne. Vendarle bi se dalo vpeljati nekaj novosti v organizacijo kolonije. Mislim, da bi morali organizatorji temo strogo predpisati, se pravi določiti neki likovni problem, ki naj bi ga prav glede na določeni likovni problem obdelovali izbrani udeleženci. Tako bi bila slikarska srečanja bolj študijska; ustvarjanje naj bi dopolnjevalo pogovor o likovnih problemih. Tak ustvarjalni pogovor pa je seveda možen le, če so v koloniji slikarji enakih hotenj.“

O popestritvi dela v slikarski koloniji je premišljal veliko tudi že omenjeni Coro Škodlar. Zavzema se zlasti, da bi Dolenjska slikarska kolonija postala nekakšna špecijalka za krajinarstvo, ker Dolenjska z bogato izbiro motivov največ lahko ponudi slikarju - krajinarju.

Za temo prihodnje kolonije je predlagal delo Dolenjske. Meni, da bi slikarji na to temo našli bogato paleto likovnih rešitev.

Stalni komisar Dolenjske slikarske kolonije Andrej Pavlovec je povedal, da se obetajo spremembe v mecenstvu. Tako naj bi že prihodnje leto udeleženci prihodnje 7. kolonije delali pod okriljem še enega mecena. Tovarni Novoteks se bo verjetno pridružila tovarna zdrivil Krka, ki bo menda odkupila letošnje slikarske stvaritve udeležencev.

„Fond slik, ki so nastale v vseh dosedanjih Dolenjskih slikarskih kolonijah, dosega že okrog sto del: olja, gvaši, akvareli, risbe, tempere in vse ostalo, kar je ustvarila vrsta slovenskih slikarjev. Ta dela so zanimiva tudi po krogu motivov, saj prikazujejo vse od mlinov ob Krki do kozolcev, domačij in mesta do skritih tolmunov reke Krke. Iz te množice ne bi bilo težko izbrati resnično dobra dela za retrospektivno, tematsko ubrano razstavo, ki bi jo v celoti lahko prenesli tudi v druga slovenska mesta. Ožji in manjši izbor slik pa bi lahko pripravili za potujočo razstavo, ki bi obiskala predvsem dolenjske delovne kolektive, ustanove, šole, razstavišča, skratka prišla med ljudi.“

M. MARKELJ
I. ZORAN

Marin Berovič

Veljko Toman

France Peršin

Oton Polak

Pavle Florjančič

DOLENJSKA — VIR NAVDIHA

Ker že nekaj let za Dolenjski list spremljava delo te kolonije, sva kar vedela, kje bova našla posamezne slikarje, še posebno ker je med slikarje precej starih znancev Novega

Najbolj vesel bi bil Bakhus

Gotovo je že kakšen človek, ki je prvič obiskal Vidovičeva iz Črnomlja, potihoma pomislil: „Tile pa častijo boga vina Bakhusa!“ Na tako misel te mora speljati, saj je stanovanje tako rekoč polno stekleničk z vsemi mogočimi alkoholnimi pijačami - vse pa so polne. Starogrški bog vina si res ne bi mogel želeli lepšega oltarja, kot je vitrina v kuhinji, kjer so varno spravljene najlepše stekleničke.

Takoj je treba povedati, da Tanja Vidovič, računovodkinja v črnomljskem dijaškem domu, lastnica teh stekleničk, pijače v njih ni prav nič mar. Strast se v njenem primeru imenuje zbirateljstvo. „Alkohola sploh ne prenesem in ne verjamem, da sem v življenju spila pol litra vina. Kakih šest let pa je tega, kar sem kupila prvo miniaturno stekleničko. To je bil začetek mojega zbirateljstva,“ je začela pripoved Tanja Vidovič. In v teh šestih letih je spravila skupaj zbirko, v kateri je 714 različnih stekleničk z vseh koncev sveta (danes ima gotovo že kakšno več, saj je od najnovejšega pogovora že kakšnih štirinajst dni).

„Od nekdanj so mi bile vseč majhne stvari. Verjetno bi začela zbirati stekleničke že prej, vendar se jih takrat še ni dobilo. Največ stekleničk sem kupila na potovanjih po inozemstvu, za mojo zbirateljsko

bogato založenih trgovin z oblčili popolnoma neprizadeto; moja prva pot je vedno do trgovine s pijačami.“ Vidovičovo dobro poznajo tudi cariniki na Fernetičih, kjer prestopi mejo, kadar gre na obisk k hčerki in zetu v Bologno. „Zadnjič se mi je

eden zasmejal in me vprašal: 'Koliko stekleničk pa danes nesete?' Vedo, da pri meni ne bodo dobili nič drugega.“

Z zetom imata zelo popolno zbirko: on zbira večje steklenice, ona miniaturne. Kadar on kupi steklenico zase, nikoli ne pozabi na miniaturo za taščo in obratno. „On je pa še bolj strog: z njegove zbirke ne smem niti prahu in pajčevin obrisati,“ pravi njegova žena, ki počitnice preživlja pri starših v Črnomlju.

Vidovičev sosed včasih podraži Tanjo, da bo vdrl v stanovanje, odprl zapečaten stekleničke in vsebino popil. „Ce bi kdo res to naredil, bi bilo najbolje, da bi si prej rezerviral prostor na pokopališču,“ v sveti jezi strastnega zbiratelja zagrozi Vidovičeva.

Nič čudnega ne bi bilo, ko bi zbiratelj pri tako številni zbirki kdaj kupil tudi kakšen primer, ki ga že ima doma, vendar Vidovičeva trdi, da se njej to ne more zgoditi. „Vem za vsako od 714 stekleničk, kakšna je in kje leži. Soseda me je hotela preizkusiti im mi je eno stekleničko skrila, druge pa drugače razvrstila v vitrini. Brž ko sem stopila v kuhinjo, sem videla, da je v zbirki nekaj narobe. Najprej sem stekleničke razvrstila tako, kot morajo biti in

potem povedala, katera manjka,“ se pohvali.

Po približni oceni je Vidovičeva za stekleničke v vseh teh letih dala okoli dva stara milijona dinarjev. „Seveda je to le približna vsota, današnja vrednost zbirke pa bi težko ocenila. Med tem je veliko teh stekleničk že pošlo in jih v trgovinah ni več dobiti; s tem pa je njihova cena, zlasti še serijam, poskočila. Sicer me pa denarna vrednost prav nič ne zanima; nikoli mi niti na kraj pameti ni prišlo, da bi jo prodala. Niti za deset milijonov je ne bi dala!“

Vidovičeva se pritožuje, da je zbiralcev stekleničk premalo. „Ce bi vsaj še koga poznala, bi si izmenjavala stekleničke. Ljudje danes sicer zbirajo značke, znamke in podobno, tako, trčenih, kot sem jaz pa, kaže, ni veliko. Res je, da za stekleničke potrebuješ veliko prostora. V naši družini bi rabili celo sobo; mož namreč zbira značke in znamke, tako da smo res prava zbirateljska družina. Mož Stevo ima okoli 2.500 značk, v zadnjem času pa sem začela jaz zbirati še znamke s slikami znanih slikarjev. Vse skupaj bo dobila vnukinja; moja, možovo

in očetovo zbirko. Če bo pametna, bo vse skupaj prodala in tako vsaj nekaj imela od nas,“ pravi Vidovičeva, čeprav v resnici želi, da bi vnukinja podedovala tudi družinsko zbirateljsko strast in nadaljevala zbiranje.

Kot je črnomljska zbirateljica navezana na svoje stekleničke, močve značke in znamke, pove tudi naročilo sosedu. „Ce se nam z možem kaj zgodi, vdrite v stanovanje in najprej poskrbite, da bodo zbirke na varnem!“

Kultura pod reflektorjem

Komunisti o uresničevanju kulturne politike v delovnih kolektivih in KS

Jesen obeta v občini povečano zanimanje za probleme kulture in vzporedno s tem poživitev kulturnega življenja. V tednu Komunistična, ki bo od 4. do 10. oktobra, naj bi osnovne organizacije ZK na svojih sestankih skupaj s sindikatom, Zvezo mladine in SZDL ocenile uresničevanje kulturne politike v posameznih delovnih kolektivih in krajevnih skupnostih.

To dolžnost jim nalaga komite občinske konference ZK s svojim programom za letošnji teden Komunistična, ko se bodo vse aktivnosti

NOVO V BREŽICAH

Z MEHANIZACIJO HITREJE - Stroji bodo sčasoma nadomestili roke tudi na brežiški pošti. Obetajo si nakup električnega žigosnega stroja, stroja za sprejem priporočnih pošilk ter stroja za sprejem poštinih nakaznic in položnic. Povečati nameravajo tudi število sprejemnih delovnih mest, da vrste čakajočih ne bodo predolge.

MED VELIKANE - V Čateških Toplicah se resno pripravljajo na graditev hotela, ki je predvidena prihodnje leto. V njem bo 250 do 280 postelj. Investicijo cenijo na 120 milijonov din. Novi objekt bo omogočil, da se bodo Toplice razvile v sodoben zdraviliško rekreacijski center.

LETOS ČRPALNICA - V artiški krajevni skupnosti gradijo vodovodno omrežje za 477 gospodinjstev. Letos bodo dokončali črpalnico v Globokem, črpalnico na Malem vrhu in rezervoar pri Sv. Jakobu, prihodnje leto pa omrežje glavnih cevovodov, nakar je predvidena še povezava Čudrovec - Globoko.

PREVEČ FORUMSKO - Za brežiško občino ugotavljajo, da se delavci premalo vključujejo v delo samoupravnih interesnih skupnosti. Zaradi nesklepčnosti so izvršni odbori prisiljeni sami odločati. Dogaja se naspromptno od tistega, kar so skupnosti pričakovale, in meče slabo luč na nezainteresirane delegate skupščin.

BREŽIŠKE VESTI

Počitnice na Lošinju

V nekaj letih bo ob morju zraslo naselje s 1000 ležišči

V Nerezinah pri Malem Lošinju nastaja eno največjih naselij delavskega turizma ob Jadranu. Samo delovni kolektivi iz krške občine bodo imeli tam blizu tisoč ležišč. Samoupravni sporazum o združevanju sredstev za te namene je podpisalo doslej 35 delovnih organizacij, med katerimi so tudi nekateri kolektivi iz drugih občin. Za postopno selitev dopustnikov na jug so se v Krškem odločili zaradi tega, ker se bodo morali iz Materade pri Poreču prej ali slej dokončno umakniti.

JUBILEJ VSE BLIŽE...

Po začelih temeljnih pripravah na 500-letnico krških mestnih pravic, ki jo bomo slavili drugo leto, sedaj o akcijah nimamo kdove koliko glasov. Zapisati pa moramo, da je krška krajevna skupnost v preteklem tednu v 1.500 izvodih natisnila poseben „apel“ krajanom, s katerim jih poziva, naj po svojih močeh prispevajo k lepšemu videzu naselja. Tako jih v prvi vrsti pozivajo k redu in čistoči, ki naj ji ne bi negovali le ob enkratnih priložnostih, marveč naj bi prišla v splošno navado, pa tudi na urejanje in čuvanje zelenice, vrtov in samih prebivališč. Če bi krajinjali imeli kaj več denarja, naj bi na starejših zgradbah poskušali obnoviti okna, vrata, hkrati pa tudi pročelja hiš. Za naslednje bodo na voljo krediti stanovanjske skupnosti, delovnih organizacij in banke. Krajevna skupnost hkrati naproša vse prebivalce, da bi jih pomagali pri čiščenju javnih prostorov, saj za tako delo nimajo na voljo dovolj lastnih delavcev.

KRŠKI TEDNIK

odvijale pod geslom „Človek, delo, kultura“. Tako usmeritev je v maju letos sprejel izvršni komite CK ZKS. Ocenio kulturne politike v okolišju, kjer občani živijo in delajo, naj bi spremljala v tistih dneh srečanja s kulturnimi delavci, po možnosti pa tudi razstave v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela. Vso to dejavnost bodo popestrila kulturno prosvetna društva skupaj s drugimi organizatorji prirediteljev, posebej tistim temu tednu.

V krajevnih skupnostih, kjer so kulturni spomeniki prve kategorije, bodo sveti ZK in izvršni odbori

KJE LETOVATI?

Dnevi letovanja v Savudriji se iztekajo - vsaj za brežiške občane. Počitniška skupnost najbrž ne bo več mogla podaljšati pogodbe s tamkajšnjo občino, zato je zadnji čas, da začno Brežičani iskati nov prostor pod jadranskim soncem. Na zadnji seji občinske skupščine smo slišali, naj bi to dolžnost prevzela Zveza prijateljev mladine skupaj z bodočo samoupravno počitniško skupnostjo.

NOČEJO UMAZANE INDUSTRIJE

V Brežicah so se delegati občinske skupščine in drugi občani sklenili postaviti po robu vsakomur, ki bi poskušal na tem območju razvijati umazano industrijo. To bi pomenilo konec turističnih načrtov, konec usmeritve, za katero so se izrekli v svojem razvojnem programu. Pri razmišljanju o selitvi industrije iz goste naseljenih mest se namreč omenja tudi Kozjansko in njegovo obrobje, čeprav teh predelov prej, ko se je industrija gradila, niso videli. Družbenopolitične organizacije in skupščina bodo vztrajali pri svojem, sicer se bodo podriji vsi dogovori za prihodnost.

Pri izbiranju novega prostora ob morju so imeli srečno roko. Lošinje ima izredno ugodno podnebje, tako prednost pa ima samo še Hvar. To pomeni, da bodo bivanje na otoku lahko izkoristili tudi mnogi občani, ki bolujejo na dihalih in se doslej niso odločali za morje. Novo naselje bo vključevalo letovanje otrok in članov Zveze borcev.

V prvih treh letih bodo zgradili 500 ležišč z rastavracijo in nekaterimi drugimi nujnimi objekti. Postopoma bodo urejali tudi igrišča, bazene, letni kino in še marsikaj, kar bo napravilo bivanje v naselju zares prijetno. Zemljišča imajo na voljo 12 ha. Dostop do morja je ugoden.

Prvi gostje ta čas že letujejo na Lošinju. Do avgusta so namreč dokončali in opremili 50 enodružinskih hišic. Ležišče bo vsako leto več. Delovni kolektivi so z razumevanjem podprli zamisel sindikata in počitniške skupnosti in prispevali ustrezen delež, odvden od št. v. mesta, ki jih bodo imeli za letovanje svojih delavcev in njihovih družin.

KRŠKE NOVICE

PRED VOLITVAMI - Občinska konferenca Zveze socialistične mladine bo v začetku prihodnjega meseca izpeljala volilno in programsko konferenco. Ob tej priložnosti bodo novi delegati volili novo predsedstvo pa tudi sekretarja in predsednika konference, ker sta dosedanja zaprosila za razrešitvo.

SEZONA SE IZTEKA - Krški plavalci bodo prihodnji teden zaključili poletno tekmovalno sezono, ki je bila v primerjavi s prejšnjo manj uspešna.

Celovito oceno o doseženih rezultatih pa bodo lahko izrekli šele po zadnjih nastopih, ki se bodo izvršili med 7. in 15. avgustom.

ZADOVOLJNI Z OBISKOM - Kostanjeviški turistični delavci so s poletno kopalno sezono kljub nekajkratnem onesnaženju Krike in deževju dokaj zadovoljni. Na urejenem kopalnišču se je ob sončnih sobotah in nedeljah zbralo tudi po več kot tisoč kopalcev, tako da je v blagajno turističnega društva prišlo tudi nekaj denarja, potrebnega za obsežnejše načrte za prihodnost.

krajevnih konferenc SZDL pripravili razprave o ohranitvi kulturne dediščine. Posavski muzej in Zavod za kulturo v Brežicah se vključujeta v poživitev kulturnega življenja z razstavo „Cankar in gledališče“. Odrpata bo od 23. septembra do 10. oktobra.

Z nastopom jeseni napoveduje več kulturnih oddaj tudi lokalna radijska postaja, kulturna skupnost pa posvet o vlogi in delu kulturnih ustanov v občini. V programu občinskega komiteja ZK je ustanovitev aktiva komunistov kulturnih delavcev, za zaključek pa razširjena seja občinske konference ZK.

„UDARNI“ BREŽIČANI

Brigadirji Brežiške čete, ki so delali v Kužbani, so se zelo dobro izkazali. S pridnostjo so pripomogli, da je dobila njihova četa naziv udarne brigade. Dvanajst mladincev izmed štiridesetih se je uvrstilo med udarnike in se povzpelo med najboljše brigadirje letošnjih republikanskih delovnih akcij. Notno so presegali kar za 76 odst. Kolektiv Jutranje je kot pokrovitelj upravičeno lahko ponosen na brigado iz Brežic.

KOMITE O DELU KOMUNISTOV

Za ponedeljkovo sejo komiteja občinske konference ZK v Brežicah so člani pripravili informacijo o politični aktivnosti v minulih treh mesecih, zlasti, kar zadeva razpravo o osnutku zakona o združenem delu.

50 LET GASILSKEGA DRUŠTVA KAPELE

Gasilsko društvo Kapele bo proslavilo v nedeljo, 15. avgusta, 50-letnico svojega obstoja in delovanja. Za to priložnost je turistično društvo izdalo brošuro in priložnostne spominke značke, ki jih je okusno izdelala Zlatarna Celje. Tega jubilejnega slavlja se bodo udeležili tudi okoliški gasilci. Za slavnostno povelje gasilcev bo sodelovala kapelska godba.

Ajdo smo pa le posejali

Suša vzela precej letine

Posledice suše bodo kmetje na Krškem polju letos težko preboleli. „Dež je prišel štirinajst dni prepozno, vendar je še dovolj zgodaj za setev ajde in repe. Če bi se še malo obotavljali, bi tudi to zamudili,“ je povedala Marija Hočevarjeva, kmetica iz Bregov. „Naša zemlja je peščena, zato v suši malo zraste. Najbolj je prizadeto koruzo, pa tudi krompir je slab. Ostal bo droben, tu in tam se bo še obrasel, toda nič ne pomeni Krme je prav tako malo, ofave skoraj nič, fižola pa je precej vzelo. Tole deževje smo izkoristili za sejanje repe in kolerabe, da bomo vsaj svinje lahko normalno prehranili.“

„Kaj pa sadje?“ „Letos ga ne bo. Kar dvakrat smo imeli pozebo, zdaj pa še suša.“

„V vaši vasi so včasih pridelovali kumarice za kamniško Eto. Jih še vedno gojite?“

„Kotikor vem, so s tem vsi prenehali. Preslaba cena je bila, zato je zanimanje zanje hitro pojenjalo.“

„Čemu se pri vas doma najbolj posvečate?“

„Mleko oddajamo, to še največ prinaša.“

„In kam ste zdaj namenjeni?“

„V trgovino kmetijske zadruga v Leskovcu. Jajca nesem naprodaj, pa kupiti moram nekaj malenkosti.“

Kar precej daleč morajo tamkajšnji ljudje hoditi do trgovine, zato je razumljiva želja občanov s Krškega polja po lastni trgovini, v kateri bi lahko kupili vsaj najnujnejše.

JOŽICA TEPPEY

NA TRŽNICI OB VSE

Na novomeški tržnici se kar naprej pojavljajo žepne tatvine. Spreten zmikav (morda tudi zmikavka) je 2. avgusta okradel 78-letno Frančiško Golf iz Dol. Nemške vasi. Ženska je prodajala na tržnici in ker ni zaupala slabim vratom v razmajani bajti doma, je imela s seboj vse premoženje. Okrog 25.000 dinarjev je imela v culi, to pa v zaboju pod prodajno stojnico, pa ji je denar izgubil. Ženička je ob vse premoženje.

V SEPTEMBRU NOVA ŠOLA

Letos bo trebanjska občina praznovala svoj praznik od 28. avgusta do 5. septembra, v okviru številnih praznov - sodelovalo bo kulturno umetniško društvo iz pobratene Velike Gorice in pel Slovenski oktet - pa bodo v Mokronogu predali namenu novo šolo. Četrtega septembra bodo v novih šolskih prostorih ob 10. uri pripravili proslavo, ki se je bodo udeležili predstavniki občine, starši otrok in občani.

Mirna se spreminja

„Partizan“ ima novo dvorano, v kateri bo 230 sedežev

Društvo „Partizan“ z Mirne je edino v trebanjski občini, ki skrbi za šport in rekreacijo. Svoje prostore ima v domu Partizana, ker pa je bila stavba v slabem stanju, so jo novembra 1975 začeli obnavljati.

Pridobili so lepšo in večjo dvorano, ki bo imela 230 sedežev, uredili so kanalizacijo, električno napeljavo, napravili nov oder in opravili vsa zemeljska dela. To jih je stalo 850.000 din. Ko ji je republika kulturna skupnost namenila dotacijo v višini 695.000 din, so sklenili, da bodo 570.000 din porabili za nadaljnje obnavljanje in gradnjo.

DOLENJSKI LIST

Složnost celo gore premika

V Gabrijelah pri Krmelju modernizirajo cesto skozi vas - 1000 prostovoljnih ur

V Gabrijelah pri Krmelju, ki štejejo okrog 250 prebivalcev, modernizirajo 800 metrov dolg odsek krajevne ceste s samopriskom in prostovoljnimi delom. Predsednik gradbenega odbora Bruno Vidmar je povedal:

„Modernizacija ceste bo po predračunu stala 650 tisoč dinarjev. Krajevna skupnost Krmelj je prispevala 120 tisoč, da bomo lahko plačali stroške zemeljskih del in gramoz. 70 tisoč dinarjev bomo zbrali z dodatnim prispevkom vaščanov, ki živijo v neposredni bližini ceste, preostanek - 490 tisoč dinarjev pa bo znašal samoprisk občanov krajevnih skupnosti Krmelj (kamor spada tudi naša vas), Sentjanž in Tržišče, ki se zbira namensko za izboljšanje krajevnih cest. Ker trenutno še ni zbrana dovolj denarja, so nam pomagale delovne organizacije: Cestno podjetje Novo mesto, Liska - tozid Krmelj in Kmetijski kombinat „Zasavje“ iz Sevnice. Njihov premostitveni kredit bomo uporabili za utrjevanje cestišča in asfaltno prevleko, ki še ni položena, ker nam je ponagajalo slabo vreme.“

Cesta bo poslej bolj široka, ovinki preglednejši, klanci omiljeni, največ pa je za nas vredno to, da se

SEVNIŠKI PABERKI

MEDTEM KO JE TE DNI mesto nekoliko prazno, imajo v „Delkati“ vedno dovolj kupcev, ki se spričo hitre in vlnudne postrežbe zadovoljni. Poleg tega se lahko omenjena trgovina postavi še z nečim, po čemer bi se lahko zgedevali gostinski obrati: po lepo urejenih sanitarijah, na stranišču pa imajo tudi pravo otroško kahlico -

GABRIJELE: še zadnji korak - asfalt na cesto skozi vas. (Foto: J. Platiše)

Trgovci pozabili na kupce

Mirenčani so vse bolj nezadovoljni z delovnim časom trgovin, pošte in banke - S podobnimi težavami se srečujejo tudi v Trebnjem

Na Mirni je nekaj trgovin, vendar ljudje z njimi niso najbolj zadovoljni. Zakaj?

Dolenjkinja je odprta do 17. ure, Mercatorjeva pa popoldan od 14. do 16.30. V soboto obe najbolj obiskani trgovini z mešanim blagom delata le do dvanajstih. Mirenčani se lahko pohvalijo tudi z mesnicama, ne pa z njunim delovnim časom. Emona zapre vrata ob 14. uri, K. K. Zasavje (Sevnica) pa devetdeset minut kasneje. Ob petkih strežejo v slednji do 16., ob sobotah pa do 12. ure. V trgovinah trebanjske KZ prodajajo tekstil in pohištvo (v tej prenehajo z delom ob 15., ob sobotah pa ob 12. uri), drugo, kjer prodajajo železo in kmetijske potrebščine, pa zapirajo ob 14.30, ob sobotah pa uro in pol prej. Podobno je tudi s pošto in Ljubljansko banko.

Jasno je, da so sestavljalci delovnega časa v teh trgovinah bolj mislili nase (na svoj prosti čas) kot pa na kupce. Zato ni čudno, če vidimo v dopoldanskem času delavce, kako „na črno“ ali pa z dovoljenjem

obiskujejo pošto, banko ali trgovine. Mirenčani imajo veliko pripomb tudi na pošto in banko. Nemaλοkrat se zgodi, da pusti pismonoša v nabiralniku obvestilo o priporočeni pošiljki in zaradi tega je večkrat prišlo do težav. In kako naj dvignejo varčevalci iz banke osebni dohodek in prihranke? Verjetno so na banki pozabili, da skoraj vse OZD izplačujejo osebne dohodke preko hranilnih knjižic.

Prav nič bolje ni v občinskem središču v Trebnjem. Tako na primer Novotehna zapira svojo trgovino ob 15. uri, ob sobotah popoldan pa v njej ne prodajajo. Pošta posluje ob delavnikih od 8. do 15. ure, v soboto pa preneha z delom dve uri prej. Banka je v popoldanskih urah odprta samo enkrat na teden in sicer ob ponedeljkih do 16.30 ure.

DROBNE Z MIRNE

V PRODAJALNI ZVEZKOV, KNJIG in pisarniškimi potrebščin trgovke te dni nimajo veliko dela. Sem in tja jih obiščejo le občani, ki so se pravi čas spomnili na jesenske neugodne nakupe. Trgovke opozarjajo solarje in njihove starše, naj se oglasijo že prej, da ne bi v septembrskih dneh prihajalo do tradicionalnih gneč, slabe volje ipd.

KDO JE LASTNIK MOSTU? - Pred dobrim letom se je pod težo tovrnjaka ugrezil mirenski most. Zaradi tega je pro met enosmeren, to pa povzroča prometni zamašek. Obstaja nevarnost še večjega ugreza, kar bi pomenilo zaporo mostu vsaj za določen čas. Kje bo potem potekal promet na drugo stran brega? Na mirenski krajevni skupnosti so povedali, da bi bil most že popravljen ali zgrajen nov, če bi bili za to odgovorni oni. Most je pod spomeniško zaščito.

TREBANJSKE NOVICE

J. PLATIŠE

J. PLATIŠE

JANEZ PLATIŠE

Potrpežljivost rodi asfalt

Krajevna skupnost Bučka bo do konca oktobra dobila okoli 1400 m asfalta

Ze večkrat se je izkazalo, da so potrpežljivost, spretna politika, razumna discipliniranost in povezanost krajanov veliko bolj koristne, kot nepremišljene besede. In ni dolgo tega, kar so delegati na zboru krajevnih skupnosti in združenega dela sevniške občinske skupščine, ko so razpravljali o delitvi sredstev, dokazali, da upoštevajo prizadevanja in želje občanov iz KS Bučka.

Tako se je krajanom, ko so znani po skupnih uspešnih akcijah, uresničila dolgoletna želja in še letos bodo prišli do asfaltne ceste. V minulom letu so se namreč odrekli „občinskega“ denarja, ob katerega so bili upravičeni, in sicer zavoljo tega, da bi se v njihovo blagajno več steklo letos. Na pomoč jim je prišla republiška skupnost za ceste in ker so se izkazali tudi s samopriskom, se bo podoba Bučke in Dolnje Radulje najverjetneje močno spremenila že konec oktobra.

Najbolj zahtevna pripravljalna dela, pri katerih prostovoljno sodelujejo tudi prebivalci Bučke in Dolnje

Radulje, so več ali manj opravljena. Graditelje kljub temu čaka še precej dela, preden bodo položili na Bučki od gasilskega do zadružnega doma nekaj več kot kilometer asfalta in skozi Dolnjo Raduljo 300 metrov „črnega traku“. Tisti, ki od letošnjega posodabljanja cest pričakuje največ, upajo, da bodo asfaltirali tudi okoli 2 km dolg odsek Bučka - Dolnja Radulja, za kar pa nekateri menijo, da je le malo možnosti, da bi se uresničilo že letos. Tako bo z novimi metri asfalta sevniška občina nedvomno veliko pridobila. Na občini so zatrdili, da je še veliko krajev, ki se lahko postavijo s tako prizadevnimi krajanji. Z drugimi besedami to pomeni, da bo v bližnji prihodnosti še veliko vasi dobilo najpotrebnejše metre sodobnih cest.

J. PEZELJ

SEVNIŠKI PABERKI

BOJDA SO SAMO DOPUSTI krivi, da so v sevniški prodajalni črviljev na vhodna vrata prilepili nič kaj ličen listek, na katerem s prvošolskimi črkami opozarjajo, da so skrajšali delovni dan za šestdeset minut. Zakaj ravno za uro, občani ne vedo, najbolj zlobni pa menijo, da je vsega krivo vreme. Tudi zaposleni so ljudje in če bi zapirali trgovino v času kiških kumaric ob sedemnajstih, bi zamudili za več kot uro že tako redke sončne arke.

SEVNIŠKI VESTNIK

Čez dva meseca bo likof

Novi zdravstveni dom in lekarna v Ločni rasteta po načrtu - Za občane in zaposlene tega dela mesta bo nova ustanova izredna pridobitev

Malo manj kot 8 milijonov bo (brez opreme) veljala gradnja objekta med upravno zgradbo Krke in veterinarsko postajo na Cesti herojev. Za občinski in krajevni praznik bo zdravstveni dom odprt.

Dve splošni ordinaciji in dve zobozdravstveni ordinaciji, najbrž pa še specialistični ambulanti za medicino dela in ginekološka, bosta občanom Ločne, Mačkoveca, Otočca in zaposlenim v teh predelih močno približali zdravstveno službo. Hkrati pa bodo čakalnice v mestu razbremljene.

Nova stavba je v glavnem že gotova, zdaj imajo v njej delo obrtniki, preden je zrasla, je bilo potrebnega nemalo političnega in

fizičnega dela. Maja 1974 je bil sklenjen sporazum o gradnji in financiranju te ustanove, ki so ga podpisali: Zdravstveni dom Novo mesto, kot financirja pa tovarni Krka in Labod, lekarna ter Krajeva skupnost Novo mesto. Kasneje se je krog financirjev še razširil, sporazum so podpisale še druge delovne organizacije z območja Ločne in krajevnih skupnosti Otočec.

Predračun za gradnjo je znašal 6,77 milijona dinarjev, z zunanjo ureditvijo in priključki pa še milijon več, toda vmes so bile podražitve, tako da zdaj računajo na najmanj

7,90 milijonov dinarjev stroškov. Denar je v glavnem zbran.

Posebej velja omeniti, da je bil hkrati s podpisom sporazuma imenovan tudi gradbeni odbor, ki ga vodi Dragica Rome. Povedala je, da so imeli vsi člani odbora ves čas gradnje hude skrbi: „Uspeli smo ob veliki pomoči posameznikov in delovnih organizacij, Krka je brezplačno dala zemljišče, zagotovila priključek iz njihove toplotne in kanalizacijske ter trafostajne, obenem pa zagotovila strokovni nadzor v času gradnje. To zahtevno delo opravljata inž. B. J. L. in B. J. M.“

Septembra bodo zidarji in obrtniki odšli iz stavbe, nakaar bodo začeli nameščati opremo, ki jo prispeva zdravstveni dom. Otvoritev bo konec oktobra.

NOVI ZDRAVSTVENI DOM - Sodobna stavba, ki bo tudi znotraj modernore urejena, bo novomeškemu zdravstvu prinesla velik napredek. Občani in zaposleni z območja Ceste herojev, Ločne in predela do Otočca, bodo imeli zdravnika in lekarno bliže. (Foto: Ria Bačar)

Suhokrajinski drobiž

DELA PRI REKONSTRUKCIJI ELEKTRIČNEGA OMREŽJA Srednji in Mali Lipovec dobro napredujejo in bodo kmalu pri kraju. Do sedaj so postavili že vse drogeve pa tudi jambaor za nov transformator.

MONTAŽNA DELA NA GRADBIŠČU bodočega žužemberškega vrta so v polnem teku, načrt za ureditev okolja pa je tudi že izdelava. Te dni bodo pričeli z izkopji za zunanjo kanalizacijo. Pri gradnji zunanje kanalizacije in urejanju okolja bodo opravlili precej ur prostovoljnega dela. občani iz Žu-

žemberka. Računajo, da bo vrtec vseljiv novembra letos.

KRAJEVNA POT IZ ŠMIEHLE PRI ŽUŽEMBERKU V VAS PLEŠIVICA je zelo slaba. Precej škode je napravil hudoournik, razšli pa so jo tudi tovornjaki gozdnega gospodarstva, ki so od tam vozili les.

GOBARJI IZ LJUBLJANE so hitro zvedeli, da so okoli Dvora in Žužemberka pričeli rasti jurčki. V soboto in nedeljo zjutraj je parkiralo veliko osebnih avtomobilov ob gozdovih okoli Žužemberka in Dvora. M. S.

ZELJA IN POTREBA: ELEKTRIKA

V vasi Hrušici, ki spada v krajevno skupnost Stopiče, krajnom že dalj časa stara električna napeljava ne krije potreb. Luč jim sveti tako, da jih spominja na lepe stare čase, ko so si pomagali za lojniciami in petrolejkami. Težave imajo tudi s televizorji in pralnimi stroji.

Zaradi tega so Hruščani sklenili postaviti nov transformator in v veliki meri popraviti dotrajane električne drogeve. Na minulem sestanku so se dogovorili, da bo vsako gospodinjstvo prispevalo po 3800 dinarjev, 1000 dinarjev bo dodal vsak lastnik vikenda, ki jih v okoliših ni malo, na pomoč pa jim je prisločila tudi krajevna skupnost z 20.000 dinarji. Krajevno so naleteli tudi na veliko razumevanje Elektro podjetja iz Novega mesta, ki bo krilo dve tretjini vseh stroškov. Dela bodo veljala približno 400.000 dinarjev.

IVO KULJAJ

ZDAJ JE TOČNA ŠTEVILKA

Koliko prebivalstva ima novomeška občina, koliko posameznika, kolikor posameznikov, je bilo v zadnjem času nekajkrat narobe povedano in zapisano. Šele pred kratkim je statistična služba prišla do točnih podatkov, ki kažejo zanimive spremembe. V občini imamo 353 naselij, 15207 gospodinjstev in 52487 prebivalcev, med temi je samo 10338 čistih kmetovalcev (20 odstotkov). Mesto v ožjem pomenu ima 11.106 prebivalcev (leta 1971 ob zadnjem uradnem štetju jih je bilo 9.668) in samo 18 čistih kmetov.

DOLENJSKE TOPLICE: ZACASNO ZAPRTA ZBIRKA NOB

Krajevno muzejsko zbirko NOB v Dolenjskih Toplicah so zaradi preurejanja prostorov in preselitve 5. avgusta zaprli, tako da ne bo mogoče ogled do konca oktobra. Prenovljeno in izpopolnjeno zbirko bodo odprli za letošnji praznik novomeške občine.

OTOČEC: 30 LET LOVSKE DRUŽINE

Lovska družina na Otočcu bo pripravila v soboto in nedeljo proslavo, na kateri bodo prvi dan namenili zabavi ob tabornem ognju, v nedeljo pa bodo počastili 35-letnico vstaje slovenskega naroda in 30-letnico ustanovitve družine. Otočani vabijo na dvodnevno proslavo - pripravili jo bodo na Starem gradu pri Otočcu - vse člane lovskih družin iz novomeške občine. Proslava bodo imeli tudi ob slabem vremenu.

TURIZEM DAJE VEČ

V letošnjem prvem polletju je prinesel turizem v novomeški občini za 5.156,073 dinarjev izkupička. Imeli smo 24796 domačinov in 7728 tujih gostov in 73724 nočitev. Da smo imeli več obiska kot lani, kažejo podatki, saj je bilo v prvi polovici leta 1975 samo 67536 nočitev. Že več let nazaj kažejo izkušnje, da imamo med tujimi gosti največ Avstrijcev, Nemcev in Italijanov, med domačimi pa so Slovenci prvi Hrvatje, potem Srbi. Seveda je med gosti precej poslovnih ljudi.

Zakaj Ribničan kupuje v Kočevju

Vzrokov, da ribniška trgovina zaostaja za ostalimi, je veliko - Najpomembnejša sta pomanjkanje prodajnega in skladišnega prostora

Ureditev odnosov v ribniški trgovini je že dokaj zastarela tema, ki pa ji plan razvoja občine do leta 1980 ponovno daje velik pomen. In res je prav trgovina področje, ki je občano najbližje, zadovoljuje njegove dnevne in dolgoročne potrebe, obenem pa prav občani v njej opažajo vse več napak.

Skušnjamo omeniti nekatere pomanjklivosti, ki pogosto slabost vse trgovske mreže. Prvi in največji problem ribniške trgovine se kaže v pomanjkanju ustreznega prodajnega in skladišnega prostora. Tako je bilo v letu 1975 na področju občine kar 38 različnih prodajal in skupno 2721 kvadratnih metrov prodajnega prostora, kar pomeni, da odpade na prebivalca le 0,23 kvadratnega metra. Še slabše je stanje s skladiščnim prostorom, saj bi naj bil ta večji od prodajnega. Navedeno število prodajal ima na razpolago le 3.004 kvadratnih metrov skladišnega prostora oz. 0,25 m2 na prebivalca. Zatorej nič čudnega, če prodajalec pove, da tega ali onega predmeta nima, da pa ga bo dobil čez dan ali

dva. Pred kupcem sta v tem primeru le dve izbiri: ali se bo odločil za čakanje ali pa bo odšel po blago v drug kraj.

Že pred časom so nekatere delegacije v ribniški občinski skupščini zastavile vprašanje neurejenosti trgovske mreže v občini. Takraten odgovor je bil, da bodo v kratkem ustanovili svet potrošnikov, v katerem bo občan lahko sam odločal in pomagal poiskati najprimernejše rešitve. Toda kaj, ko predvideni organ še do danes ni bil ustanovljen! Krivca je najverjetneje potrebno iskati v krajevni organizaciji SZDL in njeni nezainteresiranosti, da reši ta problem. Precej govora je bilo tudi o gradnji nove trgovske hiše, ki je za Ribnico še kako pomembna,

toda tudi tu je ostalo zgolj pri besedah.

Zaključek vsega tega je, da trgovina zaostaja za razvojem drugih gospodarskih panog v Ribnici. Prav zaradi tega bi bilo nujno povečati prodajni in skladiščni prostor, ki „stoji“ na istih številkah že od leta 1970. Podatek, da se je promet v trgovinah povečal za 2,5 krat, nas ne sme zavesti, saj se kupna moč prav zaradi neurejenosti in premalne izbire odličja v druga trgovska središča (Ljubljana, Kočevje) ni izboljšala. Na to področje bodo morali poseči tudi drugi dejavniki družbenopolitičnega življenja v Ribnici, saj za vse ne gre dožiti je trgovcev, ki so jih stabilizacijski ukrepi občutno prizadeli.

B. BUDJA

Rikov prvenec

Te dni je Ribniška industrija kovinske opreme (RIKO) slavila pomembno „kadrovsko“ zmago. Iz lastnih sredstev za izobraževanje so dobili prvega diplomiranega inženirja Franca Petka, ki je sedaj že zaposlen v obratu Konstrukcija. Marsikomu se bo zdel podatek, da podjetje, ki zaposluje 228 delavcev (podatek iz leta 1975), dobiva šele sedaj delavca z visoko šolo iz lastnih vrst, presenetljiv.

Drugačnega mnenja pa bomo, če zapišemo, da je kvalitativna struktura lastnega kadra v ribniški občini porazna, pa tudi priseljenci te podobe ne popravljajo kaj prida. Poglejmo le najosnovnejše izobrazbene strukture za leto 1974. Nekvalificiranih delavcev je bilo 27,60 odstotka, približno toliko tudi polkvalificiranih in nekvalificiranih, z nižjo izobrazbo 7,94 odstotka, s srednjo 10,47, z visjo 2,33 in z visoko le 1,64 odstotka. B. B.

PETKOVA GALERIJA SE SELI?

Kot kaže, bo Petkova galerija, ki ima sedaj majhen prostor v ribniškem gradu, dobila večjo lokacijo. Poročni obredi se bodo namreč iz prostorov ribniške občinske skupščine selili v dvorano gradu, tu pa bi naj bil tudi razstavni prostor. Leta je večji in tudi svetlejši, čeprav arhitektonsko zaostaja za sedanjim domom Petkove galerije.

Omenili smo že, da se bodo poročni obredi selili v primernejši prostor, vse pa kaže tudi na to, da bo poslej ribniški grad postal „zatočišče“ mladoporočencev iz vse ribniške občine. Tako bodo poroke, tudi tistih iz sosednjih krajev, v Ribnici, česar do sedaj ni bilo.

Suha roba bo oživila

Natanko čez en mesec oziroma 12. septembra bo Ribnica znova oživila. Tamkajšnje turistično društvo pripravlja za ta dan ribniški sejem, na katerem bodo prikazali delo in nastanek suhe robe kot tudi lončarskih izdelkov.

Ribniški turistični delavci so končno spoznali, da je izdelovanje spominkov suhe robe in lončarstva premalo za popularizacijo njihove dejavnosti izven občinskih meja. Resda je ribni-

stavi stojnice, prireditveni prostor na Glavnem tgu in v Ljubljanski ulici pa prekriti s streho. To pa še ni vse. Na ta dan bo tudi živinorejski sejem in tekmovalne gozdarje, hkrati pa želijo organizatorji obiskovalcem (računajo, da jih bo kakšnih tisoč) predstaviti še razvoj ribniške industrije. Tako bi naj na sejmu sodelovali Inles, RIKO, Jelka, Donit in še nekatere organizacije z razstavljanjem svojih izdelkov.

Za obiskovalce pripravljajo tudi kulturnozabavni program, v katerem bodo sodelovali pred-

OD LESA DO IZDELKA - Ribniške umetnine (na sliki) bodo ponovno na vpogled obiskovalcem na septembrskem sejmu, ko bo prikazan nastanek izdelka od surovine do končne oblike.

ška suha roba znana domala po vsem svetu, toda za to gre zasluga predvsem številnim izdelavcem, medtem ko je propagande iz domačih vrst premalo. Prav zato velja pohvaliti idejo o organiziranju takšnega sejma, na katerem bo moči ne samo kaj kupiti, ampak tudi spoznati nastanek suhe robe in lončarskih izdelkov od lesa oz. gline do končnih izdelkov.

Da bi bilo vse kar se da domače, želijo organizatorji po-

stavniki Saleške doline s folklorno prireditvijo. Turistično društvo Ribnica išče tudi razumevanje z gostinskimi lokali, ki bi naj ponujali hrano in pijačo na stojnicah, saj je tovrstnih zaprtih prostorov v Ribnici premalo.

Ob koncu še želja organizatorja: lepo vreme in da bi ribniški sejem postal tradicionalen. To pa je želja nas vseh.

B. BUDJA

DELA NI - Krajevni Ortneka se že dalj časa pritožujejo, da jim

večkrat primanjkuje časopisa Dela. Ta pojav je najpogostejši ob nedeljah in praznikih (1. maj in 22. julij), poleg tega pa se odgovorni pri časniku doslej še niso opravičili za napake. Če je dolžnost naročnika, da dnevnik redno plačuje, potem je naloga CGP Delo, da mu ga redno dostavlja.

KOSMATINCI SE NE DAJO

Komisija za lov in ribolov občinske skupščine v Ribnici je na svoji seji obravnavala tudi plan odstrela divjadi, ki so jih predložile lovške družine. Tako so ugotovili, da je bilo v letošnji sezoni ustreljenih 6 srn in trije jeleni več, kot je določal plan. Zanimiv je podatek, da so lovške družine od petih za odstrel odobrenih medvedov pobile samo dva.

RIBNIČANI DOBE ZDRAVNIKA

Že v ponedeljek bodo Ribničani bogatejši za zdravnika, ki je doslej še kako primanjkoval. V zdravstvenem domu bo odšel ordiniral tudi dr. Veselin Boškovič, ki te dni končuje svoje delo v Kočevju. Resda je to pomembna pridobitev, toda zdravnikov splošne prakse bo kmalu dovolj, občina, kot je Ribnica, pa nedvomno potrebuje tudi kakšnega specialista.

REŠETO

Upokojenci 149.200 din

Tudi ribniški upokojenci so se vključili v akcijo

V akcijo za vpis posojila za ceste v ribniški občini se je prizadevno vključil tudi občinski odbor tamkajšnjega društva upokojencev s svojima podružnicama v Loškem potoku in Sodražici.

Na ribniškem področju živi približno tisoč upokojencev, ki pa se niso enako radodarno vključili v akcijo. Najslabše so se odrezali tisti upokojenci, ki dobivajo mesečno po 5 in več tisoč dinarjev pokojnine. Izgovornih, da imajo še veliko lastnih potreb, ne morejo nobenega zadovoljiti, saj so tisti z manjšimi pokojninami pokazali precej več

razumevanja. Odločitev odbora za vpis posojila pri društvu upokojencev, da ne bodo dočeli najmanjšega zneska, ampak da bo vsak plačeval, kolikor zmore, se je izkazala kot pravilna.

Malo je bilo takšnih z nizkimi dohodki, ki niso vpisali posojila. Po podatkih iz prejšnjega tedna je v Ribnici vplačalo posojilo 92 članov, v Loškem potoku pa 108. Dosedanji znesek je 149.200 dinarjev, predvidevajo pa, da bo posojilo vsigala približno polovica upokojencev. Število ni veliko, kljub temu pa kaže na uspeh ribniškega društva upokojencev.

F. ŽELEZNIK

Poletni živžav Potočanov

Ceprav je poletje in čas dopustov, je v Loškem potoku te dni zelo živahno. Okoli stare šole so podrti dotrajane stavbe, na njihovih temeljih pa že zidajo nove in večje prostore, kjer bodo številne pisarne, zraven pa se stanovanja. To zadnje je še posebej pomembno za učitelje, ki se sedaj vozijo v službo iz okoliških krajev.

H koncu gredo tudi dela pri asfaltiranju ceste s Hriva v Srednjo vas in do tovarne Inles, ki je prispevala levji dolec k ureditvi te ceste.

Tudi kulturno življenje kraja je zadovoljivo, saj prav te dni v šolski avli razstavljajo slikarji: dr. Danica Gala-Ben, Lojze Bartel in partizanški zdravnik dr. Peter Gala z lesore-

zi. In ko smo že pri šoli: učenci so za prebivalce in pomoč potresnemu območju na Tolminskem zbrali za 10.000 din prispevkov in jih poslali v Breginje.

M. TRATAR

GASILSKI DOM BODO PRENOVILI

Stari gasilski dom v Ribnici ni več ustrezal zahtevam sodobnega časa. Prizadevni gasilci so zato sklenili adaptirati staro, prizidati pa tudi precejšen del novega posloplja. Dela izvaja SGP Zilnar Kočevje, investira ta pa jih Gasilska zveza in Gasilsko društvo Ribnica.

I. K.

Začetek že drugo leto

Končno dijaški dom

Glede gradnje sodobnega dijaškega doma v Novem mestu je bilo v preteklosti že nič koliko želja, pogovorov in zahtev. Vse do zdaj ni bilo mogoče drugega kot prizadete tolažiti, da „bomo napeli vse sile“. Šele nedavno sprejeti družbeni plan je gradnjo dijaškega doma takorekoč zaključil. V njem piše, da bo gradnja dijaškega doma potekala v dveh etapah.

V letošnjem letu bo izdelan program, v letu 1977 se bo začela gradnja doma z 240 ležišči, v letu 1980 pa bo zagotovljenih še 240 novih ležišč v dijaškem domu. Za te namene bo v prihodnjih štirih letih zagotovljenih 21 milijonov dinarjev.

Kje bo stal novi dijaški dom, še ni točno določeno, pomembno je le, da je gradnja zajeta v družbenem planu. Ta je namreč kot zakon, ki ga bo treba uresničiti.

Novomeška kronika

JIM NI MAR ZASLUŽKA? V Novem mestu in bližnji okolici je gotovo nekaj sto, če ne nekaj tisoč sladkornih bolnikov in ljudi s podobnimi boleznimi. Industrija dela zanje že vse mogoče izdelke od posebnih marmelad do čokolade in bonbonov. Pa vendar... V eni trgovini dobiš včasih to, v drugi včasih ono stvar. Ne bi kazalo v eni od trgovin odpreti skromnega oddelka za diabetike, kjer bi imeli vse in bi vsak vedel, kam mora iti po hrano? Navsezadnje so izdelki za diabetike tudi zelo dragi in bi prodaja teh stvari prinesla tudi precej zaslužka.

TUDI MI BI MORALI IMETI „PAJKA“! S pravilnim parkiranjem smo Dolenjci precej skregani, kar lahko vsak dan vidimo v mestu. Parkirišč manjka, posebno v središču mesta, precej pa jih svoje ploščevinaste konjičke postavi tako, da drugim zaprejo pot. Ovirajo ves mestni promet. Če bi imeli vozilo za odvažanje takih zapor, bi bil kmalu večji red. Druga stvar je, da peš večina mešanov ne naredi niti koraka. Od mosta se na drugi konec trga nekateri zapeljejo celo po vžgalice.

V ZNAMENJU RAZPRODAJ - Vse trgovine s čevlji imajo v izložbah lepake, s katerimi vabijo kupce na razprodate, vendar je med čevlji z nižjo ceno malo uporabnega. Tudi za 90 din nekaterih novih čevljev ni mogoče prodati.

VSEGA DOVOLJ - Tržnica je bila v ponedeljek bogato založena. Melancane so prodajali po 20 din, korenje po 16 din, zelje po 7 din, bučke po 10 din, ohrovt po 12 din, peso po 12 din, paradižnik po 14 do 16 din, fižol 20 din, krompir 7 din in jurčke po 60 din kilogram. Tudi vsakovrstnega sadja je bilo na izbiri, najcenejše pa so bile dokaj lepe breskve po 12 din. Za hruske so zahtevali 16 din, za marelice 19 dinarjev, za grozdje 25 dinarjev.

Ena gospa je rekla, da bi pri pogrebem zavodu lahko koga poslali na tečaj slovenščine. Kako so v materinskih podkovani, je videti na vseh oglasnih deskah po mestu. Kdor bere parte, se lahko prepriča...

medved odgovarja

— Sem tako jezen, ker dobim na televiziji le tretji program in še na njem je hkrati kar slovensko-švedsko-ruska slika.

— Bodi tiho, sicer boš moral plačevati TV naročnino še Svedom in Rusom.

DROBNE IZ KOČEVJA

SAP KAR MOLČI — Okolica avtobusne postaje še vedno ni zadovoljivo urejena. SAP se malo menja za sklepe in pogodbe z občinsko skupščino in še vedno ni zgradil postajnega postopja, označil prog oz. odhodov avtobusov in drugo. Zdjaj je obšla v bližini lokacijo še Ljubljanska banka, ki bo gradila svojo poslovno stavbo.

NEMARNOST PROI ZVAJALCEV — Kupci insekticidnega spraya v pločevinkah (cena 28,50 din) so bili sila nezadovoljni z izdelavo zadnjih pošilk. Razpršilci so slabo narejeni, pritisk je majhen, tako da razpršilec odpove še preden je tekočina porabljena. Čemu torej s takšnim pompom in reklamo hvaliti proizvode in zapeljivati potrošnike? Resda je kemičen učinek sestavine dokaj dober, toda kaj vse to pomaga, ko lahko porabiš le polovico vsebine.

TUDI DOMA JE LEPO — Vsi tisti občani Kočevja, ki se do sedaj še niso odpravili na dopust, so bili tudi doma zadovoljni z izbiro zabavišnih prostorov. Tako so v Kočevju svoje sposobnosti kazali hipnotizerji, rokohitci, akrobatke in tudi opice. Za ljubitelje lepih obljin so poskrbele nogometne enajsterice ženskih ekip Ljubljane in Niša, ki so prikazale zanimivo igr. Na voljo je bil tudi ogled motoristov, ki so s skakanjem skozi ogenj in podobnimi vragolijami razgrelj občinstvo.

KOČEVJSKE NOVICE

občan vprašuje

medved odgovarja

— Ali si bral v zadnji številki Dolenjskega lista, da bo Petrol v Goriči vasi gradil novo bencinsko črpalko?

— Sem, toda predvideni graditelj je Istrabenz in ne Petrol. Sicer pa je tako vseeno, saj te črpalke, avtoservisa in pralnice ne bodo dočakali niti naši otroci, kaj šele mi.

Novice iz Ortneka

NA NESREČAH SE UČIMO — Kako koristna je obvoznica mimo Ortneka, je znova potrdil zastoj na glavni cesti skozi naselje, ko se je na njej zgodila prometna nesreča. Prav zato so krajanj mnenja, da bi morali več pozornosti posvetiti stari cesti, ki se je že tolikokrat izkazala v podobnih primerih. Sedanja pot je izredno slabo vzdrževana in ozka, zato bi jo bilo nujno obnoviti.

POŠKODOVANE CESTE — Zadnje deževje je znova močno poškodovalo ceste na območju Ortneka. Posebno je prizadet zavoj na cesti Ortnek-Velike Poljane, ki že daljša časa kliče po obnovi. Kot kaže, je lanskoletni predlog o priključku z asfaltno, ki bi naj bil brez zavoj, padel v vodo, zato je nujno potrebno poiskati nove rešitve.

PRETVORNIK KMALU NARED — Kot vse kaže, bodo krajanj Ortneka kmalu dobili nov pretvornik. Dela potekajo po načrtih, posebej pridno sodelujejo vojniki ortneške komande. Krajanj pričakujejo, da bodo že letošnjo zimo lahko gledali boljše in ostrejšo sliko na malih zaslonih.

REŠETO

V senci gospodarstva

Lepa in moderna je v današnjem času beseda avtomatizacija. Le napak je ne smemo razumeti. Ni vse v posodobljanju strojev, tehnoloških procesov in proizvodnega traku, to je le „krema“, začetni moramo pri koreninah. Usposabljanje kadra, izobraževanje, zdravstvo itd. so osnovne zadeve, ki lahko s pomočjo sodobnih tehnoloških procesov privedejo do zaželjenega cilja — dviga proizvodne rasti. Žal ta dejstva še marsikje zanemarjamo. Vse preveč je vlagan v gospodarske dejavnosti, medtem ko negospodarske stojijo ob strani. Poglejmo primer kočevske občine.

Med značilnosti dosedanjega razvoja kočevske občine sodi prav vprašanje investiranja v negospodarske dejavnosti. Podobna, ki nam jo kažejo podatki v tej občini, je vse prej kot razveseljiva. Delež za družbene dejavnosti, kot so vzgoja in varstvo otrok, izobraževanje, zdravstvo, kultura, telesna kultura, je v Kočevju daleč pod republiškim povprečjem. Še več.

BOJAN BUDJA

SO MOZELJČANI ZASPALI?

Zadnje čase je bilo v krajevni skupnosti Mozelj vse premalo narejenega. Vzrokov za to je več, naj navedemo le dva. Nekateri člani sveta krajevnega združenja so kratko malo prenehali z delom, najhuje pa je bilo to, ker nobeden ni hotel sprejemati pošilk, naslovljenih na krajevno skupnost. Kot smo izvedeli, je občinska konferenca SZDL Kočevje že naredila prvi korak, da se dosedanje stanje popravi.

VEČ POZORNOSTI PROSTORSKEMU NAČRTU

Izvršni odbor kmetijske zemljiške skupnosti Kočevje je na svoji zadnji seji razpravjal o srednjeročnem programu dela in nalog te skupnosti. Po sprejetih stališčih bi morala skupnost v obdobju do leta 1980 največ dela posvetiti izdelavi prostorskega načrta v sodelovanju s komisijo, ki jo je imenoval izvršni svet občinske skupščine. Med najpomembnejše naloge spada vsekakor priprava podatkov za zaščitenost kmetije, o proizvodnem sodelovanju s kmeti, prometu z zemljišči, zakupu itd.

BRIGADIRJI ZA VZOR

Prebivalci Struge že daljša časa z občudovanjem spremljajo delo brigadirjev pri gradnji novga vodovoda za vse vasi in zaseške na tem območju. Mladi udarniki že od junija pridno pomagajo pri izkopih, posebej pa se je izkazala mladinska delovna brigada Jože Boldan — Silni. Število opravljenih ur so brigadirji že krepko dvignili nad normo, zato so pohvale krajanov Struge upravičene.

„OBKOLPJE“ MED MANJ RAZVITIMI

Po sklepu IS SR Slovenije so se med manj razvita območja v naši republici vključile tudi krajevnega skupnosti Banja loka, Mozelj, Predgrad, Vas-Fara in Vimoj. Za udeležev razmer v navedenih območjih bo sprejet samoupravni sporazum o ustanovitvi skupnosti krajevnih skupnosti Obkolpja. Glavna naloga tega organa bo izboljšanje gospodarskih, socialnih in prostorskih pogojev hkrati z razvojnimi interesi skupščine občine Kočevje.

Adlešiči: siv dan je pregnan

V začetku avgusta se je adlešički obrat priključil k IMV, tozd Mirna — Po programu začetek del za novi obrat aprila prihodnje leto

Negotovosti glede usode obrata v Adlešičih je bilo dokončno konec v ponedeljek, 2. avgusta, ko so se delavke vrnile s kolektivnega dopusta. Ta dan so že tudi začele delati po novem programu IMV, saj je adlešički obrat sedaj sestavni del imvejvega tozda Mirna.

„Prehod iz prejšnjega na sedanji program delavkam ni povzročal velikih preglavic,“ je povedal vođa obrata Rudi Grabrijan. „Prej, ko smo bili pri Labodu, smo delali ženske hlačke, sedaj pa zavesice za prikolice. Labod nam je priskrbel nove enoigelnice šivalne stroje Singer. Pri uvajanju so nam veliko pomagali vodilni delavci, mojstri in predelavci z Mirne, kjer so prej delali zavesice.“

Število zaposlenih se ni spremenilo, še vedno jih dela 42. Ženske so z delom zelo zadovoljne, v teh nekaj dneh pa so dokazale, da pri njih tako z normo kot s kvaliteto ne bo nobenih težav, kot jih ni bilo že prej pri Labodu. Za sedanji obseg dela v dveh izmenah tudi prostori še nekoliko ustrezajo, vendar to se sme uspavati zavezance po pogodbi med Labodom, IMV in črnomaljsko občino.

Rudi Grabrijan: „Vsi si moramo prizadevati, da bomo drugo leto res dobili nov obrat.“

„Po programu bi morali aprila prihodnje leto v Adlešičih začeti graditi nov obrat, v katerem bi dobilo delo okoli 180 ljudi; ta obrat je ne samo za Adlešiče, ampak za vso krajevno skupnost življenjskega pomena. Brez novega obrata si ne moremo predstavljati bodočnosti naše KS; z delovno silo pa v naših krajih tudi ni težav, saj ljudje komaj čakajo, da se bodo lahko kje zaposlili. Za to so pripravljani tudi precej sami prispevati pri gradnji novega obrata. Takrat bi tudi lahko začeli delati predšotore za prikolice, sedanji prostori so namreč za tako delo pretesni,“ je dejal Grabrijan.

ČRnomaljski DROBIR

MEDOBČINSKO SODELVANJE — V poletnih mesecih se sicer ne najbolj zgledno sodelovanje obh belokranjskih občin močno okrepi: metliška da kopališče v Podzemlju, črnomaljska pa kopalca.

SILVO NA NORDKAPPU — Znani belokranjski glasbenik in pedagog Silvo Mihelčič mlajši očitno težko prenaša hudo vročino, zato je sklenil, da bo letošnje „pasje dneve“ preživel na najsevernejšem evropskem rtu Nordkappu. Da tako dolga pot — šest dni z avtom — ne bi bila zgolj turistični podvig, bi bilo prav, da bi Silvo v nordkapski glasbi odkril belokranjske vplive.

KAJ PA ODSKODNINA? — Cesta Tribučje — Bojanci je zelo zdelana in zadnja malenkostna popravila niso kaj prida hasnla, povrhn vsega pa je ta cesta precej prometna. Najbolj je cesta trpela v času asfaltiranja ceste Črnomelj Vinica, ko je bila obvoznica za ves promet. Med vojaškimi manevri so jo precej zdelala oklopna vozila, veliko pa vozi po n je tudi GG. KS se zavzema, da bi za vse to dobila odškodnino.

Črnomaljski poročevalec

VESELO NA DELO — Tedni negotovosti in ugibanj, kaj bo z nadaljnjo usodo edinega obrata v Adlešičih, so se končali, ko so ženske prišle s kolektivnega dopusta in začele delati kot delavke IMV, tozd Mirna.

Tudi „C“ je mikaven

V metliškem hotelu „Bela krajina“ imajo 53 ležišč, vendar je gostov malo — Kolpa in zrak premalo

Zadnje deževje resda ni bilo najbolj naklonjeno gostinskim in turističnim delavcem, vendar je navzlic temu čez Gorjance prišlo kar precej sodobnih nomadov.

Ko so v Metliki zvedeli, da ni skorajda nikjer v bližini moči postavit štora, so se oglasili v recepciji hotela „Bela krajina“, ki ima oznako „C“. Vendar do sedaj ni prav nobenega tujega turista tisti C tako motil, da si ne bi privoščil v njem počitka.

Sicer pa so v recepciji metliškega hotela povedali, da pri njih prenočujejo v večini tujci. Od sto gostov prespi noč ali dve pri njih le dvajset domačih turistov, ki imajo na voljo 25 sob s 53 ležišči. Za zdaj z obiskom niso najbolj zadovoljni, pričakujejo pa, da se bo število nočin /v recepciji še nimajo natančnih podatkov/ povečalo prav v avgustu.

In kaj naj bi v prijazni Metliki turisti zdrževalo dlje časa? „Belokranjci“ so povedali, da pri njih najpogosteje prenočijo poslovni partnerji metliških podjetij, ki so s hotelom na moč zadovoljni. Če bi teh ne bilo, bi bila turistična bera veliko slabša. Prav gotovo pa so za to krivi tudi domači turistični delavci. Le malokateri gost, preden pride v Metliko, ve, kaj si bo v Beli krajini lahko privoščil. Domačini bi lahko krepko „razprodali“ Kolpo, pa zanjo niso naredili prave reklame. Če bi uredili ob reki športna igrališča (v načrtu so baje že od druge svetovne vojne), avtokamp, popravili kopališče, reklamirali ribištvo in lov, bi bila lahko Metlika za marsikoga idealen počitniški kraj. Tako pa bo preteklo še precej kolpe, predno si bodo Belokranjci pomagali tudi s turizmom.

SPREHOD PO METLIKI

TEŽKO JE BILO te dni gospodinjam pripravljati kosila, ko pa v zelenjavni prodajalni ni bilo dobiti solate. Najbolj vztrajne v iskanju so končno odkrile paradižnik, ki ga je prodajal možakar na stojnici nasproti bifeja, a še ta ni bil prvovrsten. V papirnato vrečko se je med zdrave sadeže prikradel tudi kak gnil primerek.

ŽE ZELO DOLGO stoji na Hribu prometni znak, ki omejuje hitrost vožnje na dvajset kilometrov. Tja so ga postavili, ko so kopali delavci jarek za kanalizacijo. Delo je končano, jarek je zasut, na znak pa so pozabili ali pa morda pomeni, da je bilo delo le polovično opravljeno, kajti asfalt so razbili, namesto njega pa so nasuli debel gramoz.

MEDNARODNA DRUŠČINA — Minulo nedeljo so se gostje iz Italije in Avstrije še zadnjič sprehodili po Metliki in po štirinajst dnevnih počitnicah odšli domov. Na sliki: mednarodna „družčina“ (Italijani, Avstrijci in domačini) na metliškem kopališču.

Štirinajst dni prijateljstva

Po štirinajst dnevnih brezskrbnih počitnicah v Metliki so Belo krajino zapustili letošnji najmlajši turisti — otroci iz Italije in Avstrije. Osemnajst malčkov iz mest Ronche in Wagnerja so gostile metliške družine, ob slovesu pa je avstrijska vzgojiteljica Marija Mueller v imenu otrok povedala:

„Bela krajina je navdušila Italijane in Avstrijce. Najbolj všeč jim je bila seveda Kolpa. Navzlic deževju smo večkrat prišli na kopališče in otroci so se kljub prepovedi večkrat pogrnali v reko. Naš obisk ni bil namenjen samo kopanju in zabavi, ampak tudi poučnim izletom. Obiskali smo Dolenjske Toplice, Bazo 20, videli smo kako v „Vinski kleti“ „delajo“ vino, ogledali smo si proizvodne prostore v Beti, bogato in zanimivo zbirko v muzeju, povežali smo se z domačimi mladinci in preživeli prijetne ure v prostorih mladinskega kluba itd. Zanimivo je bilo tudi pri predsedniku metliške občinske skupščine Vrvščarju. Veliko zanimivega nam je povedal. Pred koncem počitnic so si otroci ogledali tudi Zagreb in Titovo rojstno hišo. Štirinajst dni brezskrbnih počitnic je minilo, toda ne tako hitro, da se ne bi spoznali s prijaznimi domačini, dobili veliko novih prijateljev in naučili veliko naravnih lepot. Nemara bi bilo prav, da se gostiteljem za prijetne počitnice pristočno zahvalimo kar prek vašega tednika.“

metliški tednik

KLOPI ZA IGRAČE — Ribniški kulturi že tako ne kaže najbolje, toda to, kar smo videli na dvorišču ribniškega gradu, ki služi za razne kulturne prireditve, presega vse meje. Klopi, namenjene obiskovalcem prireditev, so polomljene, ob njih se brezskrbno igrajo otroci, odgovorni pa na vse to gledajo mirno. Mar v Ribnici res ni drugega kraja, kjer bi se otroci lahko igrali? (Foto: Bojan Budja)

Mladi v starem domu JLA

Mladi Ribničani bodo v starem domu JLA uredili lastne prostore

Nova organiziranost ZSMS polagoma dobiva svojo obliko tudi v ribniški občini. Na občinski konferenci so nam sicer potožili, da nimajo ustreznih pogojev za še boljše delo, vsekakor pa je pomembno, da je čutiti njihovo navzočnost v slehernem koraku, ki vodi k napredku občine.

Kje vse se zrcali delo mladih? V petih komisijah za idejno-politično, kadrovsko, športno, kulturno in informacijsko delo se pretakajo ideje in dejavnosti mladega socialističnega rodu, ki stremi za tem, da bi oblikoval novo družbo tovarnišva, znanja in dela.

Mladi sodelujejo v mladinskih delovnih akcijah, na proslavah, v športu in zatavnem življenju. V kratkem nameravajo izvesti tudi delovno akcijo pri kopanju jarkov, ki bodo povezali gradbišče novega otroškega vrta z vodovodnim omrežjem v Ribnici. V starem domu JLA bodo ustanovili tudi mladinski klub, katerega naloga bo med drugim zblížati mlade iz širše ribniške regije.

Ob koncu našega pogovora so nam na občinski konferenci ZSMS zaupali tudi željo po višjih dotacijah občinske skupščine, ki so v sedanjem obdobju nujne. Prizadevajo si tudi poglobliti stike z osnovnimi in specializiranimi organizacijami, da bi tako enotno nastopali na republiški konferenci ZSMS.

DELALI, DOKLER BO DENAR

Republiška skupnost za ceste je namenila 80.000 din za modernizacijo ceste od Sodrcaice do Cerknice. Dela bodo potekala čez Žimarico, nadaljevala pa se bodo proti Sodrcaici, dokler bo denar. Upajmo, da ga ne bo zmanjkalo že pri tretjem kilometru.

SPOMIN ROJAKOV SE VEDNO ŽIVI

Prizadevni delavci turističnega društva v Ribnici tudi v teh vročih poletnih dneh ne mirujejo. Kako tudi bi, ko je mesto polno turistov iz domala vseh evropskih dežel in ZDA. Večina jih obišče tudi trgovino društva, kjer kupujejo ribniško znamenitost — spominke suhe robe. Najpogostejši obiskovalci so ribniški rojaki, ki jim trgovina s tovrstnimi artikli budi spomine na nekdanjo podobo njihove rodne grude.

I. K.

Čez dva meseca bo likof

Novi zdravstveni dom in lekarna v Ločni rasteta po načrtu – Za občane in zaposlene tega dela mesta bo nova ustanova izredna pridobitev

Malo manj kot 8 milijonov bo (brez opreme) veljala gradnja objekta med upravno zgradbo Krke in veterinarsko postajo na Cesti herojev. Za občinski in krajevni praznik bo zdravstveni dom odprt.

Dve splošni ordinaciji in dve zdravstveni ordinaciji, najbrž še specialistični ambulanti za medicino dela in ginekološka, bosta zrasla v Ločni, Mačkova, Otočca in v tih predelih močno razvijali zdravstveno službo. Hkrati bodo čakalnice v mestu razbremenjene. Nova stavba je v glavnem že pripravljena, zdej imajo v njej delo obratniki, preden je zrasla, je bilo v prostoru nemalo političnega in

fizičnega dela. Maja 1974 je bil sklenjen sporazum o gradnji in financiranju te ustanove, ki so ga podpisali: Zdravstveni dom Novo mesto, kot financerji pa tovami Krka in Labod, lekarna ter Krajeva skupnost Novo mesto. Kasneje se je krog financerjev še razširil, sporazum so podpisale še druge delovne organizacije z območja Ločne in krajeve skupnosti Otočec.

Preručen za gradnjo je znašal 6,77 milijona dinarjev, z zunanjo ureditvijo in priklučki pa še milijon več, toda vmes so bile podražitve, tako da zdej računajo na najmanj

7,90 milijonov dinarjev stroškov. Denar je v glavnem zbran.

Posebej velja omeniti, da je bil hkrati s podpisom sporazuma imenovan tudi gradbeni odbor, ki ga vodi Dragica Rome. Povedala je, da so imeli vsi člani odbora ves čas gradnje hude skrbi: „Uspeli smo ob veliki pomoči posameznikov in delovnih organizacij, Krka je brezplačno dala zemljišče, zagotovila prikluček iz njihove tovarne in kanalizacijo ter trafopostajo, obenem pa zagotovila strokovni nadzor v času gradnje. To zahtevno delo opravlja inž. Hjulc.“

Septembra bodo zidarji in obrtniki odšli iz stavbe, nakaar bodo začeli nameščati opremo, ki jo prispeva zdravstveni dom. Otvoritev bo konec oktobra.

Začetek že drugo leto

Končno dijaški dom

Glede gradnje sodobnega dijaškega doma v Novem mestu je bilo v preteklosti že nič koliko letja, pogovorov in zahtev. Vse do zdaj ni bilo mogoče drugega kot prizadeti tolažiti, da „bomo uspeli vse sile“. Šele nedavno sprejeti družbeni plan je gradnjo dijaškega doma takorekoč zaključil. V njem piše, da bo gradnja dijaškega doma potekala v dveh etapah.

V letošnjem letu bo izdelan program, v letu 1977 se bo začela gradnja doma z 240 ležišči, v letu 1980 pa bo zagotovljenih še 240 novih ležišč v dijaškem domu. Za te namene bo v prihodnjih štirih letih zagotovljenih 21 milijonov dinarjev.

Kje bo stal novi dijaški dom, ni točno določeno, pomembno je le, da je gradnja zajeta v družbenem planu. Ta je namreč zakon, ki ga bo treba upoštevati.

NOVI ZDRAVSTVENI DOM – Sodobna stavba, ki bo tudi znotraj moderno urejena, bo novomeškemu zdravstvu prinesla velik napredek. Občani in zaposleni z območja Ceste herojev, Ločne in predela do Otočca, bodo imeli zdravnika in lekarno bliže. (Foto: Ria Bačer)

Zakaj Ribničan kupuje v Kočevju

Vzrokov, da ribniška trgovina zaostaja za ostalimi, je veliko – Najpomembnejša sta pomanjkanje prodajnega in skladišnega prostora

Ureditev odnosov v ribniški trgovini je že dokaj zastarela tema, ki pa ji plan razvoja občine do leta 1980 ponovno daje velik pomen. In res je prav trgovina področje, ki je občanu najboljše, zadovoljuje njegove dneve in dolgoročne potrebe, obenem pa prav občan v njej opazi vse več napak.

Skušajmo omeniti nekatere pomanjkljivosti, ki pogosto pomanjkujejo v trgovski mreži. Prvi in največji problem ribniške trgovine se kaže v pomanjkanju ustreznega prodajnega in skladišnega prostora. Tako je bilo v letu 1975 na področju občine kar 38 različnih prodajal s skupno 2721 kvadratnih metrov prodajnega prostora, kar pomeni, da odpade na prebivalca le 0,23 kvadratnega metra. Še slabše je stanje s skladišnim prostorom, saj bi naj bil ta večji od prodajnega. Navedeno število prodajal ima na razpolago le 3.004 kvadratnih metrov skladišnega prostora oz. 0,25 m² na prebivalca. Zatorej nič čudnega, če prodajalec pove, da tega ali onega predmeta nima, da pa ga bo dobil čez dan ali

dva. Pred kupcem sta v tem primeru dve izbiri; ali se bo odločil za čakanje ali pa bo odšel po blago v drug kraj.

Že pred časom so nekatere delegacije v ribniški občinski skupščini zastavile vprašanje neurejenosti trgovske mreže v občini. Takraten odgovor je bil, da bodo v kratkem ustanovili svet potrošnikov, v katerem bo občan lahko sam odločal in pomagal poiskati najprimernejše rešitve. Toda kaj, ko predvideni organ še do danes ni bil ustanovljen! Krivica je najverjetneje potrebno iskati v krajevni organizaciji SZDL in njeni nezainteresiranosti, da reši ta problem. Precej govora je bilo tudi o gradnji nove trgovske hiše, ki je za Ribnico še kako pomembna,

toda tudi tu je ostalo zgolj pri besedah.

Zaključek vsega tega je, da trgovina zaostaja za razvojem drugih gospodarskih panog v Ribnici. Prav zaradi tega bi bilo nujno povečati prodajni in skladišni prostor, ki „stoji“ na istih številkah že od leta 1970. Podatek, da se je promet v trgovinah povečal za 2,5 krat, nas ne sme zavesti, saj se kupna moč prav zaradi neurejenosti in premajhne izbire odhva v druga trgovska središča (Ljubljana, Kočevje) ni izboljšala. Na to področje bodo morali poseči tudi drugi dejavniki družbenopolitičnega življenja v Ribnici, saj za vse ne gre dožiti le trgovcev, ki so jih stabilizacijski ukrepi občutno prizadeli.

B. BUDJA

Rikov prvenec

Te dni je Ribniška industrija kovinske opreme (RIKO) slavila pomenbeno „kadrovskega“ zmago. Iz lastnih sredstev za izobraževanje so dobili prvega diplomiranega inženirja Franca Petka, ki je sedaj že zaposlen v obratu Konstrukcija, Marsikom se bo zdel podatek, da podjetje, ki zaposluje 228 delavcev (podatek iz leta 1975), dobiva šele sedaj delavca z visoko šolo iz lastnih vrst, presenetljivo.

Drugačnega mnenja pa bomo, če zapišemo, da je kvalifikacijska struktura lastnega kadra v ribniški občini porazna, pa tudi priseljenci te podobe ne popravljajo kaj prida. Poglejmo le najosnovnejše izobrazbene strukture za leto 1974. Nekvalificiranih delavcev je bilo 27,60 odstotka, približno toliko tudi polkvalificiranih in nekvalificiranih, z nižjo izobrazbo 7,94 odstotka, s srednjo 10,47, z višjo 2,33 in z visoko le 1,64 odstotka. B. B.

PETKOVA GALERIJA SE SELI?

Kot kaže, bo Petkova galerija, ki ima sedaj majhen prostor v ribniškem gradu, dobila večjo lokacijo. Poročni obredi se bodo namreč iz prostorov ribniške občinske skupščine selili v dvorano gradu, tu pa bi naj bil tudi razstavljen prostor. Le ta je večji in tudi svetlejši, čeprav arhitektonsko zaostaja za sedanjim domom Petkove galerije.

Omenili smo že, da se bodo poročni obredi selili v primernejši prostor, vse pa kaže tudi na to, da bo po selitvi ribniški grad postal „zatočišče“ mladoporočencev iz vse ribniške občine. Tako bodo poroke, tudi tistih iz sosednjih krajev, v Ribnici, česar do sedaj ni bilo.

Suha roba bo oživila

Natanko čez en mesec oziroma 12. septembra bo Ribnica znova oživila. Tamkajšnje turistično društvo pripravlja za ta dan ribniški sejem, na katerem bodo prikazali delo in nastanek suhe robe kot tudi lončarskih izdelkov.

Ribniški turistični delavci so končno spoznali, da je izdelovanje spominkov suhe robe in lončarstva premalo za popularizacijo njihove dejavnosti izven občinskih meja. Resda je ribni-

staviti stojnice, prireditveni prostor na Glavnem trgu in v Ljubljanski ulici pa prekriti s streho. To pa še ni vse. Na ta dan bo tudi živinorejski sejem in tekmovanje gozdarjev, hkrati pa želijo organizatorji obiskovalcem (računajo, da jih bo kakšnih tisoč) predstaviti še razvoj ribniške industrije. Tako bi naj na sejmju sodelovali Inles, RIKO, Jelka, Donit in še nekatere organizacije z razstavljanjem svojih izdelkov.

Za obiskovalce pripravljajo tudi kulturno-zabavni program, v katerem bodo sodelovali pred-

OD LESA DO IZDELKA – Ribniške umetnine (na sliki) bodo ponovno na vpogled obiskovalcem na septembrskem sejmu, ko bo prikazan nastanek izdelka od surovine do končne oblike.

ška suha roba znana domala po vsem svetu, toda za to gre zasluga predvsem številnim izseljencem, medtem ko je propaganda iz domačih vrst premalo. Prav zato velja pohvaliti idejo o organiziranju takšnega sejma, na katerem bo moč ni samo kaj kupiti, ampak tudi spoznati nastanek suhe robe in lončarskih izdelkov od lesa oz. gline do končnih izdelkov.

Da bi bilo vse kar se da domače, želijo organizatorji po-

stavnik Saleške doline s folklorno prireditvijo. Turistično društvo Ribnica išče tudi razumevanje z gostinskimi lokali, ki bi naj ponujali hrano in pijačo na stojnicah, saj je tovrstnih zaprtih prostorov v Ribnici premalo.

Ob koncu se želja organizatorja: lepo vreme in da bi ribniški sejem postal tradicionalen. To pa je želja nas vseh.

B. BUDJA

Novomeška kronika

NI MAR ZASLUŽKA? V novem mestu in bližnji okolici je bilo nekaj sto, če ne nekaj tisoč nezaposlenih bolnikov in ljudi s kroničnimi boleznimi. Industrija dejavno in vse mogoče izdelke od marmelad do čokolade in bononov. Pa vendar... V eni od prihodnjih dni, v drugi ali tretji, onozdravje v eni od trgovin odpreti skromnega odličja za diabetike, kjer bi imeli vse, kar bi vsak vedel, kam mora iti po sladkariji? Navsezadnje so izdelki za diabetike tudi zelo dragi in bi njihova tehtanja prinesla tudi novozdravje zaslužka.

TUDI MI BI MORALI IMETI DOLJAKA! S pravilnim parkiranjem v Dolenjski precej skregani, kar je vsak dan vidimo v mestu. Dolenjski manjka, posebno v središčnem mestu, precej pa jih svoje v avto paravnih konjicah postavi tako, da drugim zaprejo pot. Ovirajo ves promet. Če bi imeli vozilo za izvažanje takih zapor, bi bil kmalu vsak red. Druga stvar je, da peš stare čase, ko so si pomagali z lojniki in petrolejkami. Težave imajo tudi s televizorji in pralnimi stroji.

Zaradi tega so Hruščani sklenili postaviti nov transformator in v velikih meri popraviti dotrajane električne drogeve. Na minulem sestanku so se dogovorili, da bo vsako gospodinjstvo prispevalo po 3000 dinarjev, 1000 dinarjev bo dodal vsak lastnik vikenda, ki jih v okolšini ni malo, na pomoč pa jim je priskočila tudi krajeva skupnost z 20.000 dinarji. Krajski so naleteli tudi na veliko razumevanje Elektro podjetja iz Novograde, ki bo krilo dve tretjini vseh stroškov. Dela bodo veljala približno 400.000 dinarjev.

V ZNAMENJU RAZPRODAJ – Trgovine s čevlji imajo v obdobju lepake, s katerimi vabijo kupce na razprodaje, vendar je med leti znižje malo uporabnega. Na 90 din nekaterih novih čevljev ni mogoče prodati.

VSVEGA DOVOLJ – Tržnica je v ponedeljek bogato založena. Med drugim so prodajali po 20 din, zelje po 16 din, zelje po 7 din, krompir po 10 din, ohrovt po 12 din, paprika po 12 din, paradiznik po 14 din, fižol po 20 din, krompir 7 din, krompir po 60 din kilogram. Tudi strojne posrednice je bilo na izbiro, nekoliko pa so bile dokaj lepe. Zelje po 12 din. Za hruške so prodajali 16 din, za marelice 19 dinarjev, za grozde 25 dinarjev.

Suhokrajinski drobiž

DELA PRI REKONSTRUKCIJI ELEKTRIČNEGA OMREŽJA Srednji in Mali Lipovec dobro napredujejo in bodo kmalu pri kraju. Do sedaj so postavili že vse drogeve pa tudi jambaor za nov transformator.

MONTAŽNA DELA NA GRADBIŠČU bodočega žužemberškega vrta so v polnem teku, načrt za ureditev okolja pa je tudi že izdelan. Te dni bodo pričeli z izkopji za zunanjo kanalizacijo. Pri gradnji zunanje kanalizacije in urejanju okolja bodo opravili precej ur prostovoljnega dela občani iz Žužemberka. Računajo, da bo vrtec vseljiv novembra letos.

ZELJA IN POTREBA: ELEKTRIKA

V vasi Hruščici, ki spada v krajevno skupnost Stopiče, krajonom že dalj časa stara električna napeljava ne krje potreb. Luč jim sveti tako, da jih spominja na lepe stare čase, ko so si pomagali z lojniki in petrolejkami. Težave imajo tudi s televizorji in pralnimi stroji.

Zaradi tega so Hruščani sklenili postaviti nov transformator in v velikih meri popraviti dotrajane električne drogeve. Na minulem sestanku so se dogovorili, da bo vsako gospodinjstvo prispevalo po 3000 dinarjev, 1000 dinarjev bo dodal vsak lastnik vikenda, ki jih v okolšini ni malo, na pomoč pa jim je priskočila tudi krajeva skupnost z 20.000 dinarji. Krajski so naleteli tudi na veliko razumevanje Elektro podjetja iz Novograde, ki bo krilo dve tretjini vseh stroškov. Dela bodo veljala približno 400.000 dinarjev.

IVO KULJAJ

ZDAJ JE TOČNA ŠTEVILKA

Koliko prebivalstva ima novomeška občina, koliko posameznika in koliko samo mesto, je bilo v zadnjem času nekajkrat narobe povedano in zapisano. Šele pred kratkim je statistična služba prišla do točnih podatkov, ki kažejo zanimive spremembe. V občini imamo 353 naselij, 15207 gospodinjstev in 52487 prebivalcev, med temi je samo 10338 čistih kmetovalcev (20 odstotkov). Mesto v ožjem pomenu ima 11.106 prebivalcev (leta 1971 ob zadnjem uradnem štetju jih je bilo 9.668) in samo 18 čistih kmetov.

DOLENSKE TOPLICE: ZAČASNO ZAPRTA ZBIRKA NOB

Krajevno muzejsko zbirko NOB v Dolenjskih Toplicah so zaradi preurejanja prostorov in preselitve 5. avgusta zaprli, tako da ne bo mogoče ogled od konca oktobra. Prenovljeno in izpopolnjeno zbirko bodo odprli za letošnji praznik novomeške občine.

OTOČEC: 30 LET LOVSKE DRUŽINE

Lovska družina na Otočcu bo pripravila v soboto in nedeljo praznovanje, na kateri bodo prvi dan namenili zabavi ob tabornem ognju, v nedeljo pa bodo počastili 35-letnico vstaje slovenskega naroda in 30-letnico ustanovitve družine. Otoččani vabijo na dvodnevno proslavo – pripravil jo bodo na Starem gradu pri Otočcu – vse člane lovskih družin iz novomeške občine. Proslavo bodo imeli tudi ob slabem vremenu.

TURIZEM DAJE VEČ

V letošnjem prvem polletju je prinesel turizem v novomeški občini za 5.156.073 dinarjev izkupička. Imeli smo 24796 domačih in 7728 tujih gostov in 73724 nočitev. Da smo imeli več obiska kot lani, kažejo podatki, saj je bilo v prvi polovici leta 1975 samo 67536 nočitev. Že več let nazaj kažejo izkušnje, da imamo med tujimi gosti največ Avstrijcev, Nemcev in Italijanov, med domačimi pa so za Slovenci prvi Hrvatje, potem Srbi. Seveda je med gosti precej poslovnih ljudi.

DELA NI – Krajski Ortneka se že dalj časa pritožujejo, da jim večkrat primanjkuje časopisa Dela. Ta pojav je najpogostejši ob nedeljah in praznikih (1. maj in 22. julij), poleg tega pa se odgovorni pri časniku doslej še niso opravičili za napake. Če je dolžnost naročnika, da dnevnik redno plačuje, potem je naloga ČGP Delo, da mu ga redno dostavlja.

KOSMATINCI SE NE DAJO

Komisija za lov in ribolov občinske skupščine v Ribnici je na svoji seji obravnavala tudi plane odstrela divjadi, ki so jih predložile lovске družine. Tako so ugotovili, da je bilo v letošnji sezoni ustreljenih 6 srn in trije jeleni več, kot je določal plan. Zanimiv je podatek, da so lovске družine od petih za odstrel odobrenih medvedov pobile samo dva.

RIBNIČANI DOBE ZDRAVNIKA

Že v ponedeljek bodo Ribničani bogatejši za zdravnika. V zdravstvenem domu bo odslej ordiniral tudi dr. Veselin Bošković, ki te dni končuje svoje delo v Kočevju. Resda je to pomembna pridobitev, toda zdravnikov splošne prakse bo kmalu dovolj, občina, kot je Ribnica, pa nedvomno potrebuje tudi kakšnega specialista.

REŠETO

Upokojenci 149.200 din

Tudi ribniški upokojenci so se vključili v akcijo

V akcijo za vpis posojila za ceste v ribniški občini se je prizadevno vključil tudi občinski odbor tamkajšnjega društva upokojencev s svojima podružnicama v Loškem potoku in Soderžici.

Na ribniškem področju živi približno tisoč upokojencev, ki pa se niso enako rado daro vključili v akcijo. Najslabše so se odrezali tisti upokojenci, ki dobivajo mesečno po 5 in več tisoč dinarjev pokojnine. Izgovorji, da imajo že veliko lastnih potreb, ne morejo nobenega zadovoljiti, saj so tisti z manjšimi pokojninami pokazali precej več

razumevanja. Odločitev odbora za vpis posojila pri društvu upokojencev, da ne bodo doleteli najmanjšega zneska, ampak da bo vsak plačeval, kolikor zmore, se je izkazala kot pravilna.

Malo je bilo takšnih z nizkimi dohodki, ki niso vpisali posojila. Po podatkih iz prejšnjega tedna je v Ribnici vplačalo posojilo 92 članov, v Loškem potoku pa 108. Dosedanji znesek je 149.200 dinarjev, predvideno pa, da bo posojilo vnsala približno polovica upokojencev. Število ni veliko, kljub temu pa kaže na uspeh ribniškega društva upokojencev.

F. ŽELEZNIK

Poletni živžav Potočanov

Ceprav je poletje in čas dopustov, je v Loškem potoku te dni zelo živahno. Okoli stare šole so podrti dotrajane stavbe, na njihovih temeljih pa že zidajo nove in večje prostore, kjer bodo številne pisarne, zraven pa še stanovanja. To zadnje je še posebej pomembno za učitelje, ki se sedaj vživijo v službo iz okoliških krajev.

H koncu gredo tudi dela pri asfaltiranju ceste s Hriba v Srednjo vas in do tovarne Inles, ki je prispevala levji delež k ureditvi te ceste.

Tudi kulturno življenje kraja je zadovoljivo, saj prav te dni v šolski avli razstavljajo slikarji: dr. Danica Gala-Ben, Lojze Bartel in partizan-ski zdravnik dr. Peter Gala z lesore-

zi. In ko smo že pri šoli: učenci so za prebivalce in pomoč potresnemu območju na Tolimskem zbrali za 10.000 din prispevkov in jih poslali v Breginje.

M. TRATAR

GASILSKI DOM BODO PrenoVILI

Stari gasilski dom v Ribnici ni več ustrežal zahtevam sodobnega časa. Prizadevni gasilci so zato sklenili adaptirati staro, prizidati pa tudi precejšen del novega posloppja. Dela izvaja SGP Zidar Kočevje, investirta pa jih Gasilska zveza in Gasilsko društvo Ribnica.

I. K.

ZE DRUGIČ V TEM MESECU
VABLJIVA UGODNOST
V
VELEBLAGOVNICI

nama
KOČEVJE

OD 16.8.1976 DO 15.9.1976
V
VELEBLAGOVNICI

nama
KOČEVJE

razprodaja
moške, ženske in otroške

POLETNE KONFEKCIJE

30 - 50 %

ZNIŽANJE PRODAJNIH CEN

VSAK ČETRTEK

DOLENJSKI LIST

PROIZVODNO
GRADBENO
PODJETJE

GRADNJA ŽALEC

INDIVIDUALNA GRADNJA je lahko še cenejša, če uporabljate pravilne materiale. Uporabljajte naš novi izdelek **MONTAŽNO TRIPREKATNO GREZNICO** in prihranili boste denar in čas.

KAKO? Sporočite svoje želje nam ali trgovini z gradbenim materialom na vašem območju. Ponudili vam bomo več tipov montažnih triprekatnih greznic odvisno od števila oseb v gospodinjstvu. **IN KAJ MORATE STORITI SAMI?** Izkopljite jamo, betonirajte tla in vaše glavno delo je končano. Montaža je enostavna in hitra. Prihranek na ceni, času in delu je od 40 - 60% v primerjavi s klasično izvedbo.

PROIZVAJAMO, PRODAJAMO, MONTIRAMO
Proizvodno gradbeno podjetje GRADNJA Žalec, Aškerčeva 4, tel. št. (063) 710-740, 710-783, 710-782.
Enoča: Proizvodnja in prodaja gradbenih materialov, Latkova vas pri Preboldu, tel. št. (063) 722-027.
Naše proizvode lahko kupite v vseh prodajalnah gradbenih materialov.

GRADITELJI! OBVESTILO

LJUBLJANSKE OPEKARNE

TOVARNA KERAMIČNIH PLOŠČIC V RAČJEM
SELU PRI TREBNJEM,

OBVEŠČA BRALCE DOLENJSKEGA LISTA, POTROŠNIKE GRADBENEGA MATERIALA, DA SMO S 26. 7. 1976 ZAČELI PRODAJATI KVALITETNE NEGLAZIRANE KERAMIČNE PLOŠČICE IZ POSKUSNE PROIZVODNJE ZA OBLAGANJE TAL IN FASAD. KERAMIČNE PLOŠČICE IZDELUJEMO V TOVARNI KERAMIČNIH PLOŠČIC V RAČJEM SELU PRI TREBNJEM.
PRODAJNA MESTA: LJUBLJANSKE OPEKARNE, LJUBLJANA, CESTA NA VRHOVCE 2, INDUSTRIJSKA PRODAJALNA IN RAČJE SELO PRI TREBNJEM.

PROSTO DELOVNO MESTO!

AVTO MOTO DRUŠTVO

„Bela krajina“
Črnomelj

razpisuje prosto delovno mesto

RAČUNOVODJA –
VODJA AVTO ŠOLE

Pogoj: najmanj srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri.

Rok prijave do zasedbe delovnega mesta.

Kandidati, ki so družbenopolitično neoporečni, naj pošljejo prijave na naslov AMD „Bela krajina“, Kolodvorska c. 56/a Črnomelj.

PROSTA DELOVNA MESTA!

ljubljska banka

„Kadrovska komisija pri
LJUBLJANSKI BANKI,
PODRUŽNICI NOVO MESTO

objavlja za nedoločen čas in s polnim delovnim časom naslednja prosta delovna mesta:

Za osrednjo enoto Novo mesto:

- 1) VODJO ODDELKA ZA POSLOVANJE S PREBIVALSTVOM,
- 2) REFERENTA ZA DEVIZNO POSLOVANJE S PREBIVALSTVOM,
- 3) REFERENTA ZA MEDBANČNE KREDITE V ODDELKU SREDSTEV, KREDITNE BILANCE IN ANALIZ,
- 4) REFERENTA – STATISTIKA V RAČUNOVODSTVU.

Za ekspozituro Novo mesto:

- 5) REFERENTA ZA DINARSKO VARČEVANJE S PREBIVALSTVOM.

Pogoji za delovna mesta:

Pod št. 1 visoka šolska izobrazba (ekonomska smer) in 5 let delovnih izkušenj;
pod št. 2 srednja šola in 3 leta delovnih izkušenj, delo je v izmenah;
pod št. 3 in 4 srednja šola in 3 leta delovnih izkušenj;
pod št. 5 srednja šola in 2 leti delovnih izkušenj.
Za delovna mesta pod št. 2 do 5 imajo prednost kandidati s končano ekonomsko srednjo šolo ali gimnazijo.
Kandidati morajo prošnji priložiti kratek življenjepis z opisom dosedanje zaposlitve in dokaz o šolski izobrazbi. Rok prijave je 10 dni po objavi.
Prijave sprejema kadrovska komisija Ljubljanske banke, podružnice Novo mesto.”

vsak četrtek

DOLENJSKI LIST

PROSTA DELOVNA MESTA!

Komisija za medsebojna raz-
merja delavcev pri
**OSNOVNI ŠOLI
JANČKA MEVŽLJA
V MOKRONOGU**

objavlja naslednja prosta de-
lovna mesta

– 1 HIŠNIK

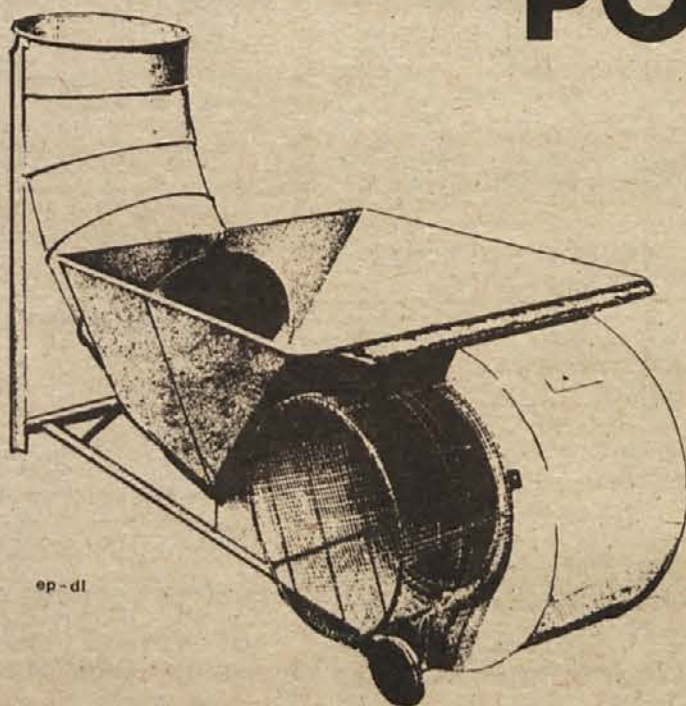
Pogoj KV mizar ali KV
ključavničar ali KV elektri-
čar

– 1 KUCHARICA

Pogoj KV kuharica.

Rok prijave je 15 dni po
objavi.

KMETOVALCI, POZOR!

NAŠI IZDELKI SO RAZSTAVLJENI NA GORENJSKEM SEJMU
PUHALNIK »TAJFUN« NI ZA ENO SAMO SEZONO,
zato je sedaj še pravi čas, da si ga kupite.

Zakaj so ti puhalniki najbolj iskani?

Izpolnjujejo najpomembnejši pogoj, tako da ima ventilator namesto navadnih loput turbino, ki daje pri isti moči elektromotorja mnogo več zraka. Krme ne drobi, primeren pa je tudi za transport žita.

Garancija tri leta.

Na zalogi imamo turbinske puhalnike po stari ceni 4.500 din

POZD »TAJFUN« 63225 Planina pri Sevnici

TO-MO-DI

uporablja se za
peči in kotle od
4.000 do
100.000 Kcal/h

INFORMACIJE — STROKOVNI NASVETI:

MONTAŽNO INDUSTRIJSKO PODJETJE
61000 LJUBLJANA, OPEKARSKA 13
Tel. 22-113, 20-641, Telex 31420 YU KIP
IN V VSEH PRODAJALNAH Z GRADBENIM
MATERIALOM

PRODAJA OTROŠKEGA POHIŠTVA, SPALNIC JEDILNIŠKIH MIZ IN STOLOV POPUST 15 - 30%

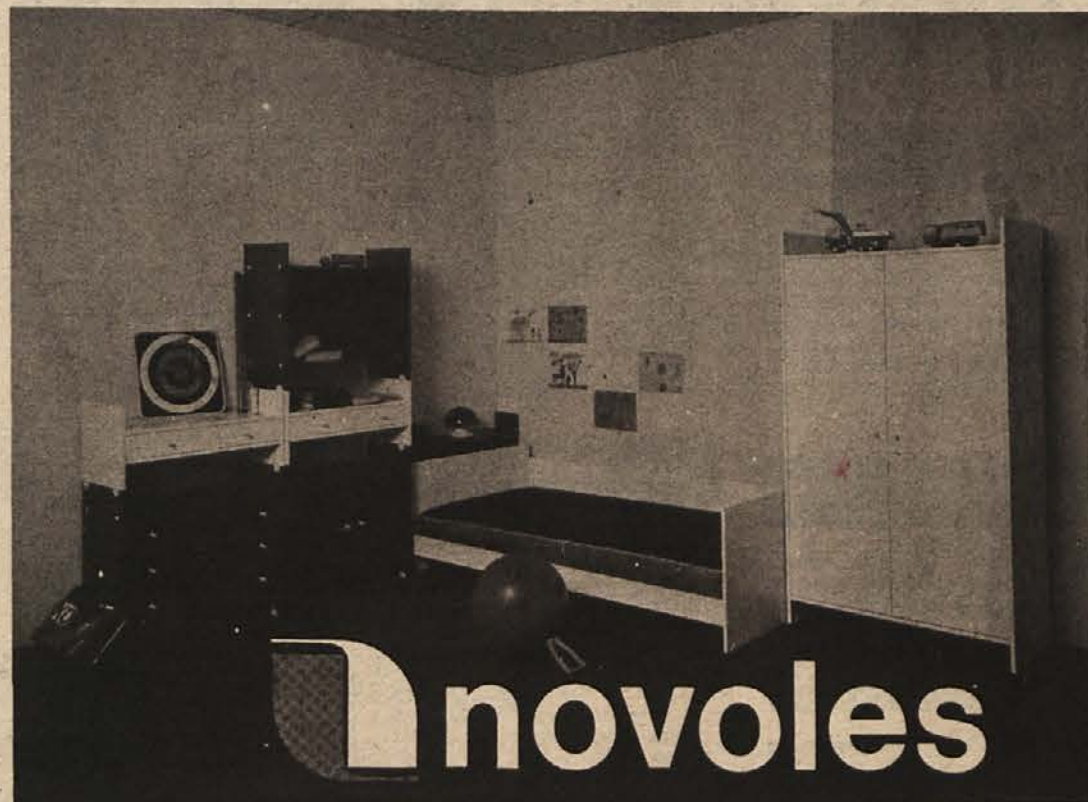
OD 5. - 28. AVGUSTA

V NOVOLESOVI TRGOVINI
S POHIŠTVOM V STRAŽI PRI
NOVEM MESTU

VSAK DAN OD 8.00 DO 17.30
V SOBOTO OD 8.00 DO 12.00

INFORMACIJE PO TELEFONU 84-530
int. 04

ep-DL

STAVBNA ZEMLJIŠČA

POPRAVEK

Pri objavi javnega natečaja za oddajo stavbnih zemljišč za gradnjo individualnih in vrstnih stanovanjskih hiš v zazidalnem kompleksu Roje III. na Mirni, je v pogojih natečaja nastala napaka. Pravilno bi se moralo glasiti:

POGOJI NATEČAJA

I. Izključna višina odškodnine za pravico uporabe na zemljišču znaša 17,50 din/m²
II. Izključna višina prispevka za komunalno urejanje stavbnega zemljišča znaša:

- a) za parc. št. 25/66, 25/67, 25/68, 25/69, 25/70, 25/38 din 50.000,00 za parcelo;
- b) za parc. št. 25/39, 25/40, 25/41, 25/42, 25/43, 25/44, 25/45, 25/46, 25/47, 25/48, 25/49, 25/50, 25/51, 25/52, 25/53, 25/54, din 49.000,00 za parcelo;
- c) za parc. št. 25/55, 25/56, 25/57, 25/58, 25/59, 25/60, 25/61, 25/62, 25/63, 25/64, 25/65 din 45.000,00 za parcelo.

PROSTA DELOVNA MESTA!

Ljubljanske opekarne,
Tovarna keramičnih ploščic v Račjem selu pri
Trebnejem,

objavlja:

1. VEČ PROSTIH DELOVNIH MEST KV ELEKTRIČARJEV
Pogoji: poleg splošnih pogojev morajo kandidati imeti dokončano poklicno šolo ustrezne smeri.
2. VEČ PROSTIH DELOVNIH MEST V PROIZVODNJI - NK DELAVCI

Delo je za nedoločen čas.

Zahteva se 3-mesečno poskusno delo.

Prošnje naslovite na: Ljubljanske opekarne, Ljubljana, Cesta na Vrhovce 2 - kadrovska služba.

PROSTO DELOVNO MESTO

Razpisna komisija delavskega sveta

ISKRA - AVTOMATIKA

TOZD NAPAJANJA

Novo mesto

Bršljin 63, n.sub.o

razpisuje

skladno z 213. členu statuta vodilno delovno mesto

DIREKTORJA TOZD

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, določenih v zakonu, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko izobrazbo tehnične ali ekonomske smeri in pet let delovnih izkušenj v stroki;
- da ima družbenopolitične in moralno-etične lastnosti po družbenem dogovoru o osnovah kadrovske politike v občini Novo mesto in ustvarjalen odnos do samoupravljanja;
- da ima sposobnost organiziranja in vodenja poslovanja ter usklajevanja delovnega procesa.

Vloge z opisom dosedanjega strokovnega dela, družbenopolitične aktivnosti, z dokazilom o doseženi strokovni izobrazbi in potrdilom o nekaznovanju naj kandidati pošljejo v 15. dneh od dneva razpisa na zgornji naslov v zaprti ovojnici z oznako „za razpisno komisijo“.
Stanovanje je na razpolago.

PROSTA DELOVNA MESTA!

OSNOVNA ŠOLA LESKOVEC
PRI KRŠKEM

razpisuje
naslednja prosta delovna mesta:

1. 4 SNAŽILKE
2. 1 KUHARSKO POMOČNICO

Pismene prijave pošljite v 15 dneh po objavi na naslov:
Osnovna šola Leskovec pri Krškem, komisija za delovna razmerja.

ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezni nas je v 87. letu starosti zapustil oče, stari oče in stric

ALOJZ KAPLER

iz Uršnih sel

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom za pomoč in podarjeno cvetje, dr. Vodniku za zdravljenje, ZB z Bučke in Uršnih sel za prapor in vence, Prometni sekciji Novo mesto za podarjene vence in duhovnikoma za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: sinova Martin in Ivan z družinama, brat Martin in sestra Ana

ZAHVALA

Ob smrti naše drage sestre in tete

KATARINE KUHELJ

iz Dol. Straže

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom in vsem tistim, ki ste nam v najtežjih trenutkih kakorkoli pomagali, posebno sosedom Kramaršičevim. Zahvaljujemo se vsem, ki ste ji darovali vence in cvetje ter nam izrazili sožalje. Posebno zahvalo izrekamo prim. dr. Šavlju, dr. Mariki in dr. Janezu Kramarju ter vsemu strežnemu osebju kirurškega oddelka. Hvala tudi župniku iz Prečne za opravljeni obred in pevkom iz Dol. Straže.

Žalujoci:

sestra Angelca, brata Anton in Jožko z družinama

ZAHVALA

Ob prezgodnji in nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta, sina in brata

KAROLA TURKA

iz Straže

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali, darovali cvetje in izrekli sožalje. Zahvala kolektivu GG, sodelavcem Novolesa, osnovni šoli Vavta vas, godbenikom, govornikom in pevskemu zboru. Iskrena hvala zdravstvenemu osebju internega oddelka bolnice Novo mesto ter župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: žena Nada, sinova Zdravko in Igor, starši, sestra Majda z možem, brat Dušan ter drugo sorodstvo

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 12. avgusta – Hilarija Petek, 13. avgusta – Liljana Sobota, 14. avgusta – Anastazija Nedelja, 15. avgusta – Marija Ponedeljek, 16. avgusta – Rok Torek, 17. avgusta – Radivoj Sreda, 18. avgusta – Helena Četrtek, 19. avgusta – Marijan

LUNINE MENE

18. avgusta ob 1.12 uri – zadnji krajec

KINIO

KRŠKO: 14. in 15. 8. ameriški film Heroji. 18. 8. nemški film Uboj v gradu Hubertus.

NOVO MESTO, KINO KRKA: Od 14. do 15. 8. angleški barvni film Črni mlin. 16. in 17. 8. ameriški barvni film Močnejši od mafije. 18. in 19. 8. angleški barvni film Zvezdnati prah.
RIBNICA: 14. in 15. 8. italijanski barvni film Mali greh.
SEVNICA: 14. in 15. 8. ameriški film Beg.
ŠENTJERNEJ: 14. in 15. 8. film festival Pink Pantherja.
TREBNJE: 14. in 15. 8. ameriški barvni kavbojski film Čatova zemlja. 18. 8. italijanski barvni fantastični film Ubijalec prihaja iz groba.

DOLENJSKI LIST

NA TRŠKI GORI na lepem kraju prodam parcelo v izmeri 1552 m². Naslov v upravi lista (2348/76).
PRODAM kmečko hišo z gospodarskim poslopjem in cca 10 ha zemlje na lepem kraju Gorenjske med Radovljico in Bledom. Antonija Meršol, Begunjska 1, Lesce.
PRODAM po ugodni ceni hišo, vinograd, travnik in njivo približno 1 ha, primerno tudi za vikend. Peter Gabrič, Armeško 20, 68280 Brestanica.
HIŠO, delavnico, manjše gospodarsko poslopje, nekaj zemlje, voda in električni inštalacije, primerno za obrtnika, prodam. Cena ugodna. Marija Pirc, Vihre 8, Leskovec pri Krškem.
NE NEDOGRAJENO HIŠO na Malem Slatniku prodam. Informacije: Zagorc, Cerovi log 30, Sentjernej.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

GOSTILNA VERA LIPOVEC, Iga vas št. 23, p. Stari trg pri Ložu, zaposli takoj ali po dogovoru kvalificirano ali nekvalificirano gostinsko delavko za nedoločen čas. Hrana in stanovanje prekrbljeno.
IŠČEM mlinarja ali mladega fanta, ki ga veseli valjni mlin. Stane Zakrajšek, Gor. Ponikve 2, Trebnje.

SLUŽBO IŠČE

ZA VEČ DNI vzamen v popolno oskrbo vašega otroka. Ponudbe pod „Otroška negovalka“.

STANOVANJA

IŠČEM eno in polsobno stanovanje v Brežicah. Ponudbe na telefon 71-312, tov. Jožica.
ODDAM opremljeno sobo samskemu moškemu. Naslov v upravi lista (2329/76).
SAMSKEMU oddam opremljeno centralno ogrevano sobo. Cesta herojev 33/a.
ODDAM sobo dvema fantoma. Naslov v upravi lista (2374/76).

PRODAM

PRODAM skoraj novo motorno žago Stihl 045. Naslov v upravi lista (2324/76).
MLATILNICO s popolnim čiščenjem prodam. Ignac Štrumbil, Kamni potok 14, Trebnje.
PRODAM dva vagona hlevskega gnoja. Anton Zemljčič, Dobrova 3, Blanca.
CENTRALNO peč v uporabnem stanju z bojlerjem za toplo vodo in nekaj radiatorjev prodam po ugodni ceni. Tone Simončič, Staro sejmšče, Sentjernej n.h.
PRODAM komat (23-colski) v dobrem stanju, 100 kg težkega prašiča, 1 m³ smrekovih desk debeline 5 cm in 1 m³ hrastovih desk debeline 3 cm. Stanko Kosce, Češča vas 22, Novo mesto.
PRODAM mlatilnico z reto in tresali. Franc Luštek, Kuzarjev kal 4, Novo mesto.
PRODAM nov gumi voz – 15-colski, prikolico za osebni avto ter motorno žago, vse po ugodni ceni. Franc Žibert, Lukovec, Boštanj.
PRODAM enoosno traktorsko prikolico nosilnosti 3 tone, dolgo 3,80 m. Crnc 50, Brežice.
PRODAM mlatilnico (tudi čisti) „Vesna“ Sentjur v zelo dobrem stanju in motorno žago Stihl 045, malo rabljeno. Martin Kastelic, Brezovica 28, Šmar. Toplice.
PRODAM plohe in špirovce. Naslov v upravi lista (2343/76).
V SEMICU prodam dva vinska soda po 650 litrov. Naslov v upravi lista (2344/76).
PRODAM malo rabljeno kosilnico Minipedano. Ludvik Vovk, Ratež 39, Brusnice.
PRODAM 8 let staro brejo kravo. Alojz Murn, Podgrad 17, Stopiče.
PRODAM kombiniran otroški voziček. Dragan, Na lazu 28, Novo mesto.
PRODAM dobro ohranjen enofazni hidrofor v brezhibnem stanju. Interesenti naj se oglasio pri Francu Planincu, Brestanica 152 (Mohor).

KUPIM

MINI 1000, dobro ohranjen, kupim za gotovino. Kadivnik, 68281 Senovo 96.
V BLIŽINI Novega mesta kupim hišo z nekaj več zemlje. Daniel Črtnjenica, Zobja vas 43, Novo mesto.
KUPIM mlatilnico v dobrem stanju. Sporočite na naslov: Ivan Brenko, Žigerski vrh 28, 68290 Sevnica.

POSEST

VSELJIVO komfortno hišo z vrtom in novim vinogradom prodam. Vse informacije dobite pri Miri Lokanc, Sela 2 a pri Raki.
PRODAM enostanovanjsko hišo z vrtom in garažo v Šmarju-Sevnici. Naslov v upravi lista (2339/76).

ZAHVALA

Ko nam je zbolela krava, smo klicali živozdravnika in sicer dipl. vet. ZLATKA NOVAKA iz občine Grosuplje s sedežem v Ivančni gorici. Ob prvem pregledu je takoj ugotovil diagnozo. Kljub visoki brejosti ter visoki temperaturi je takoj odredil operacijo in jo naslednji dan uspešno opravil. Čez 10 dni je krava normalno telila in sta oba s teličkom zdrava. Zaradi tega čutim dolžnost, da se imenovanemu zahvalim pisмено pred vsemi naročniki in bralci Dolenjskega lista. Pripomnjam še, da je to že njegova tretja operacija v našem hlevu. Marija Kumelj, Ivančna gorica 110.

OBVESTILA

CENJENE kupce obveščamo, da bomo 25. avgusta pričeli prodajati kokoši nesnice. Kokoši še nesejo, prodajali jih bomo po klavni ceni, 25 din 1 kokoš. Pred navedenim datumom kokoši ne bomo prodajali. Stane Zdravje, Zalag 17, Novo mesto.
IZDELUJEM vse vrste rolet in žaluzij ter izvršujem vsa popravila. Roletarstvo Medle, Zobja vas 47, Novo mesto, telefon 23-673.
PRIPOROČAMO popravila Iskrinih TV sprejemnikov tudi na domu. Brežice in okolica: ponedeljek in torek, Novo mesto: četrtek in petek. Naročila sprejemamo na naslov: Iskra servis Prekopa, telefon 85-538.
OBVEŠČAM cenjene stranke, da sem odprl mehanično delavnico. Popravilam vse vrste kmetijskih strojev. Manjša popravila opravljam tudi na domu. Alojz Globevnik, Gor. Gomila, n.h., Šmar. Toplice.
GASILSKO DRUŠTVO HMELEČIČ prireja 15. avgusta 1976 ob 15. uri na Selih pri Karteljevem veselico pri Francu Hrastarju. Igra ansambel FRANCA POTOCARJA. Občani vljudno vabljeni!

RAZNO

POROČNI PRSTANI! – Vsa zlatarska dela vam po vaši želji najbolje opravi zlatar Otnar Židarič v Gosposki 5, Ljubljana, kjer dobite tudi poročne prstane vseh oblik! – Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

ČESTITKE

DRAGIMA mami in atu, MARIJI in ANTONU Junc iz Gorenje vasi 44 (dolina), za 50-letnico poroke še veliko let veselja in zdravlja v krogu svoje družine želijo: Mimi, Tončka in Lojzka s Francetom in Romanom, Tone z družino in Lojze z družino, iz Nad mlina za DUŠANU KERINU, iz Nad mlina za 17. praznovanje čestitajo in da bi se še naprej tako prižno učili: očka, mamica, brat Zoran in vsi, ki ga imajo radi.

ZAHVALA

Po hudi in težki bolezni nas je zapustil naš dragi mož, brat in stric

MARTIN PLUT

iz Clevelanda

Iz srca se zahvaljujemo vsem, ki ste ga spoštovali in imeli radi, vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili k zadnjemu počitku, mu poklonili prelepo cvetje in nam kakorkoli izrekli sožalje. Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Žalujoči: žena Ema, sestri Antonija in Micka, brata Alojz in Francelj z družino ter drugo sorodstvo Cleveland, Zalag, Dravograd, Celje, Straža

ZAHVALA

Ob hudi in nenadni izgubi mojega dragega moža, očeta

ANTONA HLEBCA

upokojenega rudarja iz Maiega kamna, Senovo

se zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga spremili na zadnji poti na pokopališču v Dovškem. Posebno se zahvaljujemo župniku za opravljeni obred, gasilcem iz Maiega kamna za spremstvo in njihovemu govorniku za tolažilne besede ob grobu, senovski godbi za zaigrane žalostinke, ter sosedom za vence in cvetje. Za vsa pomoč, ki so nam jo nudili Požunovi ob težkem trenutku, lepa hvala.

Žalujoči: žena Angelca, hčerka Marica in sin Lojze z družinama ter drugo sorodstvo

V SPOMIN

15. avgusta bo minilo dve leti, odkar nas je v 23. letu starosti za vedno zapustil naš ljubljani sin, brat in stric

ALOJZ GORENC

soboslikar iz Površja pri Raki

Ne moremo verjeti in se sprijazniti s tem, da te ni in ne bo več med nami. Le ko obiskujemo tvojo prerano gomilo, znova spoznamo kruto resnico, da živiš še v naših srcih, v naših spominih. Naše življenje je ena sama velika žalost. Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate, obiskujete njegov tih dom, mu prinašate cvetje in prižigate sveče. Posebna hvala Faniki in teti Sladič.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

JOŽETA PIPANA

z Broda 6

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in vence ter za ustno in pisмено izrečena sožalja. Posebno se zahvaljujemo pljučnemu oddelku novomeške bolnice za požrtvovalnost in skrbno nego, Zvezi borcev za severno mejo ter Okrožnemu sodišču Novo mesto za podarjeni venec, in godbi, ki je pospremila pokojnika na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

V SPOMIN

Danes, 12. avgusta, je minilo prežalostno leto dni, odkar ni več med nami našega dobrega ljubljenega moža, očeta, sina, brata in zeta

ZLATKA RIBIČA

iz Križevske vasi pri Metliki

Po kratki in mučni bolezni je za vedno ugasnilo tvoje življenje, prenehalo je biti tvoje dobro ljubeče srce. Vse si dal od sebe za nas, toda malo si zahteval zase. Ni te več, od naše sreče je ostal le spomin. Hvala vsem, ki se te radi spominjajo, ti nosijo cvetje in prižigajo svečke na tvoj prerani hladni grob.

Neutolajljivi: žena Darinka, hčerkici Tanja in Martina in vsi, ki so ga imeli radi.

V SPOMIN

5. avgusta je minilo žalostno leto, odkar nas je za vedno zapustil naš ljubi sin in brat

IVAN AVSEC

iz Malega Slatnika

Vedno se te spominjamo, praznina in bolečina pa bosta večni. Hvala vsem, ki se ga še spominjate, mu krasite grob in prižigate svečke.

Gradbišče jedrske elektrarne v Krškem, šola jugoslovanske energetike. O problemih, ki se porajajo med gradnjo, bo sredi leta razpravljala občinska skupščina v Krškem. (Foto: Jožica Teppy)

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto – USTANOVITELJI LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačer, Andrej Bartelj, Marjan Bauer, Milan Markelj, Janez Pezelj, Jože Primc, Jože Splichal (urednik priloge), Jožica Teppy, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. Oblikovalec priloge Peter Simič.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Slavko Lubšina.

IZHAJA vsak četrtek – Posamezna številka 5 din – Letna naročnina 169 dinarjev, polletna naročnina 84,50 din, plačljiva vnaprej – Za inozemstvo 340 din ali 20 ameriških dolarjev oz. 49 DM (oz. ustrežna druga valuta v tej vrednosti) – Devizni račun: 52100-620-107-32000-009-8-9

OGLESI: 1 cm višine v enem stolpcu 60 din, 1 cm na določeni strani 90 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 120 din. Vsak mali oglas do 10 besed 22 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din. Za vse druge oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 7 od 3. 1. 1975. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu 52100-601-10558 – Naslov uredništva in uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 oz. pošni predal 33 – Telefon (068) 23-611 – Nenaročenih rokopisov in fotografij se vračamo – Časopisni stavek, filmi in prelom: ČZP Dolenjski list, Novo mesto – Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica Ljubljana.

PETEK, 13. AVGUSTA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Počitniško popotovanje od strani od strani. 9.20 Parada orkestru. 9.40 Slovenska zborovska pesem. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.35 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 po Talijnih poteh. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Kosta Hilarij. Najprimernejše podlage za vinsko trto na Primorskem. 12.40 S pihalnimi godbami. 13.30 Priporočajte vam... 14.05 Mladina poje. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Vrtljak“. 16.45 Z ansambлом Jožeta Kampa. 17.00 Studio ob 17.00. 18.00 Koncert violinista Primoža Novšaka. 19.40 Minute z ansambлом Jožeta Burnika. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Stop pops

20. 21.15 Oddaja o morju in pomorskih. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Jazz pred polnočjo.

SOBOTA, 14. AVGUSTA: Od 0.05 do 5.00 Nočni zabavni radijski spored. 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski tednik. 9.35 Počitniški pozdravi. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.35 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Sedem dni na radiu. 12.10 Godala v ritmu. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Janez Verbič: Priprave na siliranje koruze. 12.40 Veseli domači napevi. 14.05 S pesmijo in plesom po Jugoslaviji. 15.45 „Vrtljak“. 16.45 S knjižnega trga. 17.05 Gremo v kino. 17.45 Zabaval vas bo... 18.05 Poletni divertimento. 19.40 Minute z ansambлом Deča Zgurja. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Sobotna glasbena panorama. 21.00 Za prijetno razvedrilo. 21.30 Oddaja za naše izseljence. 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

NEDELJA, 14. AVGUSTA: Od 0.05 do 5.00 Nočni zabavni radijski spored. 8.07 Radijska igra za otroke. 8.38 Skladbe za mladino. 9.05 Še pomnite, tovariši... 9.55 Vojaki, dober dan! 10.05 Koncert iz naših krajev. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.20 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 14.05 Nedeljsko popoldne. 16.00 Zabavna radijska igra. 19.40 Glasbene razglednice. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 Skupni program JRT - Novi Sad. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 V lučeh semaforjev.

PONEDELJEK, 16. AVGUSTA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 9.20 Pesnice na potevu. 9.40 Vedre melodije. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.35 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Za vsakogar nekaj. 12.10 Veliki revijski orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti: Ali imajo oljne križnice še prihodnost v Sloveniji? 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru. 14.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Vrtljak“. 16.45 Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana. 17.00 Studio ob 17.00. 18.00 Pri skladatelju Karolu Pahorju. 18.25 Zvočni signali. 19.40 Minute z Veselimi planšarji. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Če bi globus zaigral. 20.30 Operni koncert. 22.20 Popevke z jugoslovanskih studiev. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Za ljubitelje jazz.

TOREK, 17. AVGUSTA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Počitniško popotovanje od strani od strani. 9.20 Lahke note. 9.40 Slovenske ljudske pesmi v zborovski in solistični izvedbi. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.35 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Promenadni koncert. 12.10

Danes smo izbrali. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Anton Prelesnik: Grmišča na kočevskem se spreminjajo v donosne gozdove. 12.40 Po domače. 14.05 Iz dela glasbene mladine Slovenije. 14.40 Na poti s kitaro. 15.45 „Vrtljak“. 16.45 Spomini in pisma. 17.00 Studio ob 17.00. 18.00 Koncert po željah poslušalcev. 19.40 Minute z ansambлом Toneta Janše. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 20.30 Radijska igra. 21.45 Zvočne kaskade. 22.20 Pota jugoslovanske glasbe. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Popevke se vrstijo.

SREDA, 18. AVGUSTA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Nenavadni pogovori. 9.25 S slovenskimi zabavnimi ansambli. 9.40 Zapijmo pesem. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.35 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Urednikov dnevnik. 12.10 Opoldanski koncert lahke glasbe. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Jože Španring: Zaključena je prva faza o študiju osamljenih kmetij. 12.40 Pihalne godbe. 14.05 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Loto vrtljak“. 16.45 Sprehodi instrumentov. 17.00 Studio ob 17.00. 19.40 Minute z ansambлом Slavka Znidaršiča. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Koncert iz našega studia. 22.20 S festivalov jazz. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe.

PETEK, 13. AVGUSTA: 18.00 Obzornik - 18.15 Catch Kandy, serijski barvni film - 18.40 Mozaik - 18.45 Slovenski instrumentalni kvintet - 19.15 Risanka - 19.20 Cikcak - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Propagandna oddaja - 20.00 Kako pa kaj oče? - barvna humoristična oddaja - 20.30 Propagandna oddaja - 20.35 Nirvana, dokumentarna oddaja - 21.05 Barvna propagandna oddaja - 21.10 Helena, sodobna ženska, serijski barvni film - 22.00 TV dnevnik

SOBOTA, 14. AVGUSTA: 18.05 Obzornik - 18.20 Mozaik - 18.25 Disneyev svet, serijski barvni film - 19.15 Risanka - 19.20 Cikcak - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Propagandna oddaja - 20.00 Preprosto življenje, celovečerni film - 21.45 TV dnevnik - 22.00 Prodali so jih milijon - 22.45 625

NEDELJA, 15. AVGUSTA: 8.55 Poročila - 9.00 Za nedeljsko dobro jutro: Naši zbori - Tone Tomšič - 9.30 625 - 9.50 D. Guardamagna: Puccini, barvna nadaljevanka - 10.45 Otroška matineja: Catch Kandy, Ribič in lovec, barvna filma - 11.25 Mozaik - 11.30 Kmetijska oddaja (Sa) - 12.15 Poročila (do 12.20) - Nedeljsko popoldne: Morda vas zanima: Toni Gašperič, Veseli tobogan: Gorje pri Bledu, Igre brez meja, barvna oddaja, Okrogli svet - 17.15 Poročila - 17.55 Tarantela, celovečerni film - 19.15 Risanka - 19.20 Cikcak - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Propagandna oddaja - 20.00 S. Karanovič: Na vrat, na nos, barvna nad. TV Beograd - 20.55 Barvna propagandna oddaja - 21.00, Skrivnosti Jadrana: Po sledah torpeda, barvna dok. oddaja -

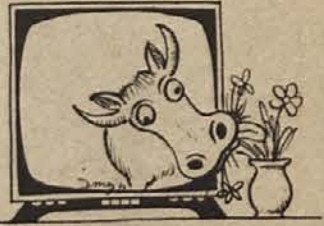
21.35 Sportni pregled (Sa) - 22.10 TV dnevnik

PONEDELJEK, 16. AVGUSTA: 17.45 Obzornik - 18.00 Figole-Fagole, I. del mladinske igre - 18.30 Mozaik - 18.35 Odločamo - 18.45 Mladi za mlade - 19.15 Risanka - 19.20 Cikcak - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Propagandna oddaja - 20.00 M. Žalica: Tako so izvedeli za skrivnosti, barvna drama TV Sarajevo - 21.05 Propagandna oddaja - 21.10 Kulturne diagonale - 21.50 Mozaik kratkega filma: Senghor, barvni film - 22.10 TV dnevnik

TOREK, 17. AVGUSTA: 17.45 Obzornik - 18.00 Trapollo HH 33 - otroška oddaja - 18.40 Mozaik - 18.45 Ljudska umetnost in obrt (Bg) - 19.15 Risanka - 19.20 Cikcak - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Propagandna oddaja - 20.00 Pogovor o... s skupnimi močmi - 20.50 Barvna propagandna oddaja - 20.55 H. Fallada: Kmetje, bombe in oblast, TV nad. - 22.20 TV dnevnik

SREDA, 18. AVGUSTA: 17.55 Obzornik - 18.10 Na sedmi stezi - 18.40 Mozaik - 18.45 Prijatelj glasbe (Zg) - 19.15 Risanka - 19.20 Cikcak - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Propagandna oddaja - 20.00 Film tedna: Molk srca - 21.50 Miniature: Dela starih čeških mojstrov - 22.05 TV dnevnik

CETRTEK, 19. AVGUSTA: 18.05 Obzornik - 18.20 Mozaik - 18.45 Poljudnoznanstveni film - 19.15 Risanka - 19.20 Cikcak - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Propagandna oddaja - 20.00 A. Konic: Najvažnejši dan življenja, barvna nad. - 20.55 Kam in kako

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 15. AVGUSTA 1976: - 10.30 napoved programa in EPP I. del - 10.45 starši nam delajo sive lase (misli o vzgoji) - 10.55 po domače - 11.10 kmetijski nasveti - 11.30 EPP II. del - 11.40 naš razgovor (35 let napada na Bučko) - 12.00 za vsakogar nekaj - 12.30 poročila - 12.50 čestitke in pozdravi naših poslušalcev - 14.30 zaključek programa.

SREDA, 18. AVGUSTA 1976: - 16.00 napoved programa in EPP - 16.20 tisoč in en nasvet - 16.30 poročila - 16.40 po domače - 16.55 kotichek za ljubitelje malih živali - 17.05 disko klub brez imena - 17.35 mladinska oddaja - 18.00 zaključek programa.

SOBOTA, 21. AVGUSTA 1976: - 16.00 sobotni vrtljak (napoved programa in pop glasba) - 16.15 EPP - 16.30 poročila - 16.35 smejno se - 16.40 svetujemo vam 16.50 narodnozabavna glasba - 16.57 melodija za slovo.

OBIŠČITE XXVI. MEDNARODNI GORENJSKI SEJEM V KRANJU OD 6. DO 16. AVGUSTA

VELIKA IZBIRA BLAGA ŠIROKE POTROŠNJE IN KMETIJSKE MECHANIZACIJE.
UGODNI NAKUPI!

Josip
Jurčič

3

Tihotapec

Vsakemu drugemu, ki bi ga bil s takim imenom počastil, skočil bi bil France za vrat; zdaj pa mu vroča kri ni razkিপela; samo nasmejal se je, bodisi da se mu je vse vkup grozno šaljivo videlo, ali pa da je spoznal, kako čuden je ta človeček.

„Od kod ste pa?“ vpraša France z lepo. Ko je Tekmec videl, da ga mladenič viče in da ga vpraša z lepo besedo, bil je naenkrat ves drug.

„To pa to, boter, to vam pa že povem, to,“ začne praviti. „Jaz sem Tekmec iz Suhe krajine nad vodo Krko doma. Moj oče so po vsem svetu po sejmih hodili in za krave mešetali. Vsak, kdor je kak rep v hlev kupoval, vsak je poznal mojega rajnega očeta.“

„Kaj tudi vi za krave mešetate?“ „Ko bi ravno kup narajmal, znam že, znam. Pa vendar jaz sem barantalec, nisem mešetar.“

„S čim pa kupčujete?“ „S čimer bodi. Ali morda kupite tobaka, en mehur ali dva? Prav dober hrvaški tobak je, nič moker, legak, rad gori. Vzemite ga. — A spak, v palec bom ozebel, že se mi je zanohtalo, zebe me ko spaka.“

In vnovič jame Tekmec z zobmi šklepetati, tresti se in javkati.

„I, kaj za devet zlodejev pa iščete tod po mrazu?“ vpraša se enkrat Štivrnikov sin.

„Gor sem menil iti k Rebrniku, ali kako se spaka pravi pri le-oni hiši na Stenah, ki sama stoji. Pa ti hodim in blodim že od sinoči po tem snegu zmerom po poti in vendar ne morem iz tega spakovega kamenja. Saj vem, da me nihče

drug ne slepi in moti kakot tale gori, ta debeli mesec.“

„Tako vas luna trka?“ vpraša mladi vaščan. „Koga trka?“ povzame mož jezno. „Kdo je dejal, da mene kdo trka. Jaz bom vas tožil v kanclijah, da boste zaprti, kakor sem le-onemu Antonu Debelemu nadelal, če ga poznate, tistemu vinščaku, ki nosi grdo bradavico na nosu. Primojduha, pili smo pri eni mizi. Nazadnje pa jaz nisem mogel hitro denarja dobiti iz mošnjčička - imel sem pa tačas denar, eno manj ko trideset šmarinih petic sem imel; ni treba misliti, da jih nisem imel - pa me oni polh debeli začne mikastiti in suvati in drezati, tako da me pod mizo stlači, kamor se mačku kosti lučajo. Tako mi je dajal, da sem bil mrtev, prav mrtev. Primojduha, pa sem šel drugi dan precej k zdravniku po spričilo, da sem res obtolčen in udarjen, primojduha, pa sem šel štemplej kupit in sem tako dolgo lazil okrog gospode.“

„Kako? Saj ste dejali, da je vas bil do mrtvega potolkel.“

„Spak, kajpak da me je bil, ali drugi dan sem spet oživel, zastopite me,“ razlaga Frntek Tekmec. „In lejte si, boter, Anton Debeli, tisti vinščak, ki ima bradavico na nosu, baje šteje križavce na stotine, jaz pa imam kolek raztrgan - glejte, luknja se mi je izvrtela - in kako sem ga bil naparal? Zaprt je bil osem dni in osem noči. Še dandanašnji me noče pogledati, ako se v krčmi snideva. In tako bi jaz z vami lahko naredil, ker ste me ozmerjali, da sem mesečen, in ker ste mi rebra potrli; primojduha, da ste mi jih, boter! A nikarte se ne bojte; jaz sem usmiljen, ne hodim rad okrog gospode, ker vem, da se je denar prerad prime. Če mi pokažete pot do Rebrnika, pa vam vse prizanem, boter, in še pohvalil vas bom povsod, koder bom hodil, ponoči in podnevi.“

„Zakaj pa hodite tod, če res mislite k Rebrniku?“ vpraša France.

„Ljubi moj,“ odgovori Tekmec, „jaz sem bil že nekaterikrat gori v le-oni krčmi. Pa vendar se mi je nocoj pot zmešala, da spak vedi, kod štramam. Vem, da mi ni nihče drug tega naklonil ko mesec in pa copirnice. Boter, lepo vas prosim, spravite me do Rebrnikove kašče - od kašče do hiše je samo deset stopinj, od tod bom zlahka našel stezo - in, boter, jaz nisem tako umazan, da vam ne bi dal za pet poličev vina, tistega rumenega; res, primojduha, za pet poličev bom dal ali pa za šest.“

Precej po tem pogovoru sta korščila naša dva moža, stari Tekmec z majhno culo na rami in mladi Štivrnik, po stezi, ki je držala med skalami rebri napošev.

„Kaj pa imate opravka gori?“ vpraša čez nekoliko časa mladenič.

„Tega vam pa ne povem, boter! Dva moža me tamkaj čakata,“ odgovarja Tekmec in hiti svoje kratke noge premikati, da ne bi zaostal za svojim korenjskim tovarišem.

Kmalu sta se izgubila naša dva moža med drevjem Rebrnikovega vrta. In daleč po strmi rebri, po poljanah, ko so se raztezale v dolini, in po zaraščanih vrhovih je bila zopet tišina, ki vlada v mrzlih zimskih nočeh. In luna je sama v svojo pot plavalna na širokem obnebu, ne boje se niti mraza niti kletve Tekmečeve, da bi jo bog v lužo vrغل.

III

Hiša po vsem tamošnjem svetu znanega krčmarja Rebrnika je stala sicer sama pri pešpoti čez Gorjance, vendar je bilo gotovo, da Rebrnik več vever vina potочи ko marsikateri krčmar ob veliki cesti. To je bilo pa zato, ker je Rebrnik že po očetu umetnost podedoval, da je znal goste k hiši privabiti, tako da, kdor je dobro kapljico pri njem le enkrat pil, oglasil se je prijaznemu krčmarju vdručič gotovo, ako ga je le pot mimo ali vsaj blizu njega pripeljala. Veljal je mož v okolici za premožnega, vendar je stanoval in točil v leseni, le ometani in pobeljeni hiši.

Tistega večera je bilo v Rebrnikovi krčmi vsakovrstnih pivcev. Pri prvi velikanski mizi so sedeli domačinje, postarani možje, hudi vinski bratje. Ti so govorili glasno, da so prevpili vse druge, večidel potujoče, tuje ljudi, ki so bili namenjeni čez Gorjance. Med poslednjimi sta posebno tiho sedela dva Hrvatca, eden pri šestdesetih, drugi pak za štirideset let mlajši. Vendar kakor sta onadva bolj svoje razgovore imela, pustili so ju tudi drugi v miru.

„He, kaj bi prazno posodo na mizi gledali!“ spregovori izmed pivcev pri prvi mizi pikast mož, Dlek z Griza. „Tone, bodi bodi ti enkrat po volji božji in moji in daj sam za poliček, za drugega bode pa že kako, in prinesi ga še en bokalec! Pa pomni me, ne privijaj pipe popred, nego bode zvrhoma polno. Mera in vaga v nebesa pomaga: rajniki stari Strme je pa dostikrat rekel: 'Krčmar ne bo nobeden v nebesa prišel.' Tako, glej, da mu boš vsaj ti to sramoto storil, rajnkemu Strmetu, da priležeš gor.“

„I kaj, ljubi moj Dlek! Prijatelja sva si, kar se poznavaj; jaz vem, da, če ti gor prideš k svetemu Petru, da ga boš nadlegoval noč in dan, da še mene gor potegnejo,“ odgovori krčmar Tone Rebrnik. „Na, deklina, prinesi ga še en bokal.“

In pride iz drugega kota rdeča, debela deklica po prazno steklenico, da bi polno prinesla.

„Hehe, Tone, kaj me ne poznaš? Saj pijem in pijančujem že, kar sem mleko pustil. In kdo ga je več popil ko midva vkup. Torej te ne bom zapustil nikoli, hehe,“ pravi Dlek.

„Tega ne, tega,“ oglasi se vmes stari Golman, sivoglav mož podolgega, nabranega lica. „Dober prijatelj je boljši od gotovega denarja, pravijo ljudje, in Dlek je dober prijatelj, dostikrat sva že vkup sedela.“

„Stara pijanca,“ reče Dlek.

„Tega ne, tega,“ pravi Golman. „Pijanca pa nisva. Jaz res pijem, pa pijanec nisem in ne bom. Jaz sem vse otroke preskrbel, pa sem jih jaz devet imel, moja babnica pa devet.“

„Osemnajst jih ni bilo, glej hudika dvakrat,“ momlja drug starikev pivcev, ki je na leseni nogi stal.

„Devet sem jih preskrbel. Kaj jih nisem jaz devet imel, moja baba pa tudi devet, šentaj, saj sem se le en pot ženil,“ reče Golman in se smeje lastnemu ostroumju.

V tem hipu se vrata odpro. Hrum po izbi malo potihne; vsak se ozre, da bi nova dva prisleca ogledal, ali sta znana ali neznanca. Bralec bode gotovo uganil, da ni bil nihče drug na vratih ko Tekmec in France.

„Na, France, tukaj pij!“ klical je eden mož prislega mladeniča ter mu molil napolnjeno kupico.

„Ne bodi taka mrzlica ko tvoj oče, da bi se vina bal in ogibal. Pretegnjeno, Bog ga je nam dal tudi, da bi ga pili, ne samo za prodaj. Pri mišji duši! Ko sem bil jaz mlad, kakor si ti zdaj, nesel sem vedro vina v želodcu, dve vedri sem ga pa še lahko na ramo zavihtel in še sem šel v ravno kakor koleznica. Zdaj na stare zobe ga imam pa že kakove poličice zadosti, da švedram po cesti kakor švedra.“

Tako je govoril drugi sosed, ki so ga klicali za Silvestra.

„Koga si pa s seboj pripeljal, France?“ vpraša drugi pivcev.

„Aha, jaz ga že poznam, to je tisti Tekmec iz Suhe krajine,“ pravi Dlek.

„Slišal sem, da rad pije, pa nerad plača,“ reče krčmar.

„Bode moral plačati, če bo pri nas pil,“ pravi Golman ter kliče malega mozička pit. „Na, Tekmec, pij pa k nam sedi, boš dal za kake tri poličke, če te denarji kaj razrivajo.“

„Spak, denarja ko pečka na jablani,“ reče Tekmec, pogumno vzdigne kozarec in ga sprazni, ko bi mignil.

„Ti si bil žejen,“ pravi Golman.

Kapitan s slikarske barke

Ko so se v začetku avgusta temni oblaki nad dolensko metropolo končno „stopili“ in se je zvonik kapitelske cerkve neusmiljeno započel v unito prozorno jutro, so si organizatorji tradicionalne dolenske slikarske kolonije, čeravno je kasneje umetnike nekajkrat presenčila nevihta, oddahnili. Nemara še najbolj Miran Simič, direktor splošnega sektorja v novomeški tekstilni tovarni Novoteks, ki so mu pred šestimi leti, ko so kolonijo komajda povili, zapali ne eno, pač pa več zahtevnih nalog. Na kratko: pri kolonijah je spremljevalec, ki namesto obljub uresničuje „umetniške“ želje desetih mojstrov s paletami in skrbni, da bi pomembno kulturno manifestacijo kljub težavam in oviram Novoteks varno, kot že petkrat poprej, pripeljal v pristan – v Dolenjsko galerijo.

Pogovarjala sva se v pisarni. Direktorski Bržčas sem zato imel občutek, da se nahajava na pošti, v nekakšnem prehodnem prostoru, kjer stalno hodijo po naveste, kjer telefon ne pozna miru. Navzlic vsemu se je beležka polnila. Novoteksovi delavci so se od nekaj zavedali kulturnega poslanstva svoje tovarne, njihovo mecenstvo ni zgolj modna muha, spretna reklama. Da so od nekaj znali povezovali blago s kulturo, dokazuje Mestno gledališče Ljubljansko. Novoteks ga je pred leti povabil na novomeški oder in že leta je nepogrešljiv gost. In ko je akademski slikar Peter Adamič nekoč omenil dolensko slikarsko kolonijo, ki naj bi s pomočjo slikarjev ohranjala mlino ob Krki, so se v Novoteksu pravzaprav zavedli njenega poslanstva. „Že po prvem srečanju slikarjev smo lahko le slutili,“ je povedal „kapitan“ pesnikov s paletami, „kaj nam lahko prinese. Novoteks in z njim Novo mesto je bogatejša za zakladnico umetniških del. Krasijo jo olja, akvareli, gvaši. Bogatejša je za razkošno galerijo vetru kljubujočih dolenskih harf – kozolev, propadajočih mlinov, čudovitih utrinkov s Krke, motivov starega Novega mesta. Zakaj je pravzaprav pokrovitelj? Bržkone zavoljo tega, da bi ljudem približali pravo umetnost. Poglejte po dolenskih trgih! Pravi Babilon strupenega kiča!“

Ko nekdanji najboljši odbojkar na Dolenjskem, nemara celo v Sloveniji, govori o koloniji, meni, da bodo morali njen koncept dopolnjevati. Slik, ki imajo poleg umetniške tudi dokumentarno in kulturno zgodovinsko vrednost, boja še niso v celoti približali ljudem. Najbrž, meni Simič, si je kolonija po toliko letih zaslužila, da bi postala sestavni del dejavnosti kulturne skupnosti, najmanj, kar bi morali zanjo narediti, pa je, da bi jo vsaj programsko vključili v dejavnost skupnosti.

Pred šestimi leti se je spremljevalske dolžnosti nekoliko bal. Morebiti sprčo nemirnih umetniških duš, morda zamudi številnih nalog... Danes je drugače. Dasi ravno je v prvih desetih avgustovskih dneh velikokrat legel k počitku skorajda s sončnim vzdikom, so pomenele zanj srečanja z umetniki in reševanje za nekatere kaj čudnih problemov nekakšno duševno sprostitve. Verjetno Simečeve besede, ki mi jih je navrgel za konec, o njem in njegovem Novoteksu povedo več kot ves današnji zapis: „Dela s slikarji sem se v začetku bal, sedaj brez stikov z njimi ne bi več mogel.“

JANEZ PEZELJ

Jata pisanih prijateljev

Pri rejcu skobčevk – Janezu Pavliču iz Šentjerneja

Janez Pavlič iz Dobrvice pri Šentjerneju komaj dobri dve leti vzgaja papige – skobčevke, a je že dosegel zanimive rezultate. V jati ima celo dve rdečkovi papigi, kar je redkost, saj so doslej v svetu zabeležili le nekaj takih primerov.

Veselo žvrgolenje pozdravi obiskovalca takoj, ko stopi v hišo. Gospodar obiskovalca popelje na podstrežje, kjer kraljujejo njegovi mali prijatelji. Rejec je posebno ponosen na dve beli papigi z rdečimi očmi.

„Prvi par sem kupil na trgu v Ljubljani, drugega pa v Zagrebu. Ob prvih uspehih pri vzreji sem dobil veliko veselje in danes mi pomenijo tile prijateljski edino zabavo. Mnogi rejci so razočarani že takoj na začetku, ko kupijo samičko in samičko in pričakujejo naraščaj. Vedeti bi morali, da mora biti za uspešno parjenje vsaj še en samček pri hiši. Za valjenje pa moramo pripraviti v kletki lesen zabojček z majhno odprtino.“

Pri krmiljenju moramo biti posebno pazljivi, predvsem pri mladičih, da dobi dovolj raznovrstne hrane. Papige – skobčevke hranimo s prosom oz. s hrano za ptice, ki jo kupimo v trgovini. Vendar to ni dovolj, dobro je, da ptice dobe večkrat svežo zelenjavo – solato, rdeče korenje, in tudi sadje, npr. jabolka. Mladičem posebno prija v mleko namočen kruh in kuhana kurja jajca. V kletki naj bo tudi vedno nekaj peska ali mivke.

Mnogi ne morejo verjeti, da papiga lahko govori, vendar je način učenja zelo preprost, le nekoliko potrpljenja in dobre volje moramo imeti. Najlaže učimo samičko, ki pa mora biti sam; če ima svojo družbo, se za človeka ne zmeni dosti. Z

Janez Pavlič: „Vsako minuto prostega časa posvetim tem malim prijateljem.“

vztrajnostjo lahko dosežemo v nekaj mesecih, da bo oponašal nekatere besede, ki mu jih moramo seveda stalno ponavljati.

Pri Pavličevih imajo torej z malimi ljubljenci veliko dela in skrbi. Najraje pomaga očetu 13-letni sin Janez in veliko ur preživita pri malih prijateljih. Gospodar Janez Pavlič nas je naprosil, naj zapišemo, da se je mnogo teh opravič za vzrejo papig naučil pri dr. Jožetu Podobniku, izkušenemu rejcu iz Šentjerneja.

M. KLINC

DIVJI PRAŠIČKI PRAV V ŽUZEMBERKU

V soboto, 7. avgusta popoldne, so Žuzemberčani dobili nenavadna gosta: dva divja prašička (mladiča) sta presenčila Alojza Janeža, ki je čakal na električni tok, da bi vključil črpalko. Svojim očem ni mogel verjeti, pa je bilo vendarle res. Ko sta prašička začutila človeka, sta zbežala.

Eden se je prisilno skopal v jarku, po katerem teče odvisna voda iz zajetja, ko pa sta jo ucvrila čez cesto, sta se zalezela v Iskrino ograjo. Le mreža jima je preprečila obisk tovarniškemu objektu. Nato sta se napotila proti vasi Prapreče, kjer so ju kmetje nekaj časa podili, potem pa sta ušla v hrib proti Cvibliju.

M. S.

S KAMNOM IN LETVIJO

V noči na 9. avgust je bilo vloženo v kiosk DELA v Brslinu. Nekdo je s kamnom razbil šipo na bočni strani kioska, nato pa z leseno letvijo, na kateri so bili nabiti žebli, izvlekel iz kioska 150 škatel cigaret, nekaj zvečilnih gumijev in drugih predmetov. Vlomilec je naredil za 2.000 dinarjev škode s tatvino, medtem ko škoda na kiosku še ni ocenjena.

NEPREVIDNI MINER

30. julija okrog 19. ure se je v zasebnem peskolomu Janeza Juršiča s Hrasta pri Vinici zgodila huda nesreča. Lastnik in njegov sovaščan Alojz Milkovič sta bila navzoča, ko je miner 32-letni Janez Babor iz Dragatuša postavil v vrtine osem min. Medtem ko sta se oba gledalca dovolj umaknila ob razstreljevanju, pa je miner, ki je bil celo brez varnostne čelade, ostal v neposredni bližini.

Ob prvem puku sta lastnik in njegov soved že zaslišala: „Na pomoč!“, vendar sta morala čakati, da je bilo razstreljevanje končano. Potem sta videla, da sta neprevidnemu minerju pesek in kamenje precej poškodevala obraz, roke in noge. Baborja so takoj odpeljali v novomeško bolnišnico.

Je barka okusa potonila?

Tradicionalna zabavno-glasbena prireditev „Čateška noč“ je v soboto minila v znamenju danskega ženskega ansambla „Sladka srca“. Vesoljna Dolenjska in še nekaj deset sosednjih far povrh so te dni govorile samo o nastopu skorajda čisto golih deklet, ki so na čateškem odru pomalec tudi kaj zaigrale, vendar tega domala nihče ni zaznal. Čeprav danske golorite deklice ne igrajo ohembe vredne glasbe, se je kljub temu očitno našlo mnogo poslušalcev, ki so menili, da je najboljša glasba poskakovanje golega ženskega oprsa in zadnjic. Najbolj razgreti so se celo povzpeli na oder in začeli dirigirati s svojim telesom.

Oder je moral „počistiti“ redar. Ob koncu nastopa so danske dame slavnemu občinstvu

zaplesale tudi nekakšen boj-ni ples. Odtajali so se tudi najbolj trdovratno ledeni mošje, dansko goloto je skorajda dobesedno prekrilo cvetje.

Današnji časi seveda niso časi moraliziranja. Nihče nima ničesar zoper žensko lepoto, hudo pa je, če nekdo v imenu glasbe prodaja zadnjico, še huje pa, če kdo zadnjico gleda pod krinko ljubitelja lepo zvonečih not. Ker moderno gladiatorstvo ne prodaja mrličev, je za Čateške Toplice torej dovolj dober nadomestek tudi golota. Danskim dekletom zagotovo še lep čas ne bo zmanjkalo kruha, upravi Čateških Toplic pa priporočam, naj za prihodnji dan žensk naroči moško pevsko skupino, ki bo prepevala v figovih listih.

M. B.

Še en domači muzikant

Kdor pozna Toneta Tomšiča iz Podturna, ve, da je mož eden tistih značilnih dolenskih ljudi, ki bi jim prav lahko pripisali sorodstvo s Krjavljem. Kar naprej mu letijo šale in domislice iz ust, rad je v družbi

rad zapoje, še rajše zaigra na harmoniko.

Ni tiste vrste človek, ki bi zbijal šale na tuj račun, ampak na svojega. Tako je tudi meni zabrusil prenekatero krepko dolensko, ko sva se ondan slučajno srečala v Stravsovi gostilni, kjer je prijateljem na ljubo sredi popoldneva igral in pel.

Ko sem ga vprašala, če melodije tudi sam komponira in kje dobi besedilo, mi je rekel: „Če je kakšna neumna, potem je na mojem zelniku zrasta.“ Ze dvajset let mu je harmonika dobra tovarišica in skoro ne mine dan, da ne bi po rednem „šihu“ v IMV vsaj nekajkrat premeril klaviature.

Da je poročen in da ima dva majhna otroka, je rekel, ko pa me je zanimalo, če ima žena razumevanje za njegovo nagnjenje k muziciranju, kar ima za posledico tudi večkratno odsotnost zdoma, igranje na ohceti in veselicah, je spet zabelil: „Se pet jurjev mi da, samo da zginem...“

Pri njem res ne veš, kaj je belo in kaj črno.

R. B.

SREČANJE ČLANOV AMD NA GORJANCIH

V čast tridesetletnice delovanja AMD Novo mesto in 30-letnice Ljudske tehnike bo izvršni odbor društva priredil 11. septembra ob 10. uri pri Miklavžu na Gorjancih srečanje članov društva. Prosimo, da člani svojo udeležbo prijavijo na sedežu AMD Novo mesto, Cesta herojev 27 (gasilski dom) ali pri vodstvih sekcij v Dolenjskih Toplicah, Žuzemberku, Straži, Šmarjeti, Škocjanu, Šentjerneju in Novoteksu najkasneje do 31. avgusta. Na sedežu društva lahko priglasi udeležbo vsak delovni dan od 7. do 12. ure, v sredo pa tudi med 14. in 16. uro.

NAPIS JE ZGOREL

7. avgusta je v zgodnjih jutranjih urah začel goriti neonski napis na stavbi kmetijske zadruge Črnomelj. Zaradi kratkega stika je izbruhnil ogenj, ki je uničil ohišje napisa in povzročil za 16.000 dinarjev škodo.

LAHKO DRUGEMU – GORJE MENI

– Lahko je gospodom zdravnikom! V službo pridejo, kadar hočejo, pišejo recepte in sede pri kavici uro in več, je rekla Zračnikova.

– Ali pa direktorjem! Sede v pisarni, vrtijo telefone, se izživljajo nad tajnicami, hodijo po sestankih in govorijo, govorijo, govorijo, je rekla Obrtnikova.

– Nič hujskega ni komercialistom! Kosilo s strankami danes, kosilo jutri. Pa z letalom v Beograd, pa z mercedesom v Muenchen, podpis te listine pa one in, evo, mesec je naokoli, je rekla Zračnikova.

– Poglejte inženirje! Z eno

roko nariše načrt pa ima pol milijona in še več, je rekla Obrtnikova.

– Ali pa mesarji! Z malo višjega vrže meso na tehtnico, kot iz topa izstrelje znesek, pa mu kaj kapne v žep. Saj imajo skoraj vsi hiše, je rekla Zračnikova.

– Pa profesorji! Domala tri mesece počitnic imajo, preostali čas pa zafrkavajo mularije. Je to sploh kakšno delo? je vprašala Obrtnikova.

– Ali pa tile v pisarni! Trikrat na dan kavica, klepet o kopalni obleki, dopustu, štrikarji in tako naprej, je rekla Zračnikova.

– Samo pogledajte avtopre-

voznike. Poglejte jih! Denarja kot plev, visoka cena za nekaj prevoženih kilometrov, je rekla Obrtnikova.

– Pa obrtniki. Na kolenih jih moraš prositi, da ti pridejo kaj popraviti, malce pobrskaajo, mastno zaračunajo in hajdi, je tožila Zračnikova.

– Tudi gostilničarji se ne bodo pretegnili od dela. Robo nabavljajo poceni, v gostilno pa se ne gre prepagosto kazati, ker te oskubejo do kosti, je rekla Obrtnikova.

– Trgovci so šele tiči, trgovci. Podpirajo pult, si izmišljajo višje cene, spe po skladiščih, je rekla Zračnikova.

– Ali pa trgovski potniki! Zaračunavajo si kilometre, ki jih niso prevozili, na črno prodajajo za tri podjetja hkrati in sploh živijo kot ptički na veji, je rekla Obrtnikova.

– Samo, mi, mi, je rekla Zračnikova.

– Da, mi, mi, je rekla Obrtnikova.

Mimó je prišla Zalka Pisarniška in ko je videla Zračnikovo in Obrtnikovo, kako sloni ta vsaka na svoji metli, je rekla:

– Lahko vam, snazilkam. Malo metlo povlečete, pobrišete kak prašek in že je mesec mimo. Toda mi v pisarni... TONI GAŠPERIČ

ZAČELO SE JE – Gobarji so bili že močno nejevoljni, ker gob ni in ni bilo. Po zadnjem dolgotrajnem deževju pa so se jurčki, lisičke, zajci in druge užitarne, neuzitarne in strupene gobe kar namnožili. Na uredništvu smo zabeležili dva gobja dogodka: Terezija Zabukovšek iz Stranske vasi je letos pobrala že 17. grm zajcev blizu Ruperč vrha. Jože in Edi Fišter pa sta pol metra od ceste proti svoji rodni vasi Karteljevo našla celo družino jurčkov.

